

Tysvær
kommune

Nøkkeltallsanalyse 2021

Basert på foreløpige KOSTRA-tall 2020

Innholdsfortegnelse

1.	Innledning og sammendrag.....	4
1.1	Om KOSTRA	5
1.2	Sammenlikningskommuner.....	6
1.3	Begrepsforklaringer.....	7
2.	Kommunebarometeret.....	8
3.	Demografi.....	9
4.	Økonomi.....	12
4.1	Driftsinntekter	13
4.1.1	Brutto driftsinntekter	13
4.1.2	Eiendomsskatt	13
4.2.	Driftsutgifter	15
4.2.1.	Netto driftsutgifter	15
4.2.2.	Brutto driftsutgifter	17
4.3.	Driftsresultat.....	19
4.3.2.	Netto driftsresultat.....	19
4.3.3.	Lånegjeld	19
5.	Prioritering.....	21
5.1.	Utgiftsbehov	21
5.2.	Ressursbruk	22
6.	Administrasjon, styring og fellesutgifter	23
7.	Oppvekst og kultur	27
7.1.	Grunnskole	27
7.1.1.	Grunnskolesektor	27
7.1.2.	Grunnskole (Undervisning).....	28
7.1.3.	Skoleskyss	33
7.1.4.	SFO.....	34
7.1.5.	Voksenopplæring.....	35
7.2.	Barnehage.....	37
7.2.1.	Førskole	38
7.1.2.	Styrket tilbud til førskolebarn.....	42
7.3.	Barnevern	44
7.3.1.	Barnevernstjeneste	45
7.3.2.	Barnevernstiltak	48
7.4.	Kultur og idrett	51
7.4.1.	Aktivitetstilbud barn og unge	52

7.4.2.	Bibliotek.....	53
7.4.3.	Kino.....	55
7.4.4.	Idrett.....	57
7.4.5.	Musikk- og kulturskole	58
7.4.6.	Andre kulturaktiviteter	60
8.	Helse og Mestring.....	61
8.1.	Kommunehelse.....	61
8.1.1.	Diagnose, behandling og rehabilitering.....	62
8.1.2.	Forebygging, helsestasjons- og skolehelsetjeneste	66
8.1.3.	Annet forebyggende arbeid	69
8.2.	Pleie- og omsorg.....	71
8.2.1.	Institusjon.....	74
8.2.2.	Hjemmetjenester.....	81
8.2.3.	Aktivering.....	85
8.3	Sosiale tjenester	86
8.3.1.	Råd, veiledning og sosialt forebyggende arbeid	87
8.3.2.	Økonomisk sosialhjelp	89
8.3.3.	Kvalifiseringsprogram (KVP)	93
8.3.4.	Introduksjonsprogram.....	95
8.3.5.	Arbeidsrettede tiltak i kommunal regi	97
9.	Teknisk.....	98
9.1.	Eiendomsforvaltning	98
9.1.1.	Formålsbygg – generelt	98
9.1.2.	Skolelokaler	100
9.1.3.	Førskolelokaler	101
9.1.4.	Institusjonslokaler	103
9.1.5.	Idrettsbygg.....	104
9.1.6.	Kulturbygg	106
9.1.7.	Administrasjonslokaler	107
9.1.8.	Eiendomsforvaltning	108
9.2.	Kommunale boliger	109
9.2.1.	Kommunalt disponerte boliger	109
9.2.2.	Bistand til etablering og opprettholdelse av egen bolig	112
9.2.3.	Boligbygging og fysiske bomiljøtiltak	113
9.3.	Plan, kulturminner, natur og nærmiljø.....	114
9.3.1.	Plansaksbehandling	115

9.3.2.	Byggesaksbehandling og eierseksjonering	117
9.3.3.	Kart og oppmåling	119
9.3.4.	Rekreasjon i tettsted	121
9.3.5.	Naturforvaltning og friluftsliv	122
9.3.6.	Kulturminner	123
9.4.	Vann, avløp og renovasjon	124
9.4.1.	Produksjon av vann	124
9.4.2.	Distribusjon av vann	126
9.4.3.	Avløpsrensing	128
9.4.4.	Avløpsnett/innsamling av avløpsvann.....	130
9.4.5.	Innsamling, gjenvinning og sluttbehandling av husholdningsavfall	131
9.5.	Brann og ulykkesvern	132
9.6.	Samferdsel.....	134
9.6.1.	Samferdselsbedrifter/transporttiltak.....	134
9.6.2.	Kommunale veier	135
9.7.	Næringsforvaltning.....	138
9.7.1.	Kommunal næringsvirksomhet	138
9.7.2.	Tilrettelegging og bistand for næringslivet	140
9.7.3.	Landbruksforvaltning og landbruksbasert næringsutvikling	142
10.	Kirke.....	143
10.1.	Den norske kirke.....	145
10.2.	Andre religiøse formål	146
10.3.	Gravplasser og krematorier.....	147
11.	Avslutning.....	149
	Tjenesteområde og funksjon.....	150
	Liste over figurer og tabeller	152

1. Innledning og sammendrag

Tysvær kommune går - som så mange andre kommuner - inn i et historisk skifte. Flere eldre og færre unge er også fremtiden i Tysvær. Det er viktig at administrasjonen, politikere og andre samfunnsaktører har det samme kunnskapsgrunnlaget når fremtidens Tysvær skal diskuteres.

Dette dokumentet er laget for å presentere en del grunnleggende nøkkeltall som administrasjonen anser som relevant for politisk ledelse i arbeidet med langsiktig planlegging og budsjettering for kommunens videre drift.

2020 har vært et ekstraordinært år på grunn av koronapandemien. Kommunene i hele landet har hatt merutgifter og mindreinntekter. Sammenligninger gjort i denne analysen forutsetter at kommunene har ført korona-utgifter på relevante tjenester. Eventuelle sparte utgifter, for eksempel på grunn av lavere lønns- og prisvekst, lavere rentekostnader og ikke gjennomførte aktiviteter forutsettes å ha slått likt ut blant kommunene i 2020.

KOSTRA-analysen viser at kostnadene i tjenestene i Tysvær er totalt sett høy, men med store variasjoner på utgiftsnivå mellom tjenestene.

Administrasjonen håper at dette dokumentet bidrar til en god, åpen og kunnskapsbasert dialog i arbeidet med budsjett- og økonomiplan 2022-2025.

Resultatområde Stab og politisk styring

Administrasjon, styring og fellesutgifter har hatt en økning de siste årene. Økningen skyldes i stor grad økning i kostnader som relaterer seg til digitalisering (programvare, lisenser, infrastruktur og maskiner) eller økte krav til programmer og utstyr. Tysvær kommune er nå på nivå med Landet uten Oslo og KG08.

Resultatområde Oppvekst og kultur

Totalt har Tysvær høyere utgifter til Grunnskole enn gjennomsnittlig. Spesialundervisning og voksenopplæring er høyt prioritert.

Tysvær kommune har høyere utgifter til barnehageområdet enn sammenligningsgruppen. Utgifter til barnehagelokaler har økt de siste årene.

Barnevernstjenesten har forholdsvis lave driftsutgifter. Det henger sammen med at barnevern har fokus på å prioritere tiltak i hjemmet fremfor plassering i institusjon/fosterhjem.

Sammenlignet med andre kommuner har Tysvær relativt høye utgifter til kultur og idrett høyt. Dette henger spesielt sammen med en satsing på idrettsanlegg i Tysvær.

Resultatområde Helse og mestring

Tysvær kommune har høye nettodriftkostnader innen pleie og omsorg, merkostnaden utgjør totalt 58 mill. kroner sammenlignet med KG08 og Landet uten Oslo. Det er færre mottakere av pleie og omsorgstjenester, men brukerne har et mer omfattende bistandsbehov både i institusjon og i hjemmebaserte tjenester. Andel beboere på institusjon er på samme nivå som Landet uten Oslo. Tysvær kommune har et høyt antall skjermede enheter for personer med demens i sine institusjoner. Tysvær kommune har et høyt antall årsverk pr bruker og en høy andel har fagutdanning. Disse indikatorene gir positivt utslag på kommunebarometeret.

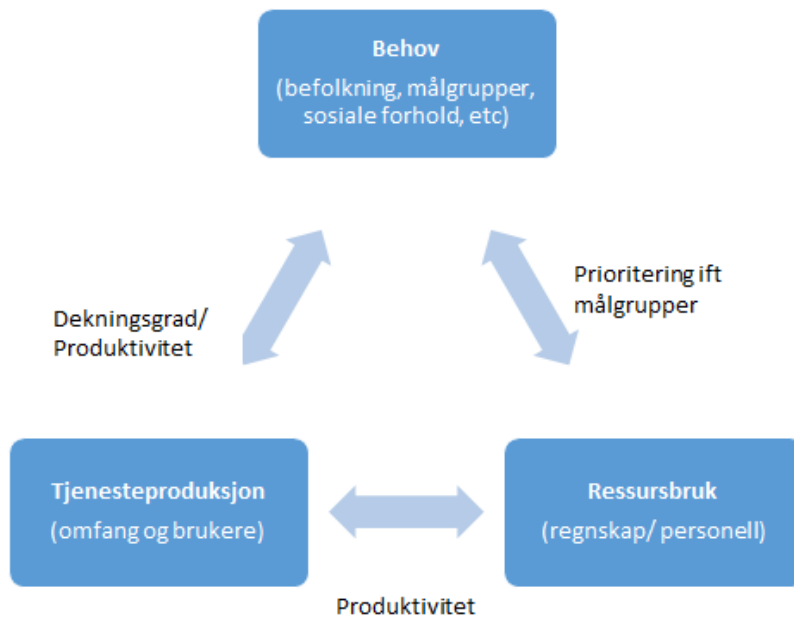
Resultatområde Teknisk

De fleste tekniske tjenester i Tysvær har et relativt høyt utgiftsnivå. Det er flere tjenester som har et inntekspotensialet som kan påvirke netto driftsnivå.

1.1 Om KOSTRA

Det er lovfestet at kommunen innrapporterer årlig opplysninger om økonomi, ressursbruk og tjenester til det nasjonale informasjonssystemet KOSTRA (KOMMUNEStatRAPPORTERING).

KOSTRA er et viktig styringsredskap for å analysere utvikling over tid for kommunen, samt for å sammenlikne egen kommune med andre kommuner. Mange av indikatorene som brukes i KOSTRA har som mål å koble sammen tjenesteproduksjonsdata (tjenestetype, brukergruppe, personalinnsats, osv) med økonomidata (utgifter og inntekter). Dette vil gi relevant informasjon om ressursinnsats og prioriteringer, samt produktivitet og dekningsgrad relatert til de ulike brukergrupper av kommunale tjenester.

Sammenhenger og fokusområder i KOSTRA-rapportering.

Kilde: Mellemvik, Nesbakk og Mauland (2018): Regnskap og budsjett i kommunesektoren

KOSTRA har også begrensninger. Effektivitet, kvalitet og kommunens egne målsettinger kan være vanskelig å lese ut av indikatorene og bør supplementeres med for eksempel konkrete brukerundersøkelser. Det er heller ikke nødvendigvis et mål at alle tjenestene skal ligge på snitt med kostragruppen.

Tallene fra KOSTRA er foreløpige, endelige tall vi foreligge i midten av juni.

1.2 Sammenlikningskommuner

Fra 2020 har Tysvær som følge av kommunereformen blitt omplassert i kostragruppen; fra gruppe 11 til gruppe 8. Kostragruppe 8 (KG08) er definert som «kommuner med 10.000 til 19.999 innbyggere og middels eller høye frie disponible inntekter per innbygger»¹.

Disse kommunene er med i KG08: Tysvær, Bømlo, Kvinnherad, Ullensvang, Sogndal, Namsos, Ørland, Vefsn, Vestvågøy, Sortland, Senja, Hammerfest og Sør-Varanger.

Figur 1 Kostragruppe 8

Kartet over KG08 viser den vide geografiske spredningen av kostragruppen.

Kommunene i KG08 er sammenlignbare med Tysvær når det kommer til folkemengde og økonomiske rammebetingelser. Kostragruppen er derfor det viktigste og beste sammenligningsgrunnlaget.

Det er også relevant og interessant å sammenligne Tysvær med snittet for landet uten Oslo (hovedstaden har en særstilling ift befolkning og utfordringer).

Tysvær er en del av Haugalandregionen med en felles bo- og arbeidsmarked og kompletterende tjenestetilbud innenfor handel og tjenesteyting. Det kan være relevant å sammenlikne Tysvær med nærliggende kommuner for enkelte tjenester. På grunn av omfanget er det i denne analysen valgt å ikke inkludere nabokommuner i sammenlikningsgrunnlaget.

KOSTRA har også sine begrensninger. Det er ikke nødvendigvis et mål at alle tjenestene skal ligge på snitt med kostragruppen.

¹ <https://www.ssb.no/offentlig-sektor/artikler-og-publikasjoner/gruppering-av-kommuner-etter-folkemengde-og-okonomiske-rammebetingelser--93793>

1.3 Begrepsforklaringer

Netto driftsutgifter: er driftsutgifter inkludert avskrivninger etter at alle inntektene (tilskudd, egenbetalinger, m.v.) er trekt fra.

Antall innbygger: Innbyggertall per 31.12.

Deflator: prisvekst på kommunal tjenesteyting.

Utgiftsbehov: Ulik befolkningssammensetning, andre sosiodemografiske forhold og bosettingsmønster gjør at kommuner har ulikt utgiftsbehov med tanke på å gi et likeverdig tjenestetilbud. Behov over 100% betyr at det blir beregnet at kommunene har behov for høyere kostnad per innbygger enn landsgjennomsnittet.

Ressursbruk: Ressursbruk er forholdet mellom kommunens egne utgifter på tjenesteområdet og landsgjennomsnittet korrigert for kommunens eget utgiftsbehov. Er ressursbruken høyere enn 100%, så bruker kommunen mer penger enn landsgjennomsnittet.

(B): Enkelte indikatorer er merket med «(B)» som betyr at tallet er beregnet av Framsikt.

Prioritet: viser hvordan de frie inntektene til kommunen er fordelt på ulike formål

Produktivitet: viser kostnader/bruk av ressurser i forhold til tjenesteproduksjon

Dekningsgrad: viser leverte tjenester sammenliknet med målgruppen for tjenestetilbudet

Kvalitet: viser hvor gode tjenestene er med utgangspunkt i brukerbehov

Funksjon: I KOSTRA er utgangspunktet at kommunenes oppgaver og ressursbruk relateres til dekning av brukernes behov. Begrepet funksjon fokuserer på hvilke typer behov tjenestene skal dekke, og hvilke grupper disse tjenestene primært henvender seg til. Funksjonsbegrepet er derfor uavhengig av hvilke typer tjenester kommunene har etablert, og hvordan tjenestene er organisert.

Det gjøres også oppmerksom på at det ikke er samsvar mellom kommunens egen ansvarsstruktur og funksjonsinndelingen i KOSTRA (se vedlegg).

Avtalte årsverk: beregnes som alle ansatte i en gitt referanseuke, og hvor deltidsansatte omregnes til heltidsekvivalenter. Dette inkluderer vikarer, permisjoner og sykefravær, men ikke overtid. Omfatter også årsverk fra privat virksomhet som utfører tjenester på vegne av kommunen.

A-ordning: A-ordningen er en samordnet måte for arbeidsgivere å rapportere opplysninger om inntekt og ansatte til NAV, SSB og Skatteetaten

2. Kommunebarometeret

Kommunebarometeret er fagbladet Kommunal Rapport sin årlige rangering av Norges kommuner og består av 151 forskjellige nøkkeltall som kommunene blir målt på innen 12 ulike sektorer. En rangering er ingen kvalitetskontroll, men en indikator på tjenester med forbedringspotensial.

I 2020 kom Tysvær på 131 (foreløpige tall) plass i kommunebarometeret, et fall fra 76. plass i 2019. Plasseringene har dermed vært i den øvre tredje delen blant kommunene. Det foreligger ikke endelig rapport for 2020.

Utvikling over tid (sammenliknbar serie)

	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Nøkkeltallene alene			167	325	304	300	83	32	35	28
Totaltabellen - justert for økonomiske forutsetninger			307	381	370	369	221	116	131	76
Grunnskole				188	186	224	225	187	208	207
Pleie og omsorg	207	157	101	64	34	9	3	1	6	7
Barnevern					333	288	237	172	134	126
Barnehage						408	326	256	296	233
Helse	1	259	114	351	247	409	211	306	187	179
Sosial		3	5	7	325	256	173	212	126	153
Kultur	127	106	48	59	74	218	117	104	93	93
Miljø og ressurser		374	379	358	365	351	183	127	126	93
Saksbehandling	148	194	203	162	169	59	72	85	178	172
Vann og avløp			150	128	94	320	356	309	339	226
Økonomi				196	125	79	112	33	21	15
Kostnadsnivå					1	1	303	215	217	179
Nøkkeltall i bruk i barometeret	47	69	110	116	127	123	126	141	152	151
Antall kommuner rangert totalt	429	429	429	429	428	428	428	426	423	422

Figur 2 Kommunebarometeret

Utklipp ovenfor er fra kommunebarometer 2019 fra Kommunal Rapport. Tysvær hadde da sine svakeste plasseringen innen Barnehage, Vann og avløp, Grunnskole, Kostnadsnivå og Helse. Det fremgår av rapporten at dersom man hadde holdt de økonomiske rammebetingelsene utenfor, ville Tysvær i 2019 hatt en top-30 plassering. Dette betyr at Tysvær har god kvalitet på de aller fleste tjenestene, men kostnadsnivået er ikke forholdsmessig til kvalitet.

3. Demografi

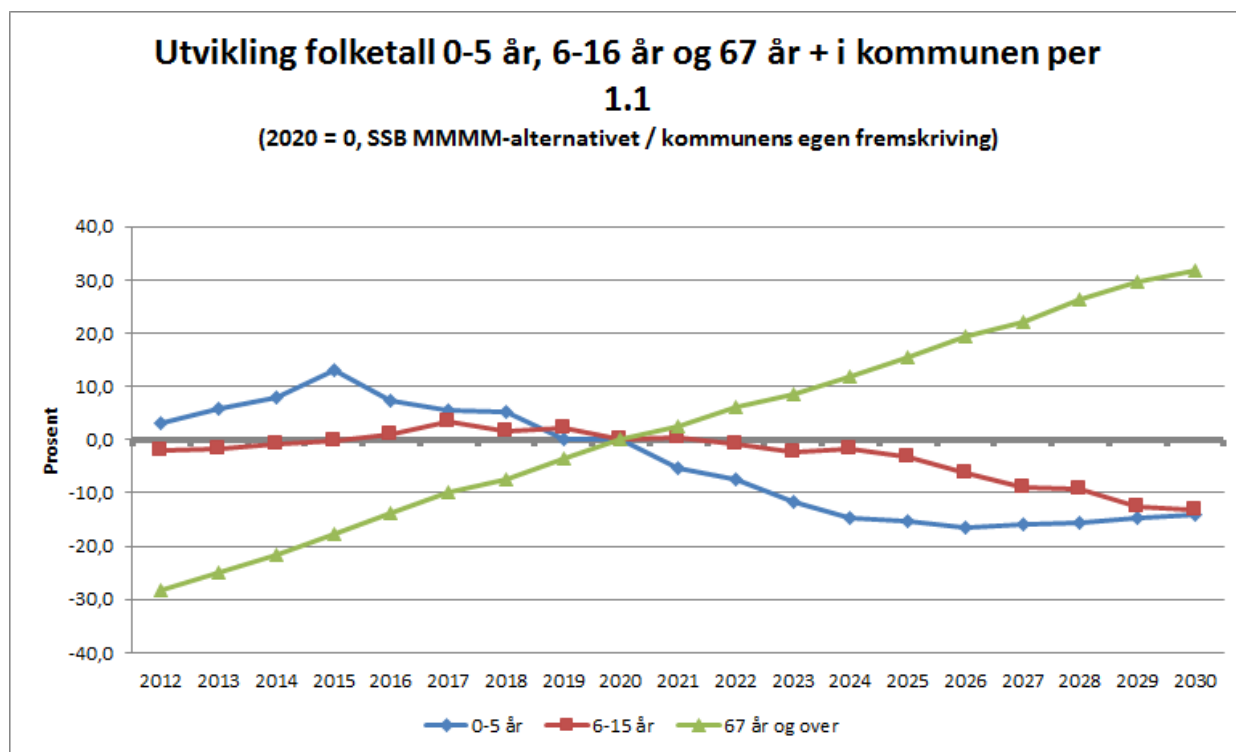
Data om befolkningen er helt sentralt når det skal legges planer for fremtiden. De fleste tjenestene kommunen leverer påvirkes av folkemengde og befolkningssammensetning.

Tallmaterialet for demografi er tatt fra SSB og KS prognosemodell.

Fordeling av befolkningen mellom ulike aldersgrupper år-for-år er vist i figur 3. Tysvær har en forholdsvis ung befolkning. 28% av innbyggerne er under 20 år, og 85% under 67 år.

Aldersgruppe	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
0 år	123	147	148	135	118	158	150	119	158	126	160	129	150	130	122	126	130
1-5 år	742	711	726	723	735	744	774	782	766	818	827	808	771	790	752	748	720
6-12 år	1124	1149	1132	1130	1124	1105	1110	1104	1133	1144	1147	1189	1220	1197	1209	1150	1183
13-15 år	465	448	455	464	480	502	493	517	493	498	505	482	494	487	484	506	499
16-19 år	585	583	602	609	576	593	600	584	646	630	660	678	639	639	630	626	621
20-44 år	3133	3064	3125	3139	3206	3273	3399	3439	3469	3510	3518	3493	3541	3455	3431	3432	3420
45-66 år	2268	2322	2374	2415	2479	2516	2560	2613	2610	2675	2708	2751	2770	2829	2842	2860	2953
67-79 år	622	624	637	664	677	724	790	842	885	935	986	1041	1080	1117	1173	1220	1226
80-89 år	261	250	260	267	253	252	253	257	271	275	278	288	307	312	317	330	363
90 år eller eldre	47	51	54	58	64	61	62	63	56	57	68	66	69	67	68	67	63
Total befolkning Tysvær	9370	9349	9513	9604	9712	9928	10191	10320	10487	10668	10857	10925	11041	11023	11028	11065	11178

Figur 3 Utvikling i aldersgrupper i Tysvær

Figur 4 Utvikling folketall ulike aldersgrupper i Tysvær

Totalt sett har folketallet i Tysvær vært stabilt de siste årene. Spesielt aldersgruppen 0-5 år har hatt en vekst i perioden frem til 2015, i de påfølgende årene har det vært en kontinuerlig nedgang i den yngste aldersgruppen. Hovedgrunnen til denne utviklingen er lavere fruktbarhet og lavere tilflytting.

Nedgangen i arbeidsinnvandring har stor forklaringsfaktor for dette.

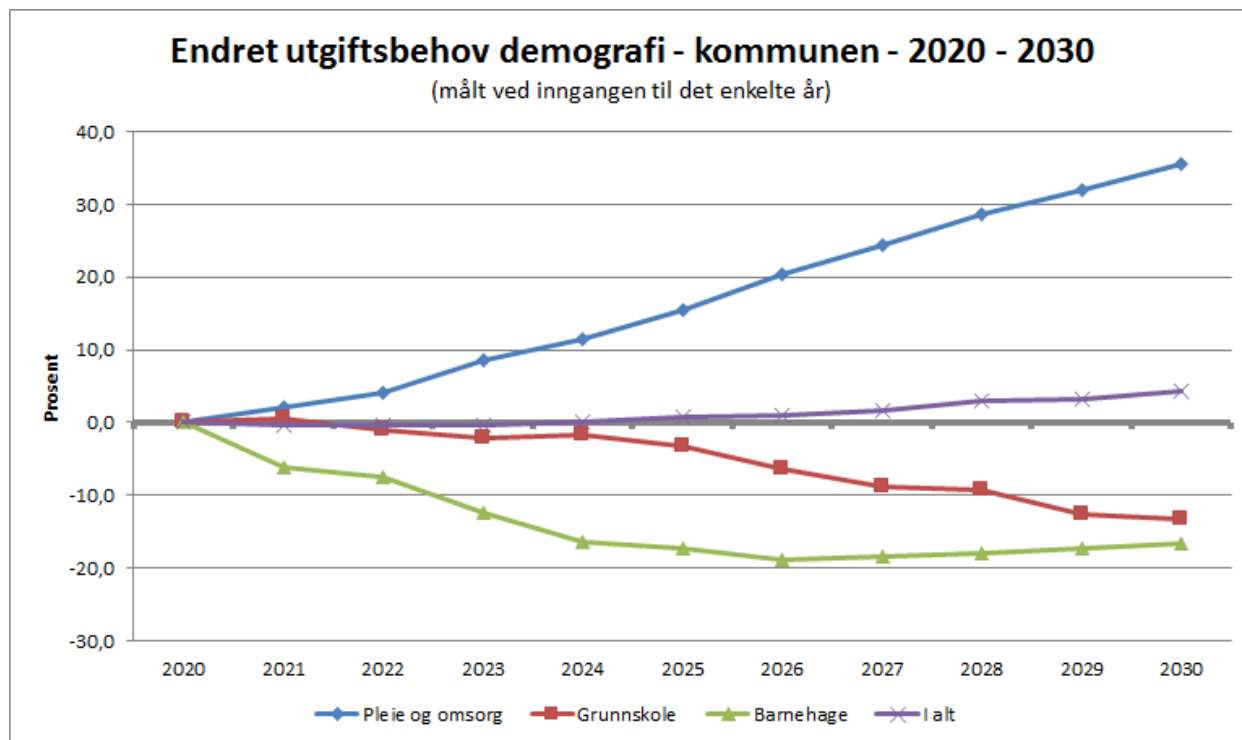
Nettoinnvandring									
2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
123	36	57	44	53	40	32	13	12	6

Figur 5 Utvikling nettoinnvandring i Tysvær

Prognosene for befolkningsutvikling og befolkningssammensetning sier noe om behovet for en omfordeling av ressursene i Tysvær frem til 2030. Det blir flere eldre som trenger helse- og omsorgstjenester og færre barn og unge til å fylle opp barnehager og skoler. Samtidig vil også kommunens inntekter blir påvirket av befolkningssammensetningen gjennom innbyggertilskuddet. En mindre andel av befolkning i yrkesaktiv alder vil også medføre lavere skatteinntekter.

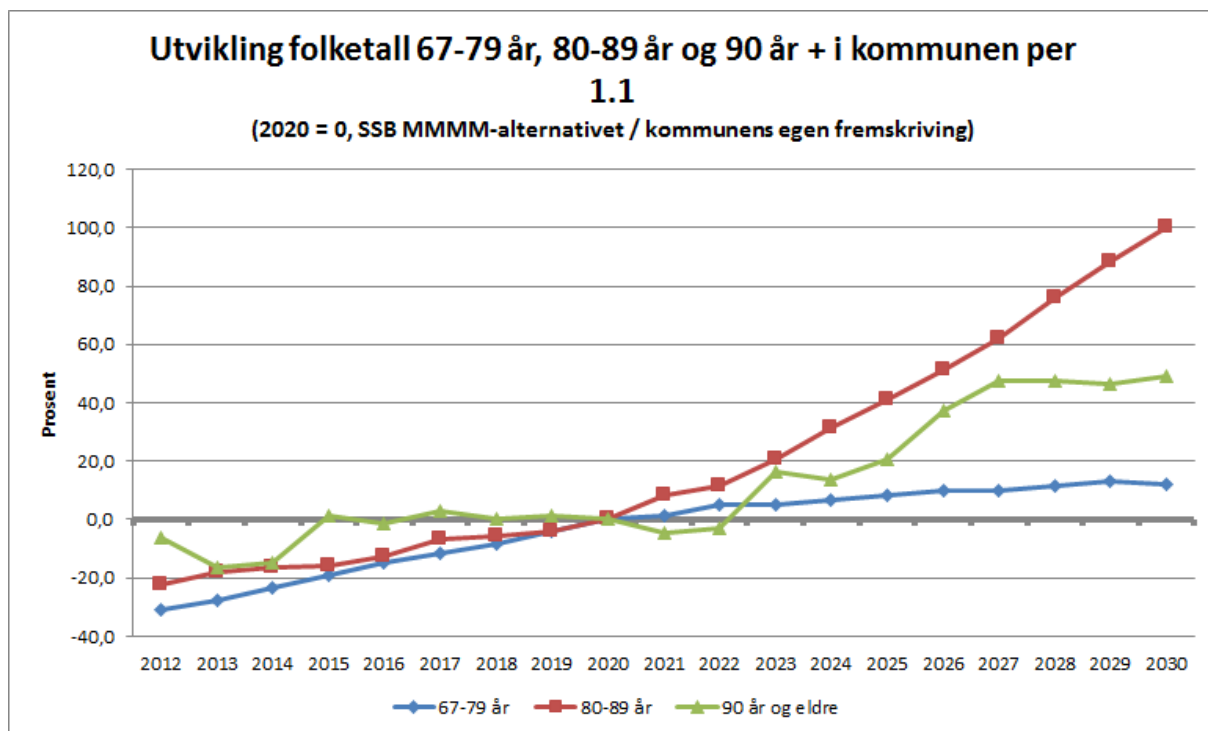
En ytterlig problemstilling er rekruttering av nok personell til å utføre arbeidsoppgaver og tjenester som møter innbyggernes behov.

Figur 6 viser forventet årlig endring i kommunens utgiftsbehov per tjenesteområde som følge av befolkningsendringer. Grunnskole og barnehage viser et avtakende forventet behov i fremtiden, mens utgiftsbehov i pleie- og omsorg går opp. I sum har Tysvær et utgiftsbehov i 2030 som ligger 5% over

Figur 6 Endret utgiftsbehov som følge av demografi

dagens nivå, noe som utgjør samlet rundt 8 mill. kroner. Dette indikerer at kommunen i de aller nærmeste årene bør kunne driftes med dagens totale inntektsnivå, men at endringer i befolkningssammensetningen må føre til omprioriteringer mellom tjenestene for å dekke behovet.

Figur 7 Utvikling folketall i de eldste aldersgrupper

4. Økonomi

En bærekraftig kommuneøkonomi er nødvendig for å kunne tilby et tjenestetilbud av tilstrekkelig omfang og kvalitet over flere generasjoner. Handlingsregler for den langsiktige styringen av kommunens økonomi er avgjørende for bærekraftig økonomiforvaltningen. Kommunestyret i Tysvær vedtok i 2021 følgende finansielle måltall for å ivareta en sunn kommuneøkonomi over tid:

- Netto driftsmargin: minimum 4% av kommunens samlede driftsinntekter
- Disposisjonsfond: minimum 15% av kommunens samlede driftsinntekter
- Renteeksponert lånegjeld: maksimum 60% av kommunens samlede driftsinntekter

Dette kapitlet viser kommunens måltall og faktisk oppnådd resultat i 2020. Årsmeldingen konkluderer med at Tysvær har et svært godt driftsresultat i 2020, og et godt utgangspunkt for omstillingsarbeidet som kreves for å skape en bærekraftig kommuneøkonomi.

Det vises til årsmeldingen for nærmere analyse av driftsresultatet.

Figur 8 Dans på Hodnafjell

4.1 Driftsinntekter

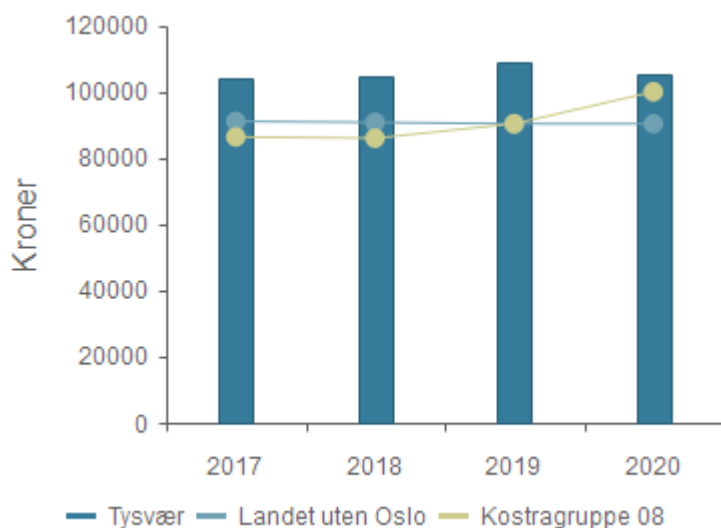
Kommunens inntekter består i all hovedsak av skatt- og rammeoverføringer fra staten og ulike salgs- og leieinntekter. De statlige rammeoverføringene skal sikre at kommunene kan tilby tjenester etter lovkrav/standarder. I inntektssystemet skal demografiske forskjeller utliknes og kompenseres for.

I tillegg til disse statlige overføringer har mange kommuner inntekter i form av aksje- og eierutbytte.

4.1.1 Brutto driftsinntekter

Figur 9 viser de samlede kommunale driftsinntektene (i 1000kr) per innbygger. Tysvær har høyere inntekter enn KG08 for å drive kommunale tjenestene, og rundt 15.000 kroner mer per innbygger enn Landet uten Oslo. Dette utgjør totalt ca. 165 mill. kroner ift. landsgjennomsnitt og er i hovedsak på grunn av høye eiendomsskattinntekter. Ser man bort fra inntekter fra eiendomsskatt, kan Tysvær klassifiseres som en lav-inntektskommune.

Økonomi - Brutto driftsinntekter i kroner per innbygger

	2017	2018	2019	2020
Tysvær	103 981	104 883	108 622	105 477
Landet uten Oslo	90 929	90 641	90 215	90 191
Kostragruppe 08	86 236	85 859	90 211	99 861

*) Tallene er inflasjonsjustert med endelig deflator (TBU).

Figur 9 Brutto driftsinntekter i kroner per innbygger

4.1.2. Eiendomsskatt

Tysvær har vesentlige inntekter tilknyttet eiendomsskatt på verk og bruk, noe som gjør Tysvær mer sårbar for endringer i beskatning på verk og bruk. Figur 10 viser hvordan endringen i beskatningen vedtatt i statsbudsjettet 2018, har slått inn på inntektene i 2019.

Eiendomsskatt tilførte Tysvær 15% av de samlede brutto driftsinntektene i 2020. Mange kommuner har ikke eiendomsskatt, og indikatoren er derfor i all hovedsak kun nyttig for å se på utvikling i Tysvær over tid.

Prioritet - Eiendomsskatt i prosent av brutto driftsinntekter (B)

	2017	2018	2019	2020
Tysvær	17,6 %	17,3 %	15,7 %	15,1 %
Landet uten Oslo	3,1 %	3,1 %	3,1 %	3,1 %
Kostragruppe 08	6,0 %	6,0 %	5,8 %	6,2 %

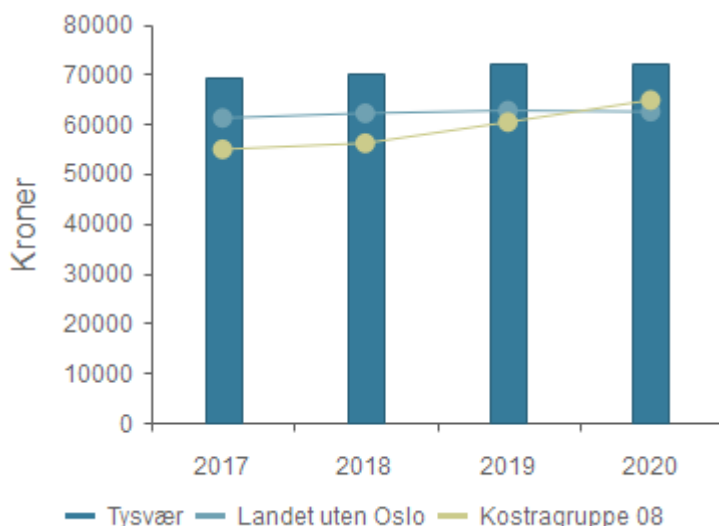
Figur 10 Eiendomsskatt i % av brutto driftsinntekter

4.2. Driftsutgifter

4.2.1. Netto driftsutgifter

Netto driftsutgifter viser driftsutgiftene inkludert avskrivninger etter at driftsinntektene (øremerkede tilskudd fra staten/ andre direkte inntekter), er trukket fra. Netto driftsutgifter må dekkes av frie inntekter (skatt- eller rammeoverføringer fra staten). Grafen nedenfor viser netto driftsutgifter i kroner per innbygger for alle tjenester.

Økonomi - Netto driftsutgifter i kroner per innbygger

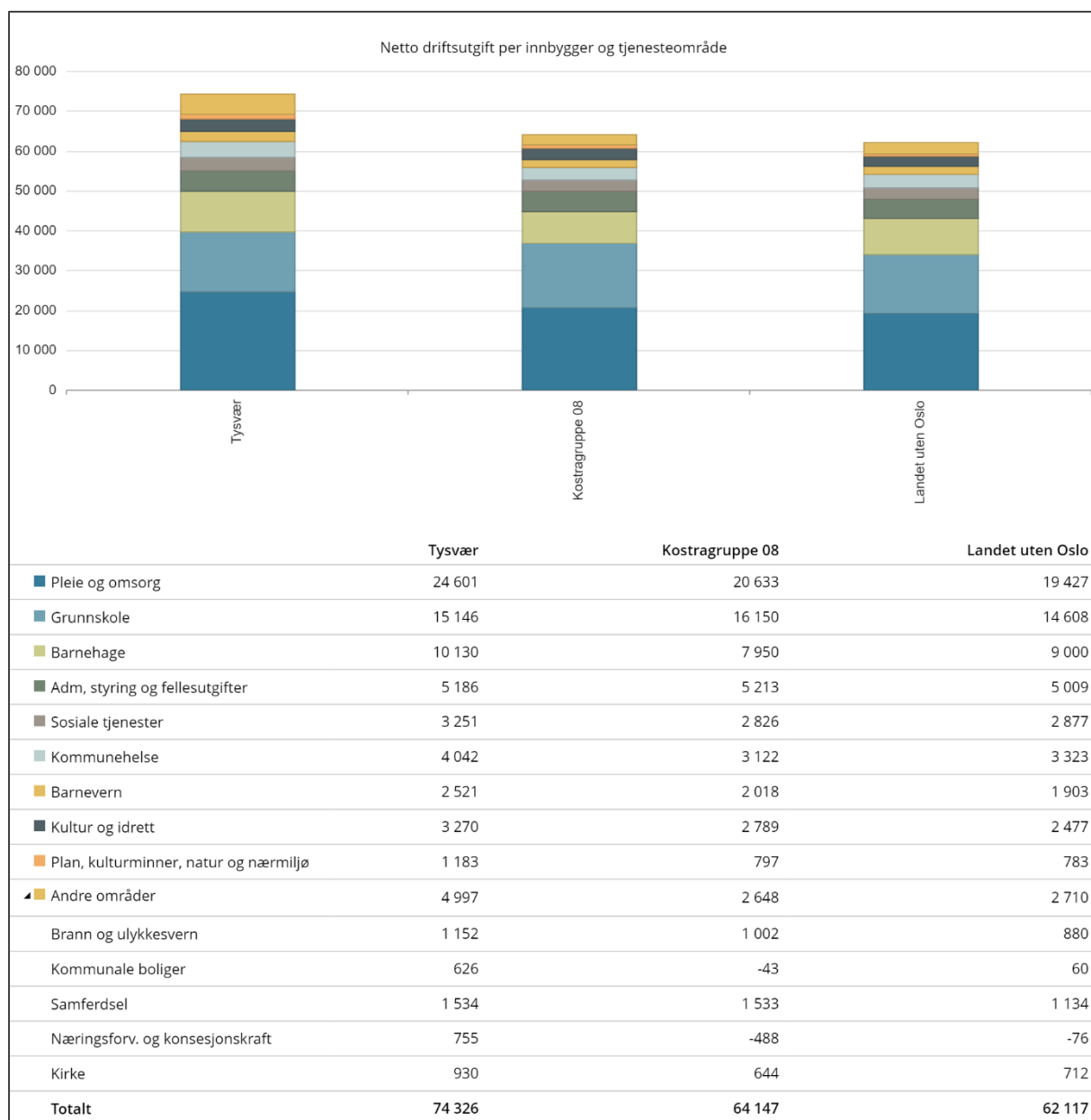
	2017	2018	2019	2020
Tysvær	69 412	69 955	71 974	72 092
Landet uten Oslo	61 135	62 093	62 634	62 403
Kostragruppe 08	54 853	56 079	60 314	64 726

*) Tallene er inflasjonsjustert med endelig deflator (TBU).

**) Graf er justert med utgiftsbehov

Figur 11 Netto driftsutgifter i kroner per innbygger

Tysvær hadde i 2020 netto driftsutgifter på 74.326 kroner per innbygger. Samlede utgifter var dermed totalt sett omtrent 114 mill. kroner høyere enn kostragruppen 08. Snittkostnadene til kommunene i kostragruppen er ikke vesentlig høyere enn landsgjennomsnittet. Mens netto driftsutgifter for alle tjenester har vært nokså stabilt for Landet uten Oslo de siste årene, har KG08 gjort et hopp i 2019 og er tilbake 2018-nivå i 2020. Utgiftene i Tysvær har derimot steget kontinuerlig, noe som betyr at man drifter samlet sett dyrere år for år.

Figur 12 Netto driftsutgift per innbygger og tjenesteområde

Netto driftsutgifter per innbygger er en indikator som viser hvordan Tysvær prioriterer ressursbruken blant brukergruppene. Tabellen nedenfor illustrerer hvilken tjenesteområder som får mye ressurser og hvilken som får mindre ift. KG08:

	Tysvær 2018	Tysvær 2019	Tysvær 2020	KG 2020	Diff. mot KG08
PLO	23 069	24 489	24 601	20 633	16 %
Grunnskole	15 069	15 403	15 146	16 150	-7 %
Barnehage	9 971	10 051	10 130	7 950	22 %
Admin/styring	3 890	4 881	5 186	5 213	-1 %
Sosiale tjenester	3 431	3 398	3 251	2 826	13 %
Kommunehelse	3 151	3 586	4 042	3 122	23 %
Barnevern	2 569	2 563	2 521	2 018	20 %
Kultur og idrett	3 156	4 684	3 270	2 789	15 %
Plan/Kulturminner	1 415	1 315	1 183	797	33 %
Brann/ulykkesvern	1 001	1 586	1 152	1 002	13 %
Kommunale boliger	435	647	626	- 43	107 %
Samferdsel	1 235	1 452	1 534	1 533	0 %
Næringsforv.	1 301	1 188	755	- 488	165 %
Kirke	945	895	930	644	31 %
Totalt	70 638	76 138	74 327	64 146	

De enkelte tjenesteområdene er omtalt i detalj videre i analysen.

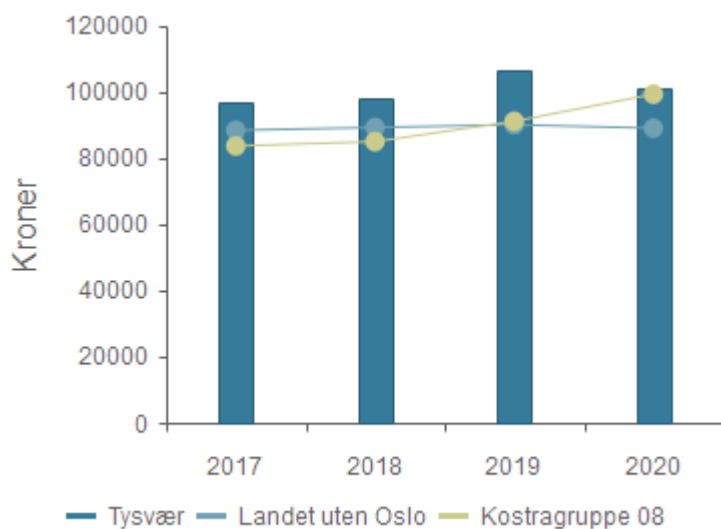
4.2.2. Brutto driftsutgifter

I tillegg til netto driftsutgifter er brutto driftsutgifter interessant å se på som en produktivetsindikator. Denne indikatoren gir uttrykk for hva det koster å produsere én enhet av tjenesten. Produktivitet kan antas å være høy dersom ressursbruken er lav i forhold til produksjonen. Enhetskostnader blir påvirket av flere faktorer som ikke kan leses direkte ut av indikatoren, for eksempel smådriftsulemper, reiseavstander, lønnsnivå og ikke minst; kvalitet på tjenestene.

Brutto driftsutgifter er de samlede driftsutgiftene inkludert avskrivninger korrigert for dobbeltføringer som skyldes viderefordeling av utgifter/ internkjøp mv. Brutto driftsutgifter per innbygger i kommunen viser enhetskostnaden ved den totale kommunale virksomhet.

Tysvær har historisk hatt brutto driftsutgifter per innbygger som ligger under KG08, men over landsgjennomsnittet.

Økonomi - Brutto driftsutgifter i kroner per innbygger

	2017	2018	2019	2020
Tysvær	96 872	97 756	106 316	101 010
Landet uten Oslo	88 239	89 100	89 912	88 879
Kostragruppe 08	83 514	84 825	90 962	99 136

*) Tallene er inflasjonsjustert med endelig deflator (TBU).

Figur 13 Brutto driftsutgifter i kroner per innbygger

Korrigerte brutto driftsutgifter brukes for å vise egne utgifter til de tjenestene kommunen selv utfører i egen regi og uten utgiftene som eksterne tjenesteleverandører har, feks private barnehager eller BPA-leverandører. Forskjellen mellom netto-driftsutgifter, som er forholdsvis høy, og brutto-driftsutgifter, der differansen til sammenligningsgruppen er lavere, indikerer at Tysvær har et potensial for å ta mer betalt for betalbare kommunale tjenester.

Korrigerte brutto driftsutgifter per innbygger har i Tysvær vært på et jevnt nivå de siste årene, over KG08.

Økonomi - Korrigerte brutto driftsutgifter i kroner per innbygger

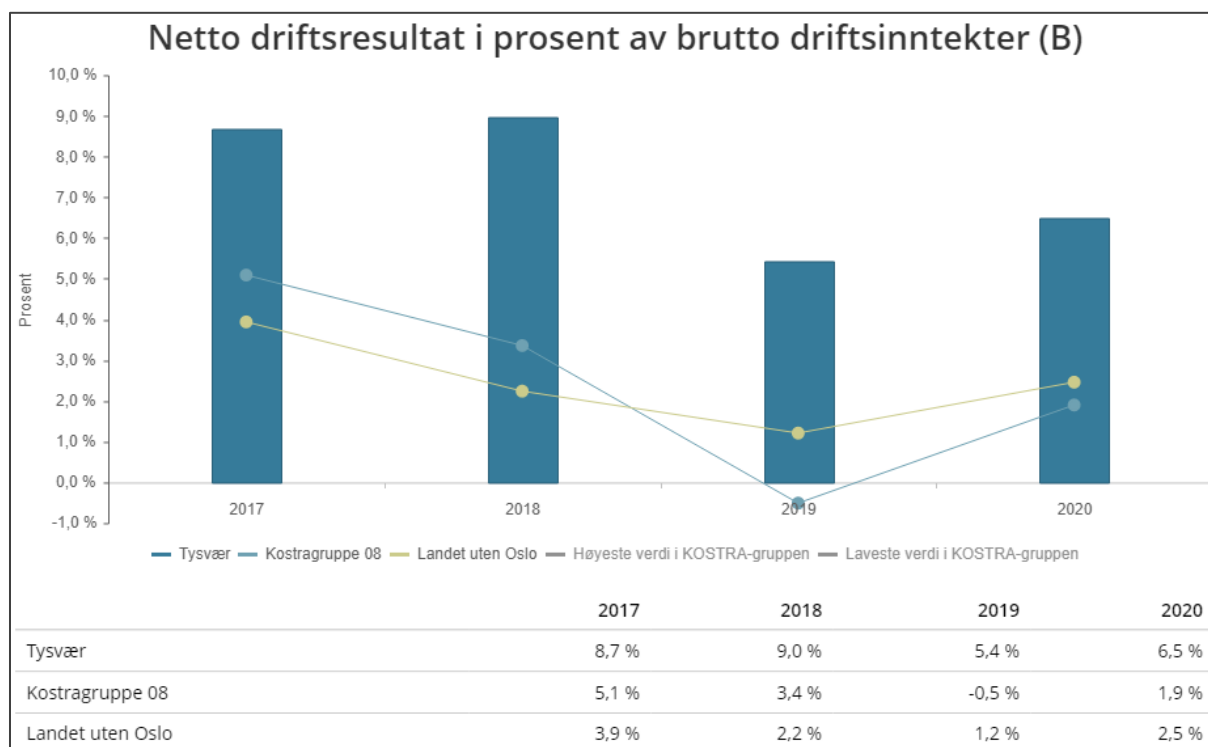
	2017	2018	2019	2020
Tysvær	84 845	85 240	87 600	86 643
Landet uten Oslo	71 795	72 378	72 923	72 043
Kostragruppe 08	68 214	69 178	74 002	82 558

Figur 14 Korr. brutto driftsutgifter i kroner per innbygger

4.3. Driftsresultat

4.3.2. Netto driftsresultat

Kommunestyret i Tysvær har vedtatt at netto driftsresultat skal være minimum 4% av kommunens samlede driftsinntekter. Netto driftsresultat i Tysvær kommune utgjorde 6,5% av driftsinntektene i 2020, dette er et godt resultat over handlingsregelen. Netto driftsresultat kan enten brukes til finansiering av investeringer eller avsettes til senere bruk. Driftsresultat er dermed også en indikator for kommunens økonomiske handlingsfrihet

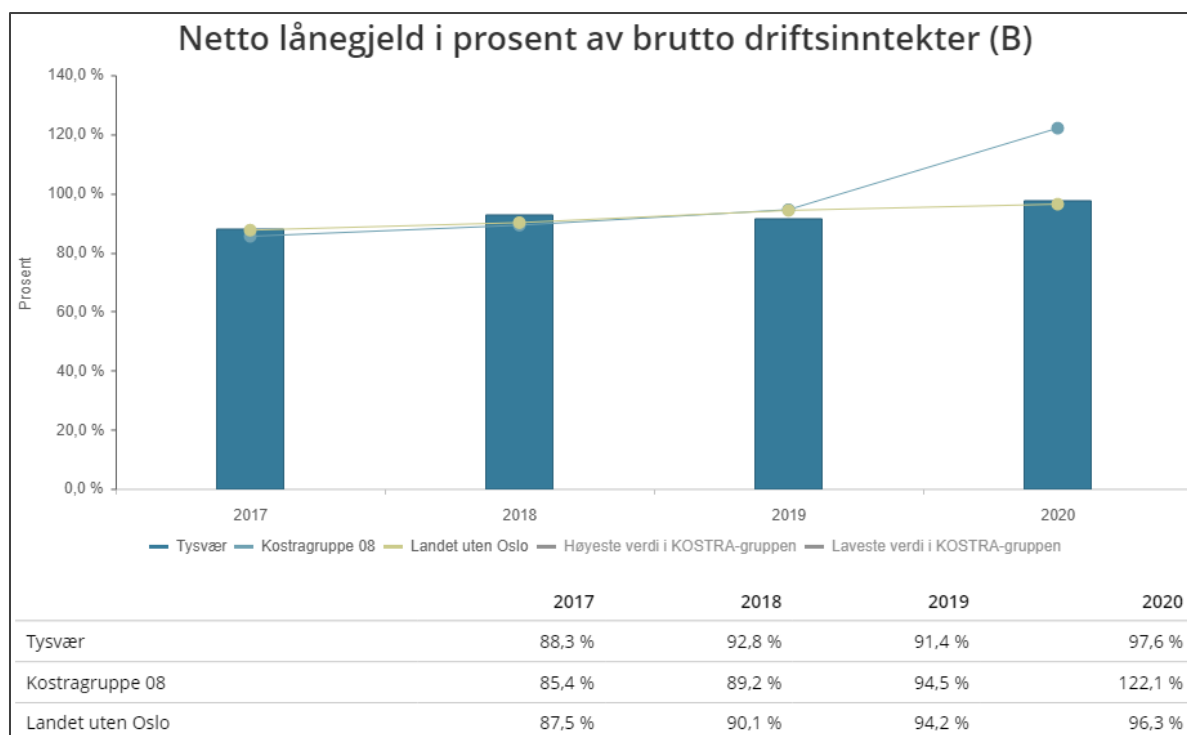
Figur 15 Netto driftsresultat i % av brutto driftsinntekter

4.3.3. Lånegjeld

Netto lånegjeld defineres som langsiktig gjeld, eksklusive pensjonsforpliktelser, fratrasket totale utlån og ubrukte lånemidler. Netto lånegjeld binder opp kommunens inntekter til å dekke kapitalkostnader istedenfor å bli brukt i tjenesteproduksjon. Netto lånegjeld bør holdes under kontroll for å unngå stor renterisiko – spesielt i tider med lav rente.

Kommuner kan ifølge kommuneloven kun ta opp lån for å finansiere investeringer. Høy lånegjeld betyr dermed at kun en liten del av investeringene er finansiert med egenkapital.

I 2020 var lånegjeld i prosent av brutto driftsinntekter i Tysvær 97,6% (figur 16). Dette betyr at Tysvær har en lånegjeld som er nesten på nivå med brutto driftsinntektene. Lånegjelden i Tysvær har økt i 2020, men forholdsvis lavere enn KOSTRA-gruppen som nå har en gjeldsgrad over 122%. Økningen i lånegjeld i 2020 kan ha flere mulige årsaker. Koronapandemien har gjort året økonomisk krevende og kommuner kan ha bevisst valgt å redusere bruken av egenkapital i investeringene. Eldrebølgen gjør det også nødvendig for mange kommuner med investeringen innenfor helse- og omsorg og øvrig infrastruktur.

Figur 16 Netto lånegjeld i % av brutto driftsinntekter

Ordinære renter og avdrag på lån skal finansieres av driftsinntektene til kommunen. Derfor er det ved analyse av gjeldsutgifter også relevant å se på renteekspontert gjeld, dvs. den andelen av lånegjeld en renteendring vil slå ut på i kommuneøkonomien. I Tysvær har andel av renteekspontert gjeld økt de siste årene og lå i 2020 rett over kommunens vedtatte måltall.

Økonomi - Renteekspontert gjeld Andel av brutto driftsinntekter (prosent)

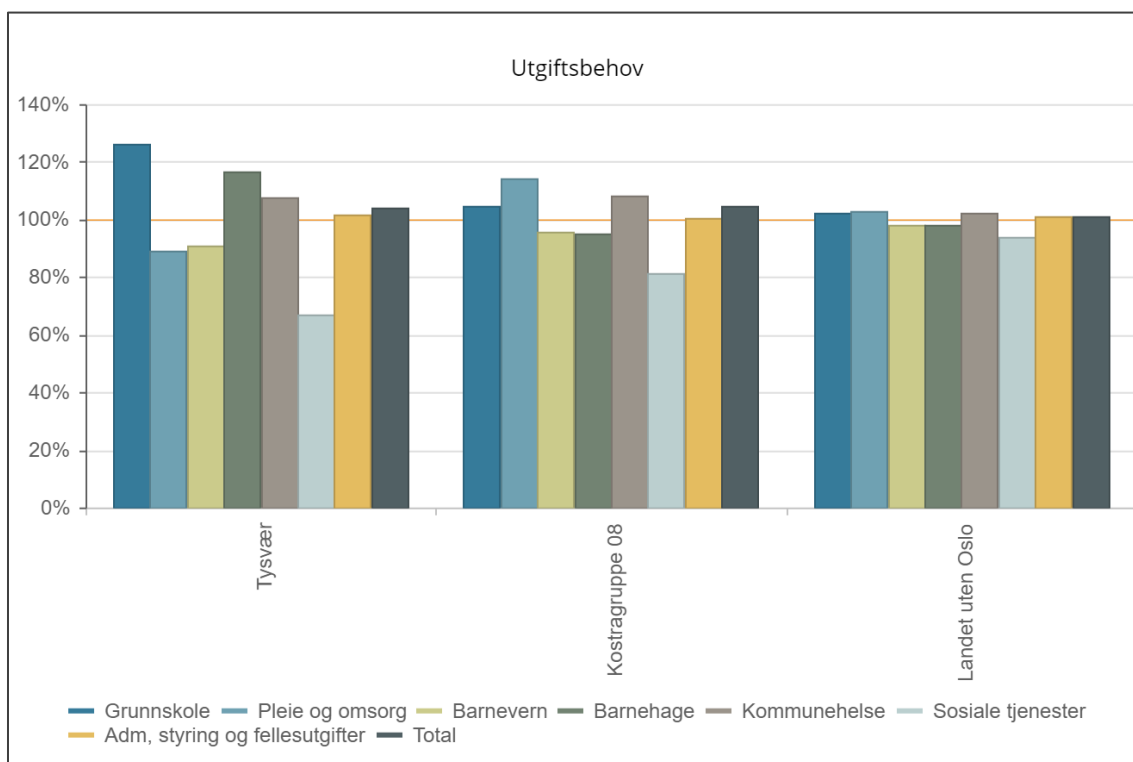
	2017	2018	2019	2020
Tysvær	53,0 %	57,7 %	58,3 %	61,8 %
Landet uten Oslo	60,2 %	62,2 %	66,3 %	66,2 %
Kostragruppe 08	72,5 %	73,9 %	71,1 %	76,4 %

Figur 17 Renteekspontert gjeld, Andel av brutto driftsinntekter i %

5. Prioritering

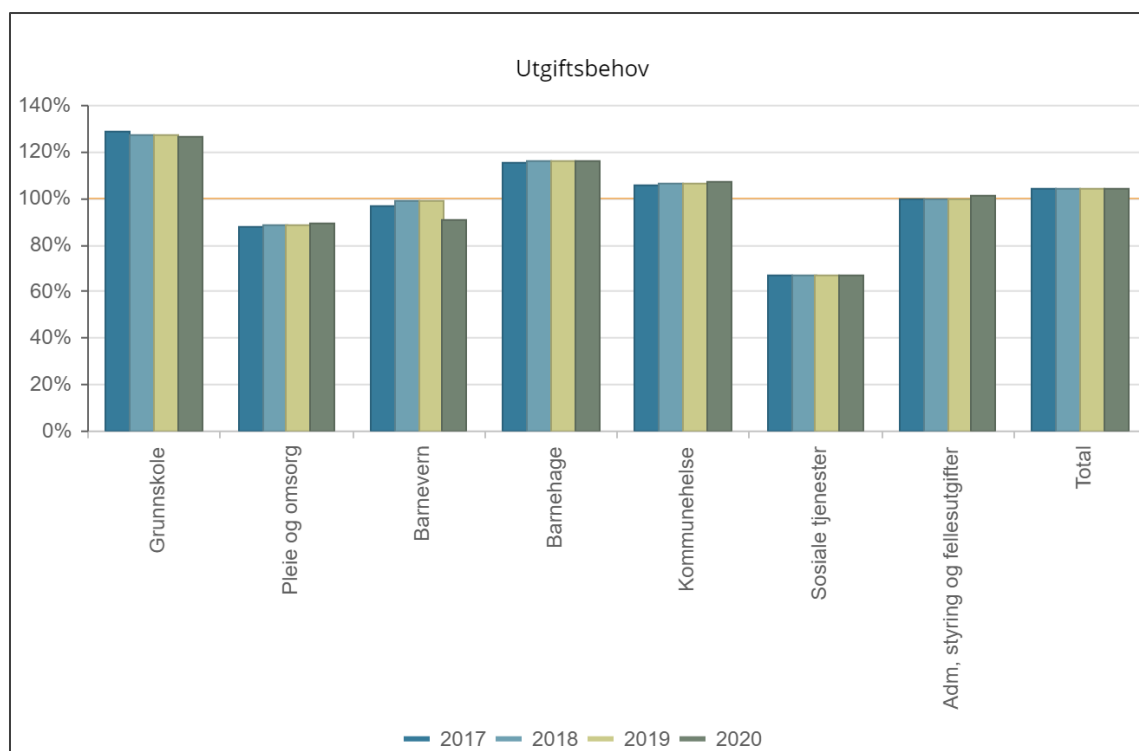
5.1. Utgiftsbehov

Tysvær har totalt sett et utgiftsbehov som ligger over landsgjennomsnittet (104,1%). Utviklingen til total utgiftsbehov har vært relativt stabilt over tid, men det er en svak fallende trend for utgiftsbehov i grunnskole og en økning i utgiftsbehov for kommunehelse, pleie- og omsorgstjenester.

Figur 18 Utgiftsbehov Tysvær

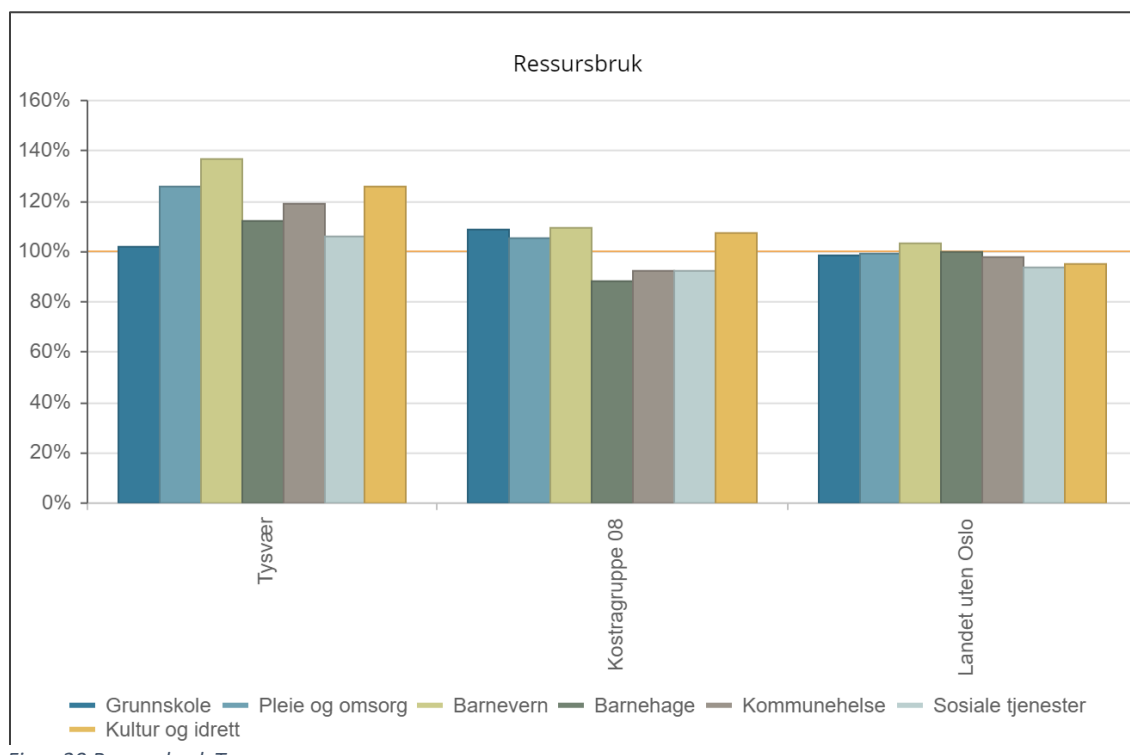
På grunnen av befolkningssammensetning er utgiftsbehovet høyere innenfor tjenester relatert til barn og unge enn for gjennomsnittskommunen.

Figur 19 Utvikling utgiftsbehov per sektor

5.2. Ressursbruk

Figur 20 viser hvor mye ressurser Tysvær bruker på de ulike driftsområdene og sammenlikner dette med landet for øvrig. Barnevern, Kultur- og idrett, og Pleie- og omsorg er de tjenestene der Tysvær har betydelig høyere ressursbruk enn landsgjennomsnittet

Figur 20 Ressursbruk Tysvær

6. Administrasjon, styring og fellesutgifter

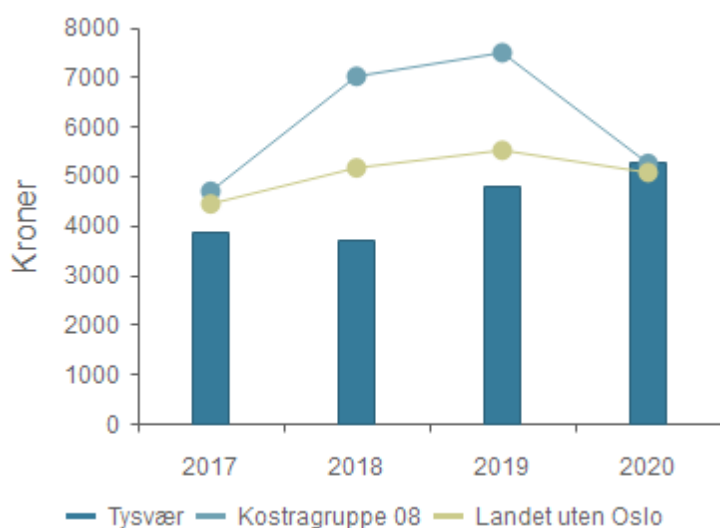
Denne KOSTRA-funksjonen er et samlebegrep for en rekke kommunale fellestjenester og overordnet styring;

- Politisk styring og kontrollorganer (100)
- Kontroll og revisjon (110)
- Administrasjon (120)
- Forvaltningsutgifter (121)
- Administrasjonslokaler (130).

Forvaltningsutgifter og administrasjonslokaler blir videre kommentert under Teknisk.

Sammenlignet med KG08 har Tysvær omtrent like mye utgifter til administrasjon, styring og fellesutgifter per innbygger som gjennomsnittet (figur X). Selv om utgiftene har økt de siste årene er andelen av netto driftsutgifter Tysvær bruker på administrasjon og styring i forhold til total utgiftsnivå forholdsvis lav.

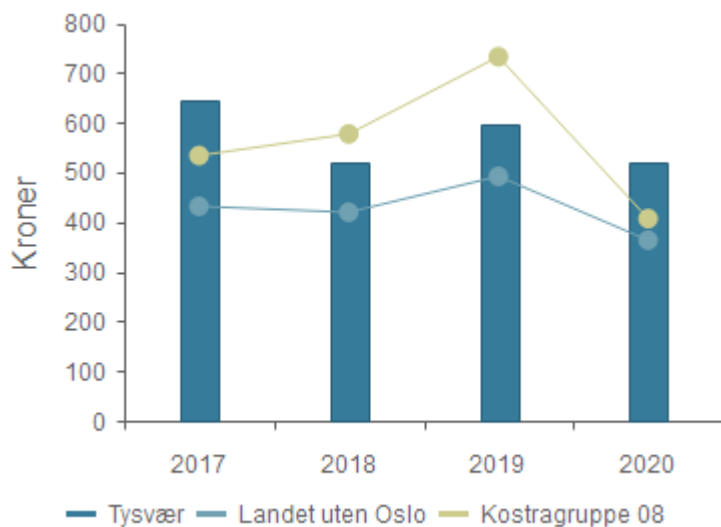
Netto driftsutgifter pr. innbygger til Adm, styring og fellesutgifter

Figur 21 Netto driftsutgifter pr innbygger til adm, styring og fellesutgifter

	2017	2018	2019	2020
Tysvær	3 875	3 710	4 804	5 263
Kostragruppe 08	4 682	7 002	7 479	5 244
Landet uten Oslo	4 427	5 154	5 508	5 061

Dette er en samleindikator for Administrasjon, styring og fellesutgifter. Tysvær kommune har stigende kostnader mellom 2018 og 2020, og i 2020 har Tysvær kommune samme utgiftsnivå som KG08 og Landet uten Oslo. Landet uten Oslo har redusert sine kostnader en del i 2020. Dette kan henge sammen med koronautbruddet, da det ble stor reduksjon i reiser, møter, kurs og samlinger. Tysvær kommune har ikke hatt samme reduksjon i sine utgifter.

Prioritet - Netto driftsutgifter per innbygger (100) politisk styring (B)

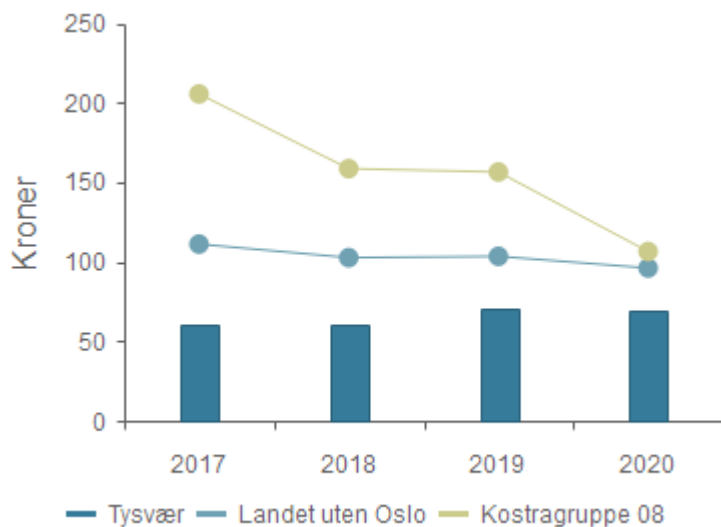
	2017	2018	2019	2020
Tysvær	646	521	597	518
Landet uten Oslo	431	419	492	363
Kostragruppe 08	533	577	732	407

*) Tallene er inflasjonsjustert med endelig deflator (TBU).

**) Graf er justert med utgiftsbehov

Figur 22 Netto driftsutgifter per innbygger polit. styring

Tysvær kommune har hatt lavere kostnader enn Landet uten Oslo i 2018 og 2019, men høyere kostnader enn KG08. I 2020 har både Landet uten Oslo, KG08 og Tysvær kommune redusert sine kostnader. Landet uten Oslo har redusert sine kostnader mer enn Tysvær kommune har gjort. Reduksjonen i kostnader kan henge sammen med Korona, da kommunene har hatt svært få fysiske møter og mindre representasjonskostnader under epidemien. Utgiftene i alle kommuner svinger i takt med valgår hhv kommunevalg og stortingsvalg.

Prioritet - Netto driftsutgifter per innbygger (110) kontroll og revisjon (B)

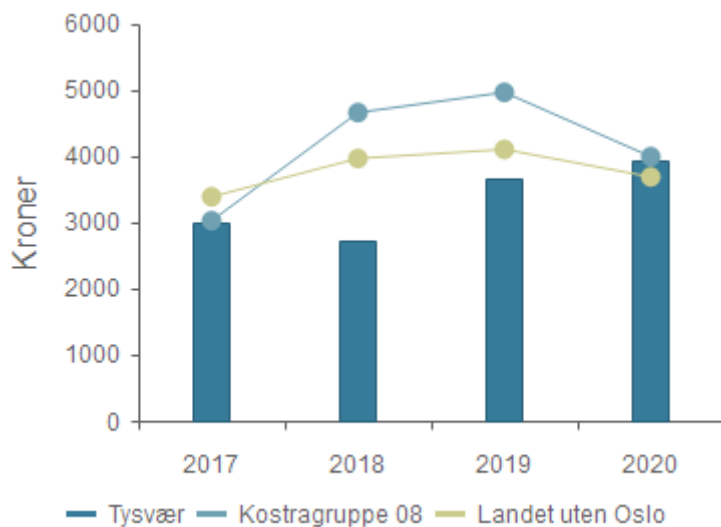
	2017	2018	2019	2020
Tysvær	61	61	71	69
Landet uten Oslo	111	103	103	96
Kostragruppe 08	205	158	156	106

*) Tallene er inflasjonsjustert med endelig deflator (TBU).

**) Graf er justert med utgiftsbehov

Figur 23 Netto driftsutgifter per innbygger kontroll og revisjon

Tysvær kommune har svært lave kostnader til kontroll og revisjon sammenlignet med Landet uten Oslo og KG08. Landet uten Oslo har hatt nedgang i sine kostnader hvert år, mens Tysvær kommune har vært stabile i sine kostnader. Kommunen har hatt privat revisjon, men bytter revisjonsselskap i 2021 til Rogaland Revisjon. Det er forventet at kostnadene til kontroll og revisjon vil stige i årene framover som følge av dette byttet.

Netto driftsutgifter per innbygger (120) administrasjon (B)

Figur 24 Netto driftsutgifter per innbygger til administrasjon

	2017	2018	2019	2020
Tysvær	3 002	2 713	3 666	3 931
Kostragruppe 08	3 017	4 649	4 954	3 985
Landet uten Oslo	3 379	3 957	4 094	3 678

*) Tallene er inflasjonsjustert med endelig deflator (TBU).

**) Graf er justert med utgiftsbehov

Tysvær kommune har hatt økende utgifter til administrasjon i årene 2018 til 2020. Fram til 2020 har Tysvær hatt lavere utgifter enn både KG08 og Landet uten Oslo, men i 2020 er Tysvær likt med begge gruppene. Både Landet uten Oslo og KG08 har hatt lavere kostander til administrasjon i 2020 enn i 2019 – mens Tysvær kommune har økt sine kostnader. Tysvær har hatt en stor økning i programlisenser som følge av innføring av O365 og annen digitalisering. Økt innkjøp av teknisk utstyr og kjøp av programvare medfører også høyere avskrivninger.

7. Oppvekst og kultur

7.1. Grunnskole

KOSTRA-funksjonen for Grunnskole inneholder følgende funksjoner:

- Undervisning (202),
- SFO (215),
- Voksenopplæring (213)
- Skoleskyss (223)
- Skolelokaler (222)

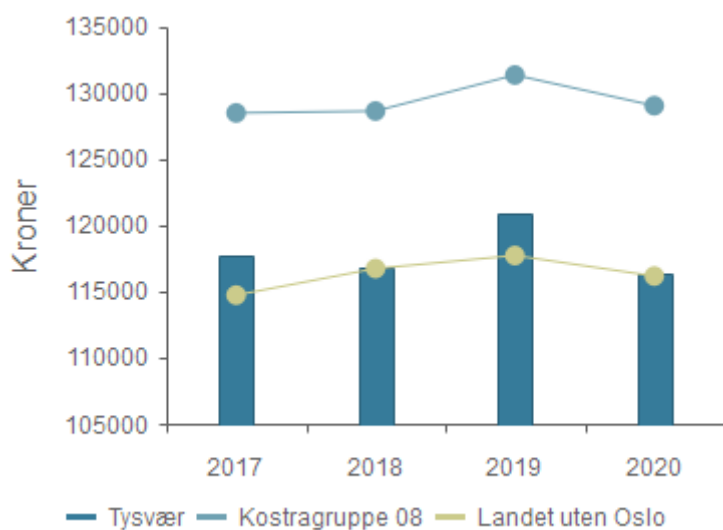
Skolelokaler blir kommentert under Teknisk.

Tysvær kommune har 5 barneskoler, 2 kombinerte skoler, 1 ungdomsskole, 1 voksenopplæringssenter og en alternativ læringsarena. SFO er lokalisert på 7 av skolene. Skoleskyssen er organisert og finansiert i samarbeid med Rogaland fylkeskommune.

Høsten 2020 er det 1649 elever i Tysværskolene. Prognosen frem mot 2035 er et synkende elevtall på rundt 200 elever samla sett. Noen skoler vil oppleve vekst og andre skoler vil oppleve en nedgang.

7.1.1. Grunnskolesektor

Prioritet - Netto driftsutgifter til grunnskolesektor (202, 215, 222, 223), per innbygger 6-15 år (B)

	2017	2018	2019	2020
Tysvær	117 704,8	116 756,7	120 862,7	116 387,1
Kostragruppe 08	128 446,2	128 587,6	131 305,2	128 992,0
Landet uten Oslo	114 702,6	116 706,2	117 688,8	116 138,7

Figur 25 Netto driftsutgifter til grunnskolesektor 6-15

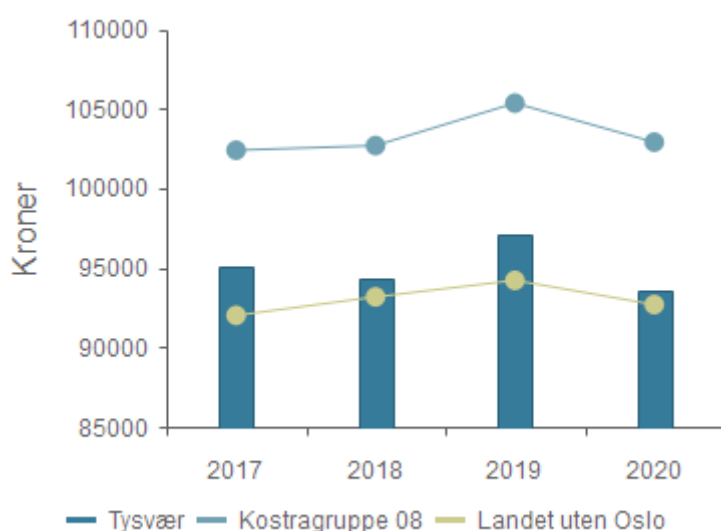
Kostra- analysen viser at Tysvær har hatt en nedgang i netto driftsutgifter i grunnskolesektor i 2020 sammenlignet med 2019. Den samme utviklingen gjelder også for landet uten Oslo og KG08. Driften var i 2020 i stor grad påvirket av korona med redusert aktivitet rundt undervisning og kurs, på lik linje med resten av landet.

Driftsutgifter til skoleskyss, SFO og skolelokaler er påvirket av arealet kommunen dekker og en desentralisert skolestruktur i kommunen. Lavere antall barn i SFO og flere små SFO fører til at Tysvær har høyere kostnader enn landet uten Oslo.

Totalt sett prioriterer Tysvær grunnskolesektor noe høyere enn landet uten Oslo.

7.1.2. Grunnskole (Undervisning)

Prioritet - Netto driftsutgifter til grunnskole (202), per innbygger 6-15 år (B)

	2017	2018	2019	2020
Tysvær	95 024,5	94 337,3	97 075,9	93 592,2
Kostragruppe 08	102 381,6	102 674,6	105 342,8	102 888,4
Landet uten Oslo	91 999,4	93 162,8	94 200,7	92 676,7

Figur 26 Netto driftsutg. til grunnskole 6-15

Indikatoren viser netto driftsutgifter til grunnskole per innbygger 6-15 år (grunnskolealder), etter at tilskudd fra staten og eventuelle andre direkte inntekter er trukket fra. Tysvær kommune ligger litt over enn landet uten Oslo og 9% lavere enn KG08 når det gjelder driftsutgifter til grunnskolesektoren per innbygger 6-15 år.

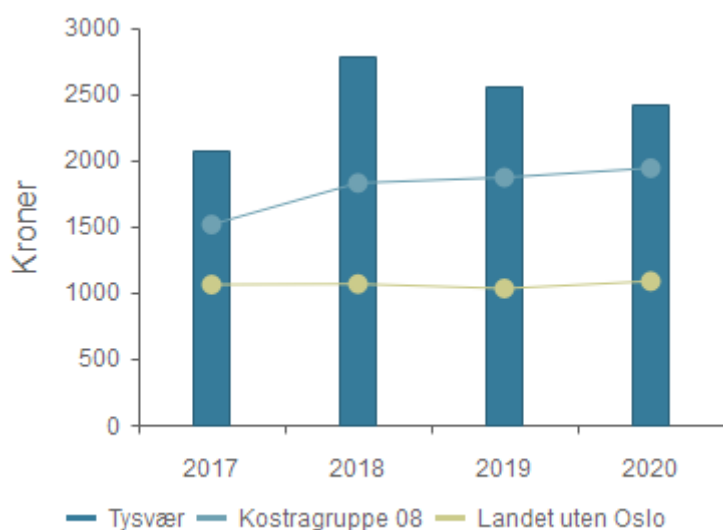
Tysvær ligger 9296,2 kroner lavere per innbygger 6-15 år sammenlignet med KG08, men 915,5 kroner mer enn landet uten Oslo. Tysvær hadde 1650 elever i 2020.

Utgiftene til Grunnskole blir påvirket av

- Gruppestørrelse/lærertetthet
- Lønnsnivå lærere (ansiennitet, utdanningsnivå, etc)
- Andel elever som mottar spesialundervisning
- Inventar, utstyr og materialutgifter
- Andel elever med behov for skyss

Økningen fra 2018 til 2019 er hovedsakelig relatert til grunnskole, SFO, og skoleskyss. En del av årsaken til nedgangen i 2020 kan relateres til korona og nedstengningsperioden våren 2020. Samtidig har det vært en økning i lønnsutgifter i både SFO og grunnskole.

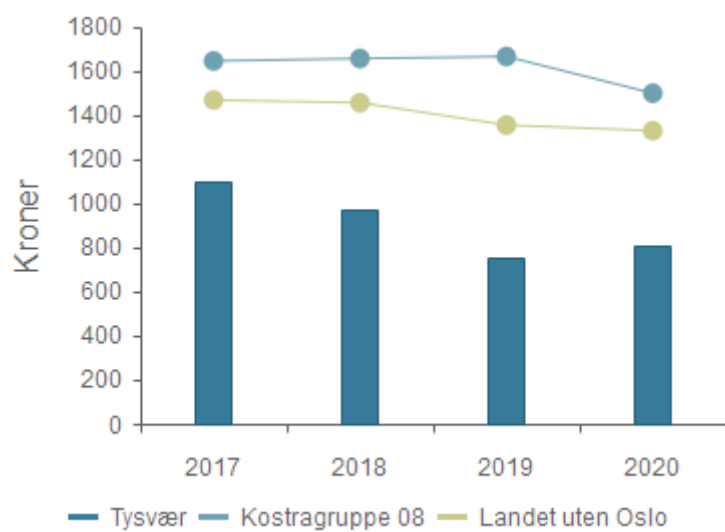
Produktivitet - Driftsutgifter til inventar og utstyr (202), per elev i grunnskolen (B)

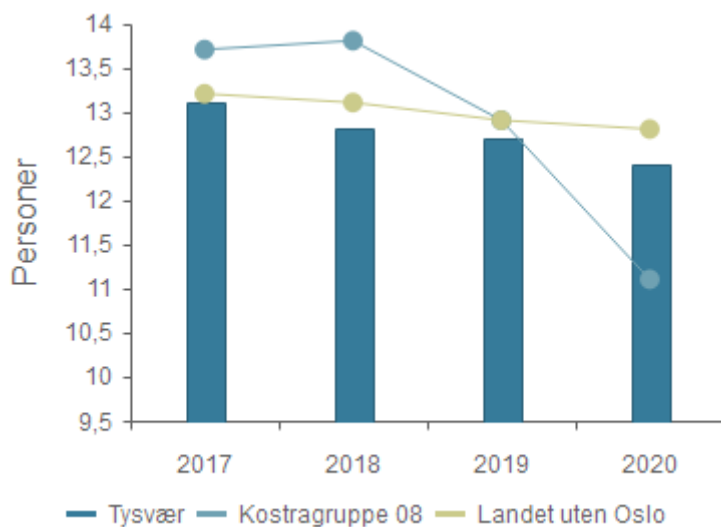
Figur 27 Driftsutgifter til inventar og utstyr per elev

	2017	2018	2019	2020
Tysvær	2 074,9	2 781,0	2 559,7	2 419,6
Kostragruppe 08	1 510,0	1 823,3	1 865,3	1 935,5
Landet uten Oslo	1 056,9	1 061,8	1 027,7	1 082,3

Denne indikatoren må ses opp mot driftsutgifter inventar og utstyr. I hvilken grad kommunen kjøper undervisningsmateriell eller lisenser til programmer til Ipad/ datamaskiner påvirker indikatoren. Samlet sett brukte Tysvær kommune 818 kroner mer per elev i grunnskolen på undervisningsmateriell, inventar og utstyr sammenlignet mot landet uten Oslo. Samtidig viser Kostra at vi bruker 205 kroner mindre på undervisningsmateriell, inventar og utstyr per elev i grunnskole enn KG08.

Produktivitet - Driftsutgifter til undervisningsmateriell (202), per elev i grunnskolen (B)*Figur 28 Driftsutgifter til undervisningsmateriell per elev*

	2017	2018	2019	2020
Tysvær	1 097	971	756	807
Kostragruppe 08	1 642	1 653	1 662	1 496
Landet uten Oslo	1 465	1 453	1 352	1 326

Kvalitet - Gjennomsnittlig gruppestørrelse, 1.-10.årstrinn

Figur 29 Gjennomsnittlig gruppestørrelser

	2017	2018	2019	2020
Tysvær	13,1	12,8	12,7	12,4
Kostragruppe 08	13,7	13,8	12,9	11,1
Landet uten Oslo	13,2	13,1	12,9	12,8

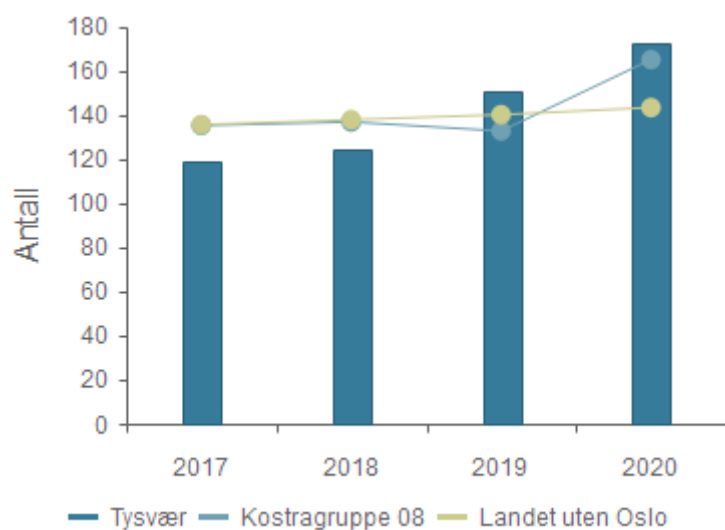
Lærernorm er lærertettheten i ordinær undervisning. Fra høsten 2018 var målet at det i gjennomsnitt skulle være maksimalt 16 elever per lærer i ordinær undervisning på 1.-4. trinn og maksimalt 21 elever på 5.-10. trinn.

Grunnlagsdata (Nivå 3) - Antall elever med spesialundervisning kommunale og private skoler

	2017	2018	2019	2020
Tysvær	132	132	108	113

Figur 30 Antall elever med spesialundervisning

Indikatoren viser at antall elever med spesialundervisning har siden 2017 hatt en nedgang. Det er relevant å se denne indikatoren i sammenheng med årstimer til spesialundervisning per elev med spesialundervisning for å forklare utgiftsnivå.

Produktivitet - Årstimer til spesialundervisning per elev med spesialundervisning (antall)

Figur 31 Årstimer til spesialundervisning

		2017	2018	2019	2020
Tysvær		118,6	124,5	150,5	172,6
Kostragruppe 08		135,0	136,6	132,5	164,8
Landet uten Oslo		135,4	137,6	139,9	143,1

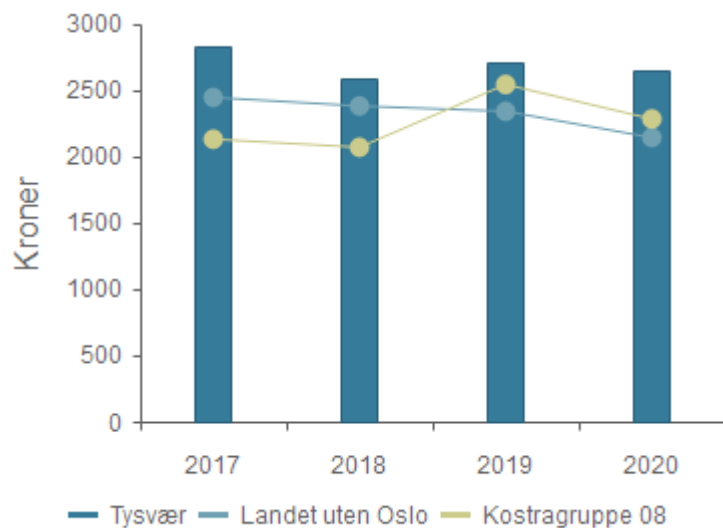
Indikatoren viser årstimer til spesialundervisning per elev med spesialundervisning samlet for Tysvær kommune, samlet for KG08 og samlet for landet uten Oslo.

Antall årstimer til spesialundervisning per elev har hatt en økning på 46% siden 2017. Samtidig har antall elever med spesialundervisning hatt en nedgang på 17% siden 2017. Det vil si at Tysvær tilbyr flere antall timer spesialundervisning på færre antall elever.

7.1.3. Skoleskyss

Indikatoren nedenfor viser netto driftsutgifter til skoleskyss for Tysvær, KG08 og landet uten Oslo.

Prioritet - Netto driftsutgifter til skoleskyss (223), per innbygger 6-15 år

	2017	2018	2019	2020
Tysvær	2 829,9	2 585,8	2 698,8	2 638,4
Landet uten Oslo	2 440,1	2 375,8	2 335,6	2 137,8
Kostragruppe 08	2 125,4	2 064,7	2 537,5	2 277,9

Figur 32 Netto driftsutgifter til skoleskyss

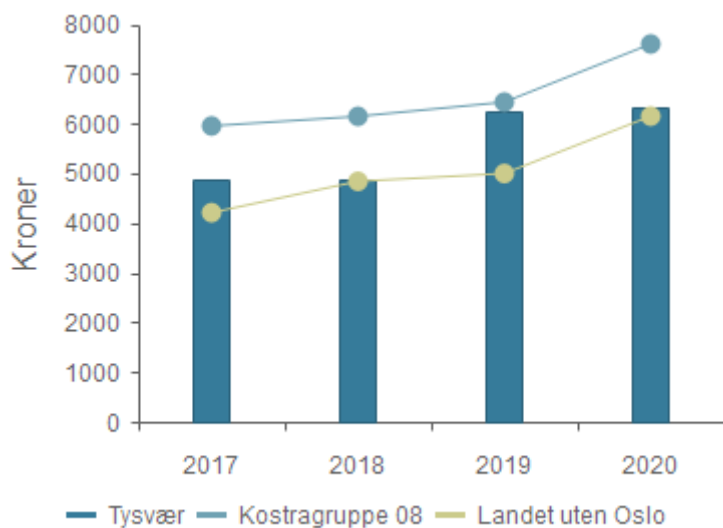
*) Tallene er inflasjonsjustert med endelig deflator (TBU).

**) Graf er justert med utgiftsbehov

Netto driftsutgifter til skoleskyss i Tysvær har hatt en svakere nedgang sammenlignet med KG08 per elev.

7.1.4. SFO

I Tysvær har vi mange små SFO. Andel barn som benytter seg av skolefritidsordningen er også lavere i Tysvær sett opp mot KG08 og landet uten Oslo. Disse faktorene er med på å øke enhetskostnadene til SFO per innbygger 6-9 år.

Prioritet - Netto driftsutgifter til skolefritidstilbud (215), per innbygger 6-9 år (B)

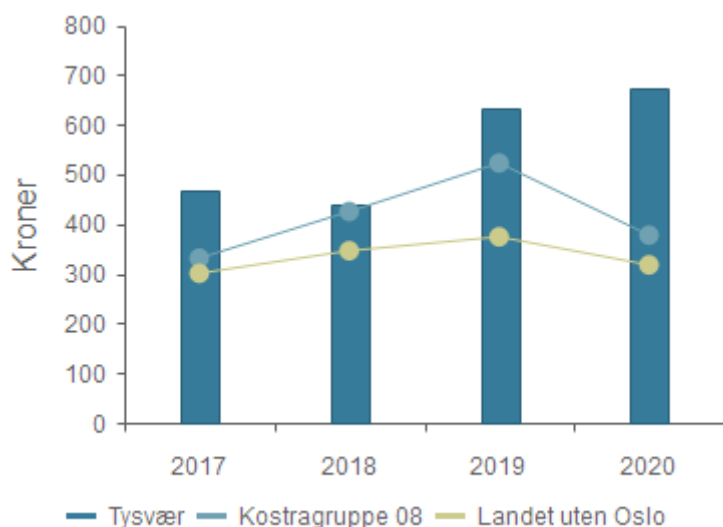
	2017	2018	2019	2020
Tysvær	4 860,1	4 864,1	6 260,9	6 320,3
Kostragruppe 08	5 950,1	6 142,9	6 429,5	7 598,7
Landet uten Oslo	4 205,7	4 835,7	4 994,0	6 146,8

Figur 33 Netto driftsutgifter til SFO

Netto driftsutgifter til SFO per innbygger 6-9 år har økt siden 2017 og ligger over Landet uten Oslo, men under KG08. Driftsutgifter til SFO henger sammen med andel barn i SFO og deres oppholdstid, bemanningstetthet, åpningstid og foreldrebetaling.

Tysvær har allikevel en lavere vekst i netto driftsutgifter per innbygger 6-9 år fra 2019 til 2020 sammenlignet med landet uten Oslo og KG08.

7.1.5. Voksenopplæring

Prioritet - Netto driftsutgifter per innbygger (213) voksenopplæring (B)

	2017	2018	2019	2020
Tysvær	467	438	634	673
Kostragruppe 08	331	425	522	377
Landet uten Oslo	301	346	374	317

Figur 34 Netto driftsutgifter til voksenopplæring

Tysvær kommune tilbyr voksenopplæring ved Tysvær opplæringssenter (TOS).

Utgiftene til voksenopplæring blir påvirket av følgende faktorer:

- Antall flyktninger
- Antall innvandrere
- Andel spesialundervisning for voksne
- Andel grunnskoleopplæring for voksne.
- Lønnsnivå lærere (ansiennitet, utdanningsnivå)
- Gruppestørrelse i forhold til nivå og språk
- Antall utførte timer undervisninger

Tysvær skiller seg markant ut i forhold til driftsutgifter til voksenopplæring sammenlignet både med landet uten Oslo og KG08.

Noe av økningen i netto driftsutgifter fra 2018 til 2019 kan forklares med husleiekostnader. Kommunen inngikk i 2019 en avtale om leie av lokaler.

Antall deltakere i voksenopplæringen har økt over tid. På grunn av en regelendring på flyktningsområde har en større andel flyktninger tatt grunnskole. Denne regelen er igjen endret i 2021, og det forventes en nedgang av antall deltakere i grunnskole med flyktningsbakgrunn.

Grunnlagsdata (Nivå 3) - Antall deltakere i grunnskoleopplæring for voksne

	2017	2018	2019	2020
Tysvær	30	29	38	51

Figur 35 Elev på Frakkagjerd b.skole

7.2. Barnehage

KOSTRA-indikator for barnehage inneholder følgende funksjoner:

- Førskole (201),
- Styrket tilbud til førskolebarn (215),
- Førskolelokaler og skyss (221)

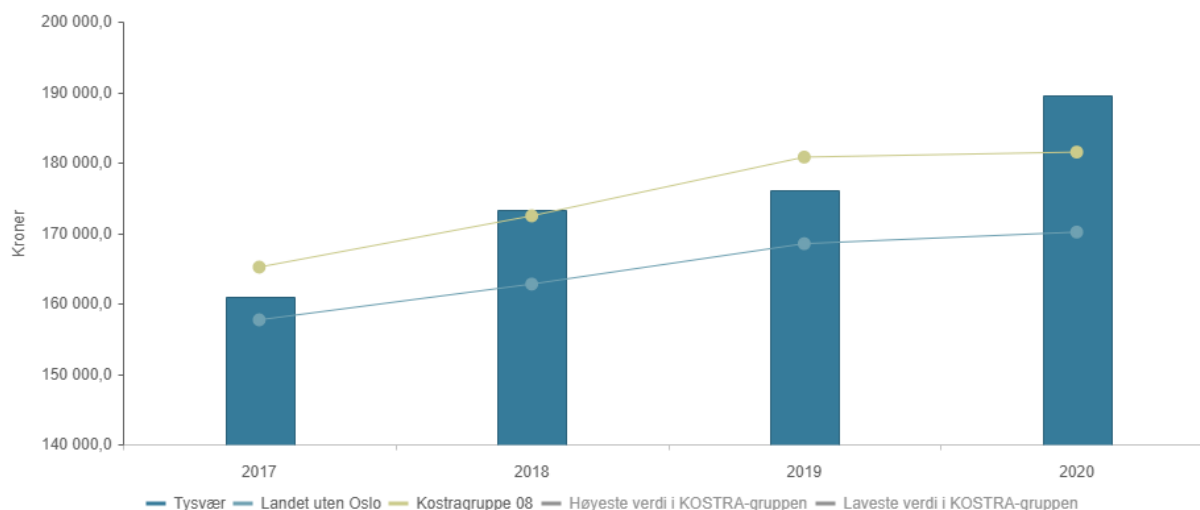
Førskolelokaler og skyss blir kommentert videre under Teknisk sitt kapittel.

Tysvær kommune har 10 barnehager: sju kommunale og tre private. Per 15.12.2019 hadde 682 barn plass i barnehagene, 482 i kommunale og 200 i private barnehager. De viktigste utfordringene er nedgang i barnetall, innføring av bemanningsnorm og høye kostnader knyttet til leilokaler til en barnehage.

Netto driftsutgifter per innbygger 1-5 år i kroner, barnehager (B)

*) Tallene er inflasjonsjustert med endelig deflator (TBU).

**) Graf er justert med utgiftsbehov

Figur 36 Netto driftsutgifter per innbygger 1-5 år til barnehage

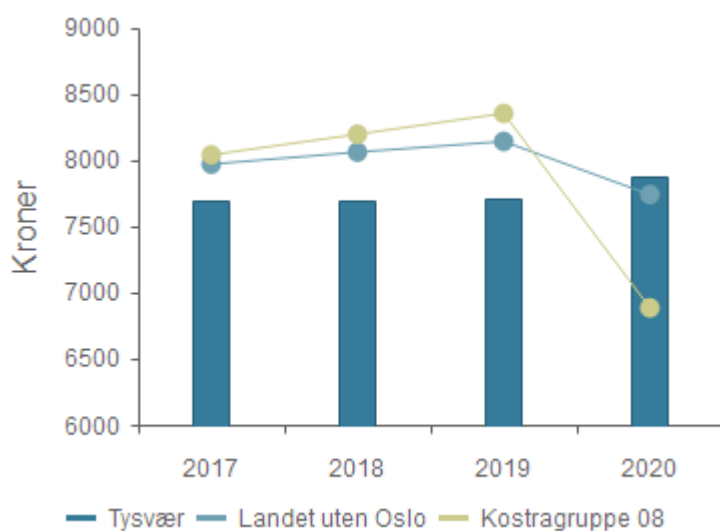
Indikatoren viser at de kommunale barnehagene har høyere netto driftsutgifter per innbygger 1-5 år enn både Landet uten Oslo og KG08.

Størrelsen på årskullene i aldersgruppen 1-5 år har de siste årene vært i en fallende utvikling. Dette er et bilde som gjør seg gjeldende både for Tysvær, landet uten Oslo og KG08. Nedgangen i denne aldersgruppa har vært prosentvis høyere for Tysvær enn for landet uten Oslo. Antall barn i aldersgruppen 1-5 år mellom 2017 og 2020 har for Tysvær gått ned med 8,8 %. I samme periode har aldersgruppa 1-5 år på landsbasis hatt en nedgang på 4,8 %. Økende netto driftsutgifter per innbygger 1-5 år må blant annet ses i sammenheng med den demografiske utviklingen.

7.2.1. Førskole

Netto driftsutgifter per innbygger til førskole ligger noe over Landet uten Oslo (endringen i KG08 er såpass stor fra 2019 til 2020 at den utelukke som sammenligningsgrunnlag). Tysvær har i overtid hatt lavere utgifter enn både KG08 og Landet uten Oslo.

Prioritet - Netto driftsutgifter per innbygger (201) førskole (B)

	2017	2018	2019	2020
Tysvær	7 697	7 700	7 712	7 881
Landet uten Oslo	7 966	8 056	8 137	7 736
Kostragruppe 08	8 036	8 191	8 349	6 882

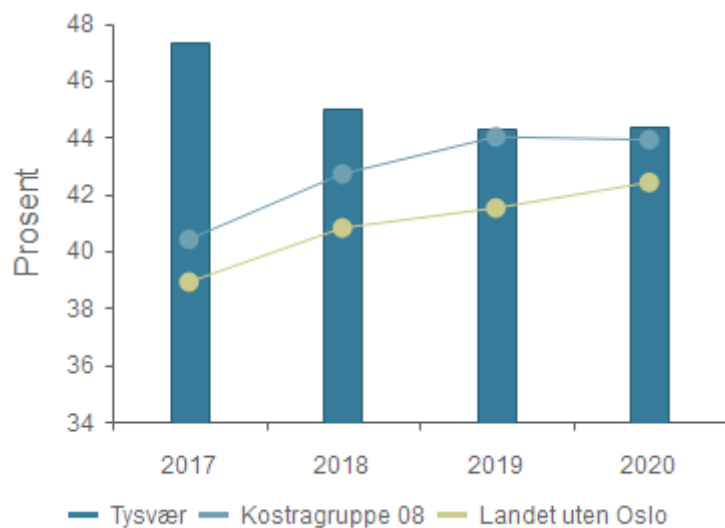
Figur 37 Netto driftsutgifter per innbygger til førskole

*) Tallene er inflasjonsjustert med endelig deflator (TBU).

**) Graf er justert med utgiftsbehov

Andel barnehagelærere påvirker netto driftsutgifter. Høy andel av barnehagelærere er en kvalitetsindikator. Samtidig gir høyt utdanningsnivå også høyere lønnsutgifter.

Kvalitet - Andel barnehagelærere i prosent av grunnbemanningen (prosent)

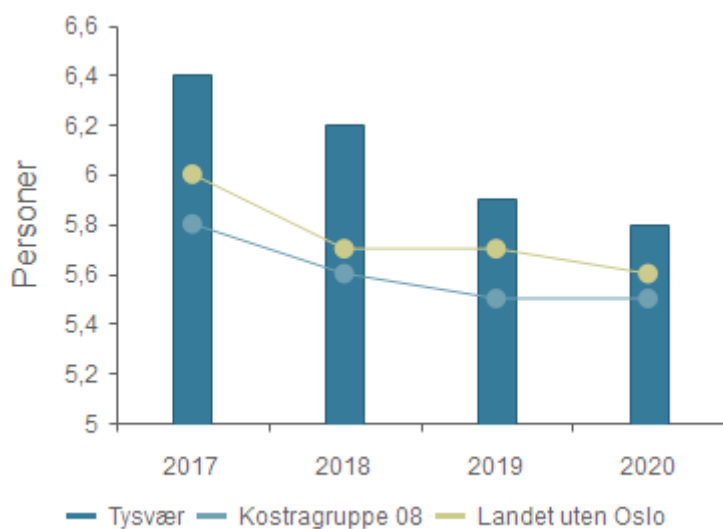

	2017	2018	2019	2020
Tysvær	47,3 %	45,0 %	44,3 %	44,4 %
Kostragruppe 08	40,4 %	42,7 %	44,0 %	43,9 %
Landet uten Oslo	38,9 %	40,8 %	41,5 %	42,4 %

Figur 38 Andel barnehagelærere i % av grunnbemanningen

Tysvær kommune har en høyere andel barnehagelærere i prosent av grunnbemanningen sammenliknet med KG08 og Landet uten Oslo og har hatt det over tid, til tross for nedgang siden 2017.

Produktivitet - Antall barn korrigert for alder per årsverk til basisvirksomhet i kommunale barnehager (B)

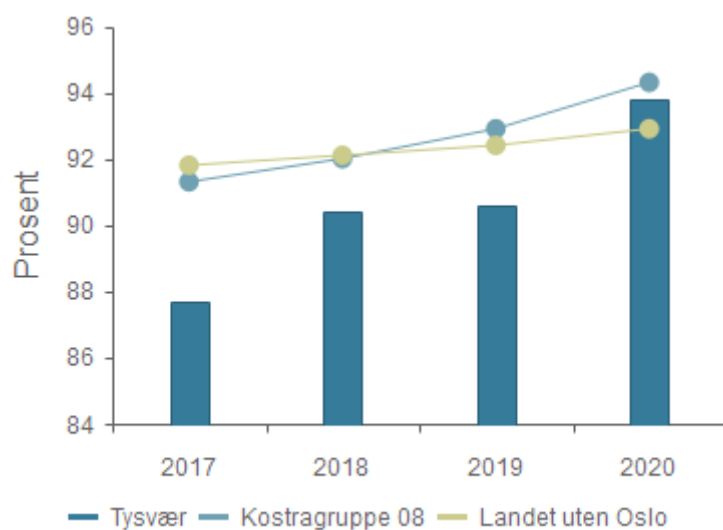
	2017	2018	2019	2020
Tysvær	6,4	6,2	5,9	5,8
Kostragruppe 08	5,8	5,6	5,5	5,5
Landet uten Oslo	6,0	5,7	5,7	5,6

Figur 39 Antall barn per årsverk

Bemanningsnorm ble innført 1. august 2018. Barnehagene hadde ett år på seg til å innfri kravet. Dersom antall barn per årsverk i grunnbemanningen i de kommunale barnehagene er under 6,0 er kravet innfridd. De kommunale barnehagene i Tysvær oppfyller bemanningsnormen.

Kommunebarometerets foreløpige utgave (29.04.21) skriver at private barnehager hadde i gjennomsnitt 5,54 barn per voksen i 2020 mot 5,8 barn i de kommunale barnehagene.

Tysvær har en høyere utnyttelse av bemanningen sett mot KG08 og landet uten Oslo.

Dekningsgrad - Andel barn 1-5 år i barnehage, i forhold til innbyggere 1-5 år (prosent)

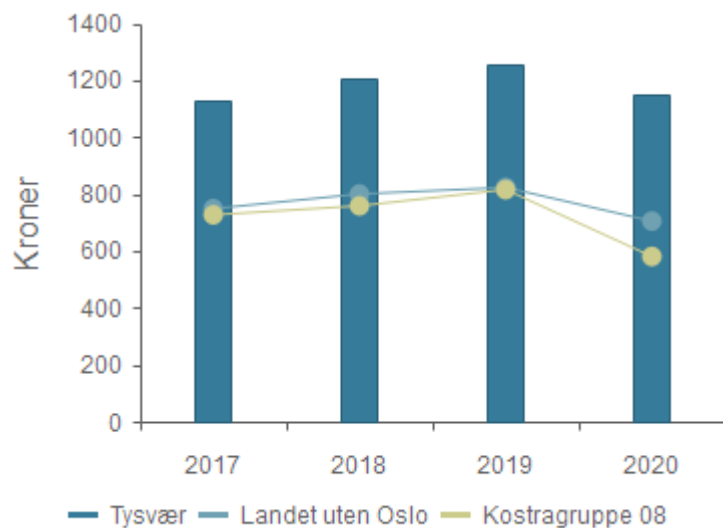
	2017	2018	2019	2020
Tysvær	87,7 %	90,4 %	90,6 %	93,8 %
Kostragruppe 08	91,3 %	92,0 %	92,9 %	94,3 %
Landet uten Oslo	91,8 %	92,1 %	92,4 %	92,9 %

Figur 40 Andel barn i barnehage

Andel barn 1-5 år i barnehage, i forhold til innbyggerne 1-5 år har hatt en økning siden 2017. I 2020 brukte 93,8% av alle 1-5 åringer i Tysvær barnehageplass, som er en økning på 3,2% sett mot 2019. I 2020 fikk alle søkere tildelt barnehageplass. Andel barn bosatt i Tysvær med barnehageplass i andre kommuner er ikke inkludert.

7.1.2. Styrket tilbud til førskolebarn

Tysvær kommune har svært høye kostnader til styrket tilbud til førskolebarn.

Prioritet - Netto driftsutgifter per innbygger (211) styrket tilbud til førskolebarn (B)

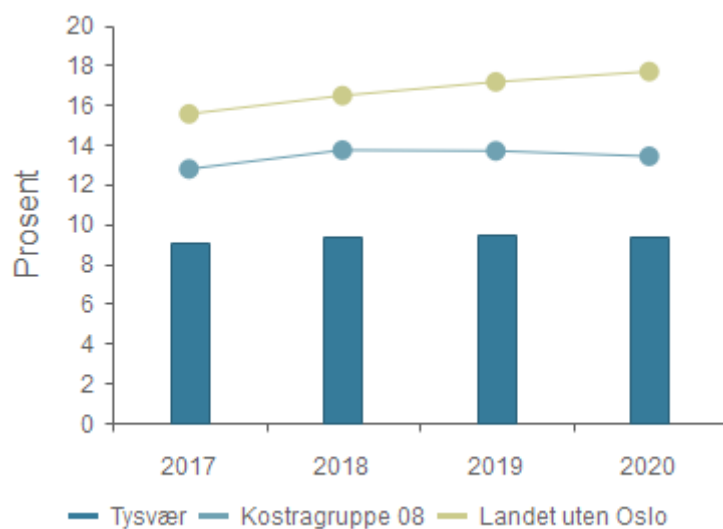
	2017	2018	2019	2020
Tysvær	1 127	1 208	1 256	1 148
Landet uten Oslo	748	799	822	704
Kostragruppe 08	726	758	815	580

Figur 41 Netto driftsutgifter til styrket tilbud

*) Tallene er inflasjonsjustert med endelig deflator (TBU).

**) Graf er justert med utgiftsbehov

Dekningsgrad - Andel minoritetsspråklige barn i barnehage i forhold til alle barn med barnehageplass (B)

	2017	2018	2019	2020
Tysvær	9,1 %	9,4 %	9,4 %	9,3 %
Kostragruppe 08	12,8 %	13,7 %	13,7 %	13,4 %
Landet uten Oslo	15,5 %	16,5 %	17,1 %	17,7 %

Figur 42 Andel minoritetsspråklige barn i barnehage

Tysvær kommune har en lav andel minoritetsspråklige barn i barnehage i forhold til alle barn med barnehageplass sett mot KG08 og landet uten Oslo. Indikatoren blir påvirket av antall innvandrere totalt og antall flyktninger i kommunen.

Dette tyder på at Tysvær bruker mye ressurser på styrket tilbud til førskolebarn uavhengig av nasjonalitet.

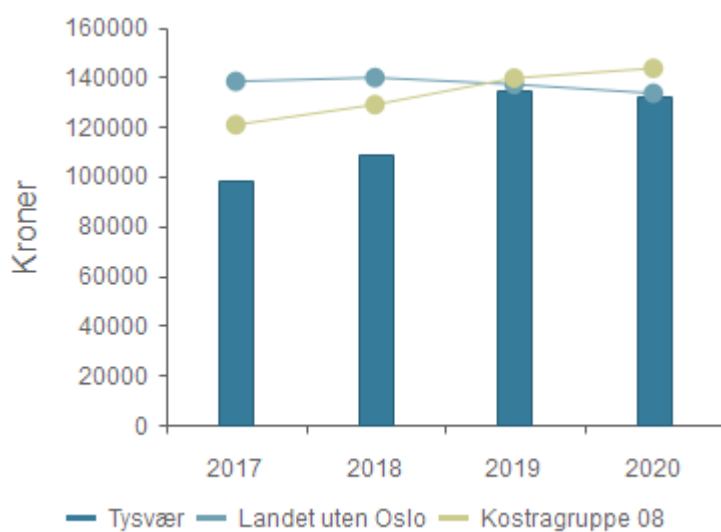
7.3. Barnevern

Barnevern omfatter tjenestene:

- Barnevernstjeneste (244)
- Barneverntiltak når barnet ikke er plassert av barnevernet (251)
- Barnevernstiltak når barnet er plassert av barnevernet (252)

Netto driftsutgifter per barn i barnevernet er forholdsvis lav i Tysvær.

Prioritet - Netto driftsutgifter (funksjon 244, 251, 252) per barn i barnevernet

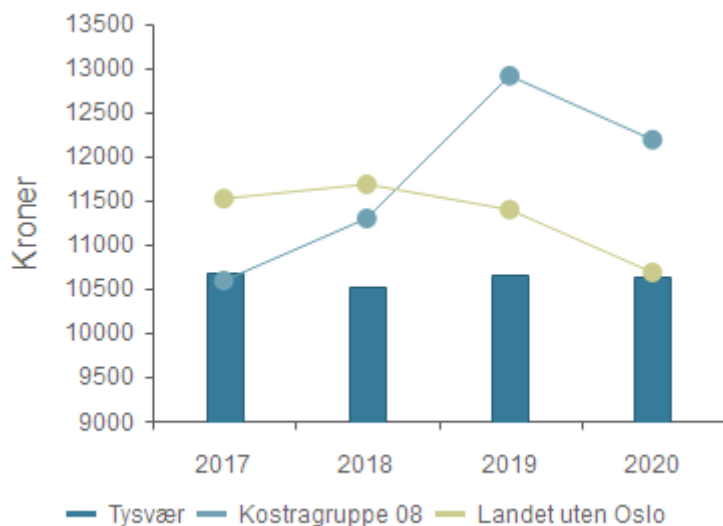

	2017	2018	2019	2020
Tysvær	98 004	109 054	134 768	132 351
Landet uten Oslo	138 119	139 650	136 907	133 331
Kostragruppe 08	120 662	128 766	139 447	143 382

Figur 43 Netto driftsutgifter per barn i barnevernet

*) Tallene er inflasjonsjustert med endelig deflator (TBU).

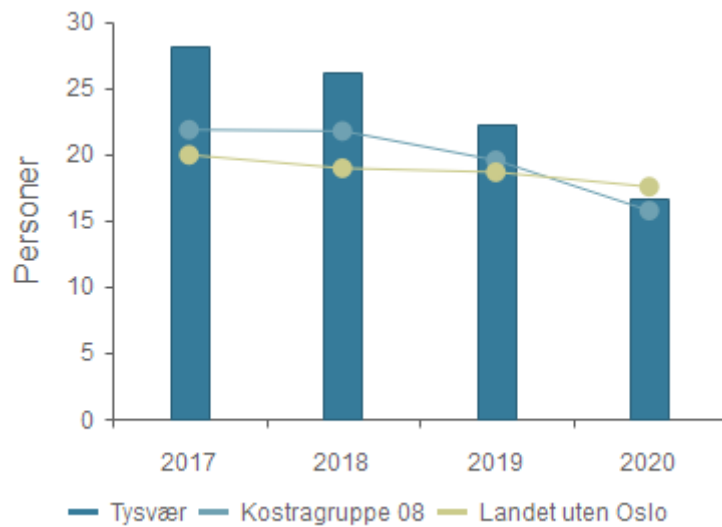
7.3.1. Barnevernstjeneste

Prioritet - Netto driftsutgifter per innbygger 0-17 år, barnevernstjenesten

	2017	2018	2019	2020
Tysvær	10 668	10 514	10 665	10 631
Kostragruppe 08	10 585	11 289	12 903	12 179
Landet uten Oslo	11 513	11 675	11 387	10 678

Figur 44 Netto driftsutgifter per innbygger barnevernstj.

Netto driftsutgifter per innbygger 0-17 år i barnevernstjenesten har de fire siste årene vært stabile, mens landet uten Oslo har hatt en nedgang. Tysvær ligger litt under landet uten Oslo og godt under KG08. Dette kan ha sammenheng med at Tysvær kommune har en ung befolkning med mange innbyggere i aldersgruppen 0-17 år. Barn som har hatt barnevernstiltak fram til de fyller 18 år, får tilbud om ettervern fram til fylte 23 år.

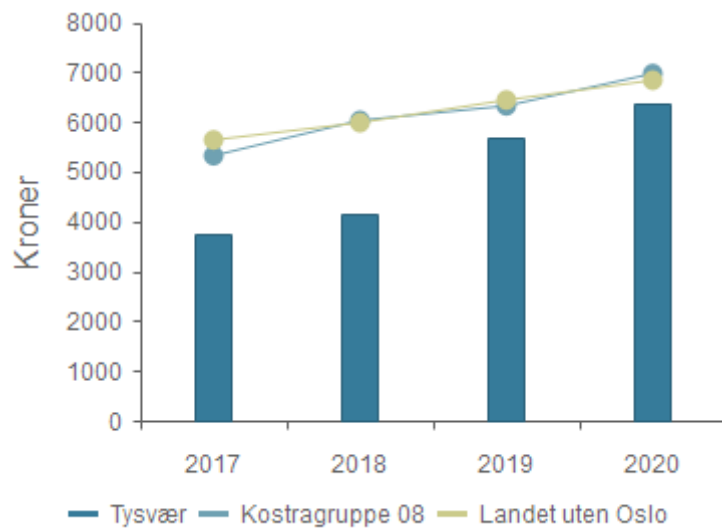
Produktivitet - Barn med undersøkelse eller tiltak per årsverk (funksjon 244)*Figur 45 Barn med undersøkelse eller tiltak pr årsverk*

	2017	2018	2019	2020
Tysvær	28,1	26,1	22,2	16,7
Kostragruppe 08	21,8	21,7	19,5	15,7
Landet uten Oslo	19,9	18,9	18,6	17,5

Barn med undersøkelse eller tiltak per årsverk har hatt en nedgang de tre siste årene. Det vil si at det er færre antall barn per saksbehandler.

Samtidig har oppgavene/krav til saksbehandling økt. Det blir gjort mer i hver sak for å oppfylle krav til forsvarlighet.

Det er også en nedgang sett mot landet uten Oslo og KG08.

Produktivitet - Netto driftsutgifter til saksbehandling (funksjon 244) per barn med tiltak

	2017	2018	2019	2020
Tysvær	3 743	4 133	5 685	6 379
Kostragruppe 08	5 317	6 026	6 318	6 966
Landet uten Oslo	5 633	5 980	6 435	6 831

Figur 46 Netto driftsutgifter til saksbehandling pr barn med tiltak

Netto driftsutgifter til saksbehandling per barn med tiltak har økt de siste tre årene, samtidig som saksbehandlingskostnadene er under både landet uten Oslo og KG08.

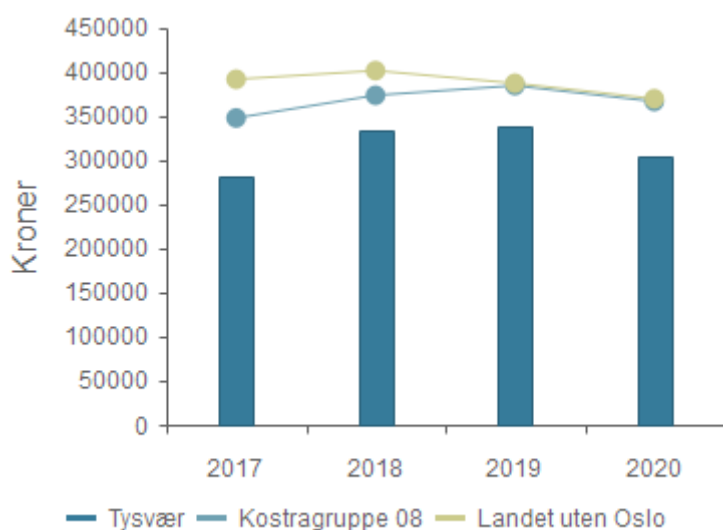
Saksbehandlingskostnader er blant annet knyttet til hvor kostnadskrevenende enkeltsaker er. En annen faktor er at når antall barn med undersøkelse eller tiltak per årsverk går ned, stiger netto driftsutgifter til saksbehandling per barn med tiltak, forutsatt samme bemanning i perioden.

7.3.2. Barnevernstiltak

Tysvær har forholdsvis lave utgifter til barnevernstiltak per innbygger 0-17 år.

I løpet av de siste tre årene har netto driftsutgifter per barn som er plassert av barnevernet gått ned. Plasseringer i Tysvær koster mindre sammenlignet med landet uten Oslo og KG08. Dette henger nok først og fremst sammen med at Tysvær har hatt liten grad av institusjonsplasseringer og plassering i andre statlige tiltak. Det vil si at de fleste barna i Tysvær er plassert i kommunale fosterhjem.

Prioritet - Netto driftsutgifter per barn som er plassert av barnevernet (funksjon 252)

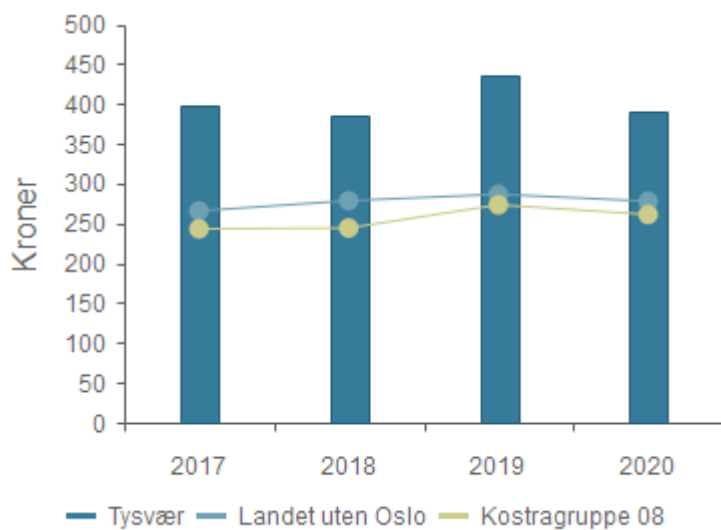

	2017	2018	2019	2020
Tysvær	281 578	333 897	338 482	303 644
Kostragruppe 08	347 104	372 762	383 715	365 749
Landet uten Oslo	390 884	400 686	386 376	368 884

Figur 47 Netto driftsutgifter per barn som er plassert av barnevernet

Mens driftsutgifter til barn som er plassert av barnevernet har gått ned, har utgiftene til barn med tiltak i familien har hatt en økning.

Prioritet - Netto driftsutgifter per innbygger (251) tiltak når barnet ikke er plassert av barnevernet (B)

	2017	2018	2019	2020
Tysvær	398	386	437	391
Landet uten Oslo	265	278	286	278
Kostragruppe 08	243	244	273	261

Figur 48 Netto driftsutgifter per innbygger tiltak når barnet ikke er plassert av barnevernet

*) Tallene er inflasjonsjustert med endelig deflator (TBU).

**) Graf er justert med utgiftsbehov

Samlet sett viser dette at barnevernstjenesten har fokus på å prioritere tiltak i hjemmet fremfor plassering i institusjon/fosterhjem.

Andel barn med barnevernstiltak 0-17 år er lavere enn landet uten Oslo og KG08. Det har vært en nedadgående trend i hele landet.

Dekningsgrad - Andel barn med barnevernstiltak pr 31.12 ift. innbyggere 0-17 år

	2017	2018	2019	2020
Tysvær	3,8 %	3,3 %	2,7 %	2,6 %
Kostragruppe 08	3,4 %	3,3 %	3,4 %	3,1 %
Landet uten Oslo	3,2 %	3,1 %	3,0 %	2,9 %

Figur 49 Andel barn med barnevernstiltak 0-17

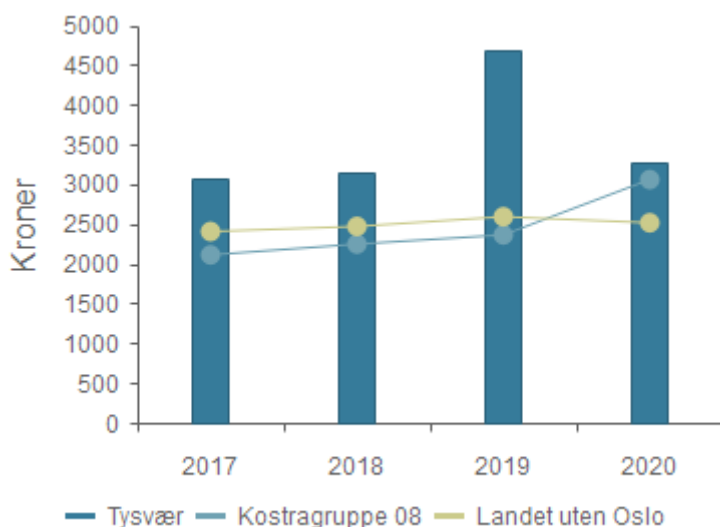
7.4. Kultur og idrett

KOSTRA-funksjon Kultur og idrett inneholder tjenestene:

- Aktivitetstilbud barn og unge (231)
- Bibliotek (370)
- Kino (373)
- Museer (375)
- Kunstformidling (377)
- Idrett og tilskudd til andres idrettsanlegg (380)
- Kommunale idrettsanlegg og idrettsbygg (381)
- Musikk og kulturskole (383)
- Andre kulturaktiviteter og tilskudd til andres kulturbygg (385)
- Kommunale kulturbygg (386)

Kommunale idrettsanlegg og idrettsbygg og Kommunale kulturbygg blir videre kommentert under Teknisk.

Prioritet - Netto driftsutgifter for kultursektoren per innbygger i kroner

	2017	2018	2019	2020
Tysvær	3 083	3 156	4 684	3 270
Kostragruppe 08	2 110	2 246	2 361	3 057
Landet uten Oslo	2 404	2 468	2 590	2 514

Figur 50 Netto driftsutgifter for kultursektoren pr innbygger

*) Tallene er inflasjonsjustert med endelig deflator (TBU).

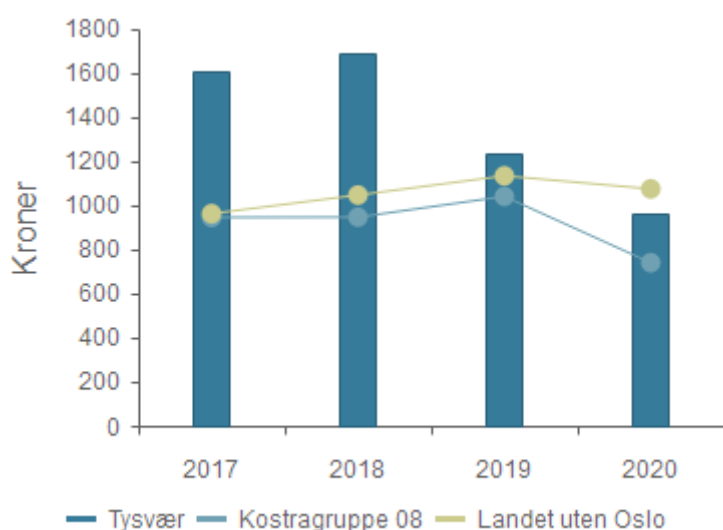
Sammenlignet med andre kommuner prioriterer Tysvær kultur og idrett høyt. Det har vært en satsing på idrettsanlegg og Tysvær overlater en stor andel av idrettsbudsjettet til lag og foreninger som driver anleggene i Tysvær. Idrettsanleggene ligger i umiddelbar nærhet til seks av sju barne- og ungdomsskoler og benyttes som uteanlegg.

Utbetaling av tilskudd i 2019 er spesielt utslagsgivende og er knyttet til ny hall på Falkeid og Haugaland Hestesport Arena.

7.4.1. Aktivitetstilbud barn og unge

Tysvær kommune har siden 2018 hatt en nedgang i utgifter til aktivitetstilbud til barn og unge. Nedgangen i 2019 skyldes endringen av utbetaling av tilskuddsmidler til barn og unge. Fra 2019 ble utbetalingene ført mot *andre kulturaktiviteter og tilskudd til andres kulturbygg* og må sees i sammenheng med tilskudd til idrettsanleggene. Det vil si at tilskuddene totalt sett ble rapportert på en annen Kostra-tjeneste (385 tilskudd til idrettslag) som også er et tilbud til barn og unge.

Prioritet - Netto driftsutgifter til aktivitetstilbud barn og unge per innbygger 6-18 år (B)

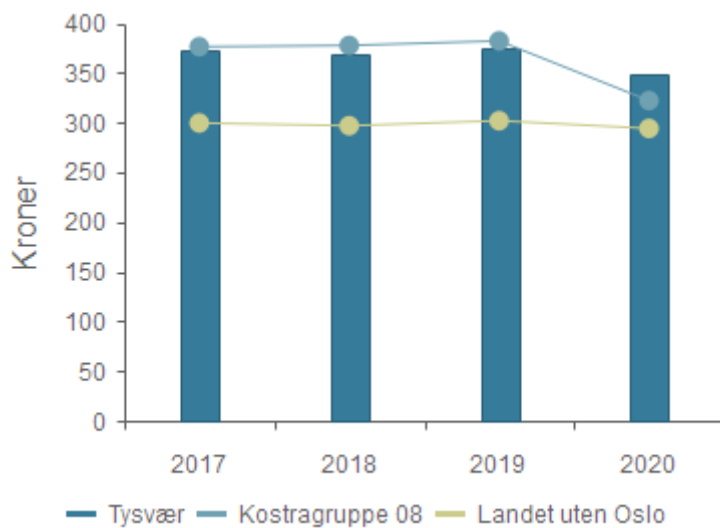
	2017	2018	2019	2020
Tysvær	1 602	1 687	1 234	960
Kostragruppe 08	943	944	1 038	738
Landet uten Oslo	960	1 044	1 131	1 072

Figur 51 Netto driftsutgifter til aktivitetstilbud 6-18

Indikatoren tar med seg aktivitetstilbud barn og unge og i fritidsklubben Avanti. Fritidsklubben Avanti utgjorde ca 59% av netto driftsutgifter til aktivitetstilbud barn og unge per innbygger 6-18 år i 2020.

Fall i utgiftsnivå fra 2018 skyldes at tilskudd til frivillige organisasjoner er ført på funksjon 385 fra 2019.

7.4.2. Bibliotek

Prioritet - Netto driftsutgifter til folkebibliotek per innbygger (B)

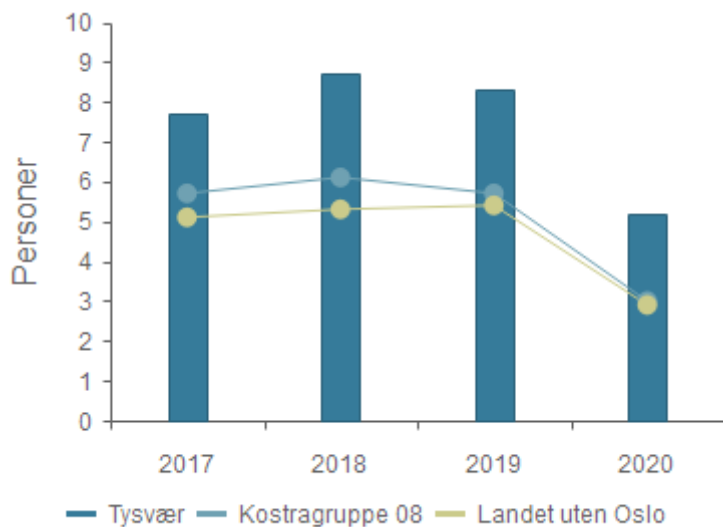
	2017	2018	2019	2020
Tysvær	372	368	374	349
Kostragruppe 08	376	377	382	322
Landet uten Oslo	299	297	302	294

Figur 52 Netto driftsutgifter til folkebibliotek pr innbygger

Tysvær kommune har 9% høyere netto driftsutgifter til folkebibliotek per innbygger enn KG08. Samtidig viser besøkstallene at kommunen har 74% høyere besøkstall på biblioteket enn KG08. Korona og nedstenging kan påvirke utslaget for 2020.

Biblioteket organiserte henteordninger i nedstengningen våren 2020 og kunne delvis opprettholde driften.

Beliggenhet og tilgjengelighet er faktorer som påvirker indikatoren. Biblioteket ligger lokalisert i kulturhuset med flere tilbud.

Dekningsgrad - Besøk i folkebibliotek per innbygger (B)

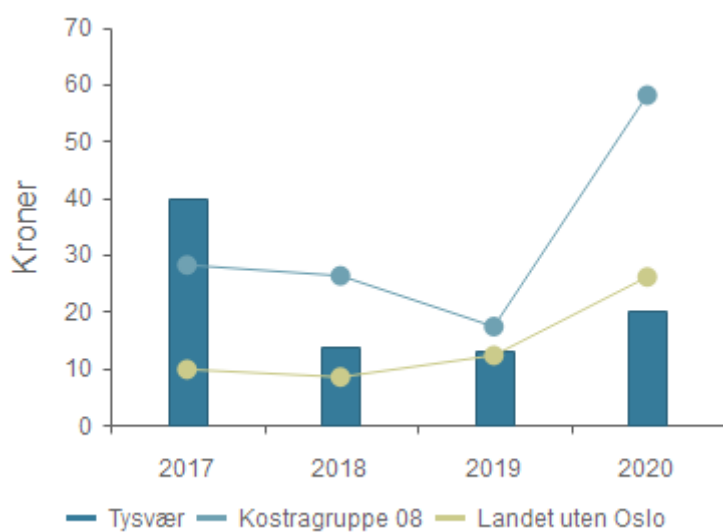
	2017	2018	2019	2020
Tysvær	7,7	8,7	8,3	5,2
Kostragruppe 08	5,7	6,1	5,7	3,0
Landet uten Oslo	5,1	5,3	5,4	2,9

Figur 53 Besøk i bibliotek per innbygger

Besøk i folkebibliotek per innbygger har i sammenligningsårene hatt høyere besøkstall i Tysvær enn KG08 og landet uten Oslo.

Nedgangen i 2020 kan relateres til korona med lavere besøkstall i kulturhuset og nedstengning i perioder.

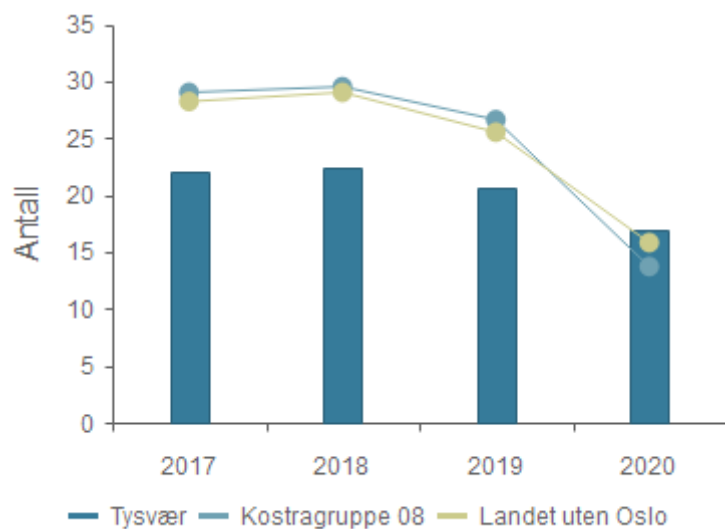
7.4.3. Kino

Prioritet - Kino netto driftsutgifter beløp pr innbygger (kr)

	2017	2018	2019	2020
Tysvær	40	14	13	20
Kostragruppe 08	28	26	17	58
Landet uten Oslo	10	8	12	26

Figur 54 Netto driftsutgifter pr innbygger kino

Tysvær kommune har forholdsvis lave netto driftsutgifter på kino per innbygger. En mulig forklaring på dette er samdrift fordeler med kulturhuset som kan gi høyere driftsinntekter enn utgifter. Noen kostnader er en del av tjenesten kulturbygg.

Produktivitet - Besøk per kinoforestilling (antall)

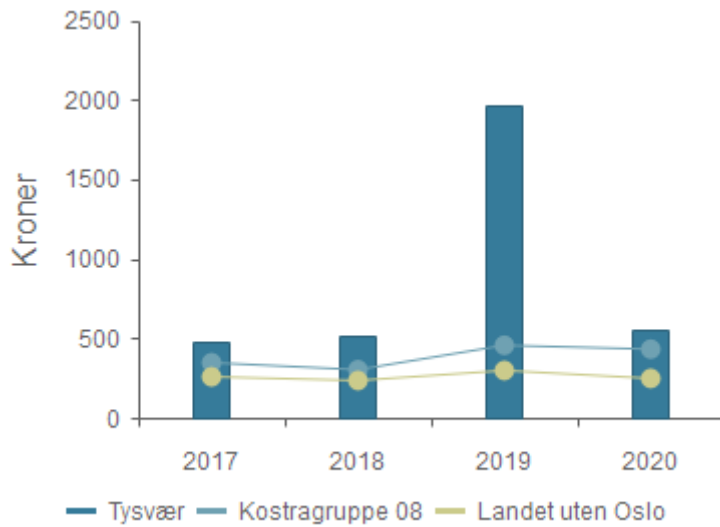
	2017	2018	2019	2020
Tysvær	22,1	22,4	20,6	16,9
Kostragruppe 08	29,0	29,5	26,6	13,7
Landet uten Oslo	28,2	29,0	25,5	15,8

Figur 55 Besøk per kinoforestilling

Tysvær har de tre siste årene hatt færre besøk per kinoforestilling enn KG08 og landet uten Oslo. Noe av årsaken kan skyldes at kommunen ligger nært et regionsenter (Haugesund) som gjør at Tysvær ligger noe lavere på besøk per kinoforestilling.

I 2020 ligger kommunen over både KG08 og landet uten Oslo. Det kan se ut til at korona har hatt større utslag på kinobesøk i KG08 og landet uten Oslo enn det har hatt i Tysvær.

7.4.4. Idrett

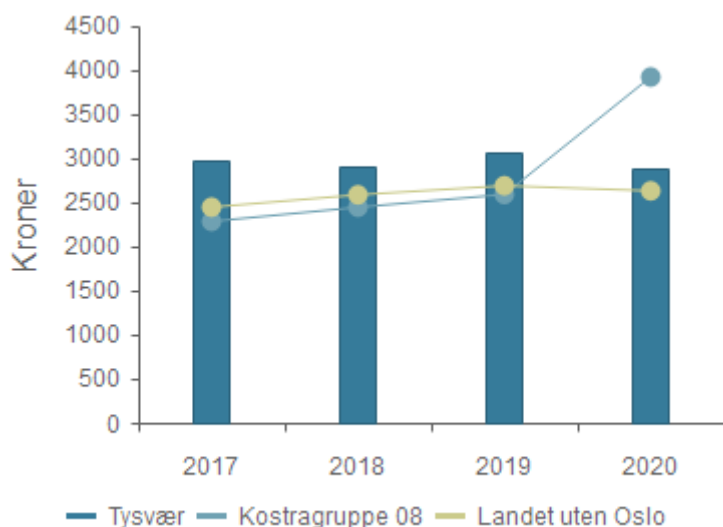
Prioritet - Netto driftsutgifter per innbygger (380) idrett og tilskudd til andres idrettsanlegg (B)

	2017	2018	2019	2020
Tysvær	476	522	1 967	555
Kostragruppe 08	346	302	455	431
Landet uten Oslo	257	234	297	247

Figur 56 Netto driftsutgifter per innbygger til idrett og tilskudd til andres idrettsanlegg

Bosettingen i Tysvær er spredt over et stort geografisk område og det er god dekning på idrettsanlegg for både organisert og uorganisert aktivitet. Samtidig er det kostbart å drive mange små anlegg. Kommunen har jevnt og har et forholdsvis høyt nivå av tilskudd til ikke kommunale idrettsanlegg. Den store økningen i 2019 er relatert til tilskudd til ny hall på Falkeid og Haugaland Hestesport Arena.

7.4.5. Musikk- og kulturskole

Prioritet - Netto driftsutgifter til kommunale musikk- og kulturskoler, per innbygger 6-15 år

	2017	2018	2019	2020
Tysvær	2 963	2 910	3 063	2 889
Kostragruppe 08	2 278	2 438	2 583	3 912
Landet uten Oslo	2 439	2 579	2 682	2 624

Figur 57 Netto driftsutgifter til musikk- og kulturskole 6-15

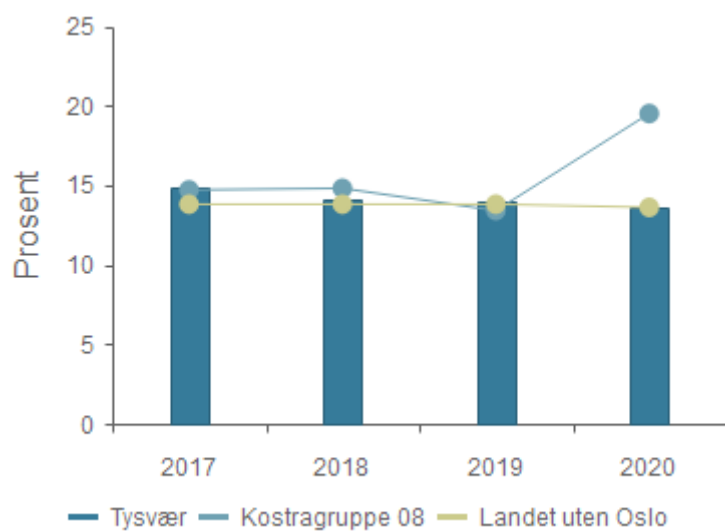
I Tysvær gis det tilbud om kulturskole fra 6-18 år +. Kostra-indikatoren viser per innbygger 6-15 år. I 2020 var netto driftsutgifter til kommunale musikk- og kulturskole, per innbygger 6-15 år 10% høyere enn landet uten Oslo og 36% lavere enn KG08.

I sammenheng med indikatoren prosentvis barn 6-15 år i kommunens kulturskole ligger vi likt som landet uten Oslo, men Tysvær er 265 kroner dyrere per innbygger 6-15 år.

Noe av årsaken kan skyldes at kulturskolen jobber inn mot skole og barnehage som ikke telles som elever i kulturskolen.

Kostnadsnivået til kulturskolen blir påvirket av

- Antall elever 6-15 år
- Antall elever 15+
- Andel kulturtilbud for barn under 6 år
- Antall individuelle timer
- Antall gruppetimer

Dekningsgrad - Barn 6-15 år i kommunens kulturskole (prosent)

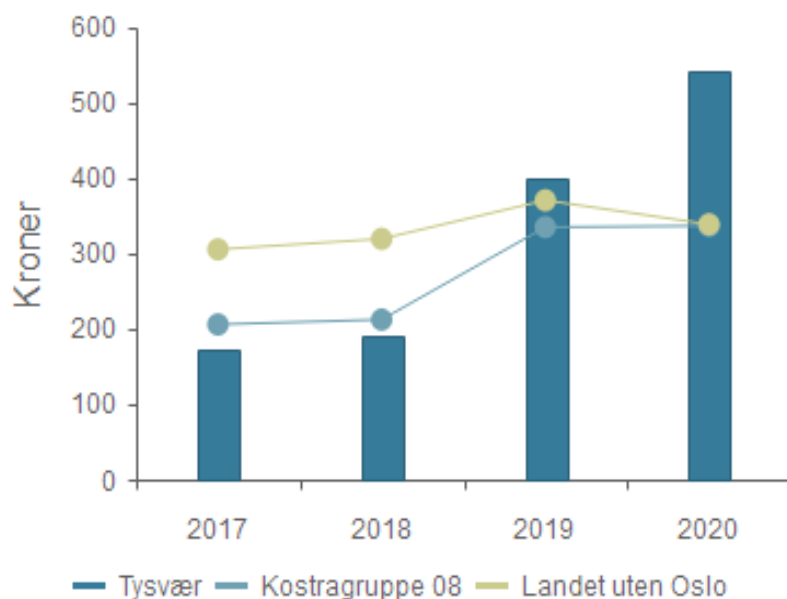
	2017	2018	2019	2020
Tysvær	14,8 %	14,1 %	14,0 %	13,6 %
Kostragruppe 08	14,7 %	14,8 %	13,4 %	19,5 %
Landet uten Oslo	13,8 %	13,8 %	13,8 %	13,6 %

Figur 58 Barn 6-15 i kommunens kulturskole

Tysvær kommune ligger ganske stabilt i forhold til barn 6-15 i kommunens kulturskole i prosent.

I 2019 lå Tysvær over KG08 og landet uten Oslo. I 2020 har Tysvær gått ned 0,4% og ligger likt med landet uten Oslo.

7.4.6. Andre kulturaktiviteter

Prioritet - Andre kulturaktiv. og tilsk. til andres kulturbygg nettodrftsutgifterbeløp pr innb (kr)

	2017	2018	2019	2020
Tysvær	171	190	399	540
Kostragruppe 08	205	212	334	336
Landet uten Oslo	305	319	370	338

Figur 59 Andre kulturaktiv. og tilsk. til andres kulturbygg, nettodrftsutgifter pr innb.

*) Tallene er inflasjonsjustert med endelig deflator (TBU).

Tysvær har hatt en økning i utgifter knyttet til kulturaktiviteter og tilskudd til andre kulturbygg de siste to årene. I 2020 brukte Tysvær 2 mill. kroner mer enn KG08 til andre kulturaktiviteter. Støtte til Frivillighetssentral og andre frivillige lag og organisasjoner inngår i denne indikatoren.

Økning i utgiftsnivå fra 2018 skyldes at tilskudd til frivillige organisasjoner er ført på funksjon 231 før 2019.

8. Helse og Mestring

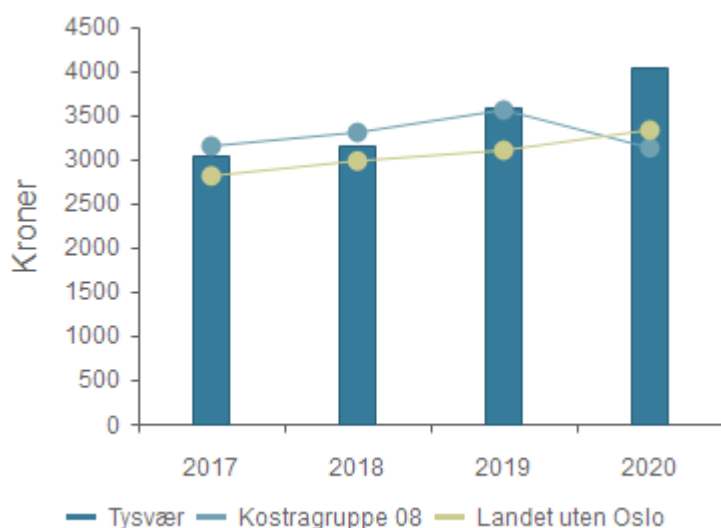
8.1. Kommnehelse

Kommnehelse inneholder disse tjenestene

- Forebygging, helsestasjons- og skolehelsetjeneste (232),
- Annet forebyggende helsearbeid (233),
- Diagnose, behandling, re-/habilitering (241)

Netto driftsutgifter per innbygger til kommnehelse har økt de siste årene i Tysvær og i Landet uten Oslo. Tysvær har hatt en høyere økning i utgifter.

Prioritet - Netto driftsutgifter pr. innbygger til Kommnehelse (B)

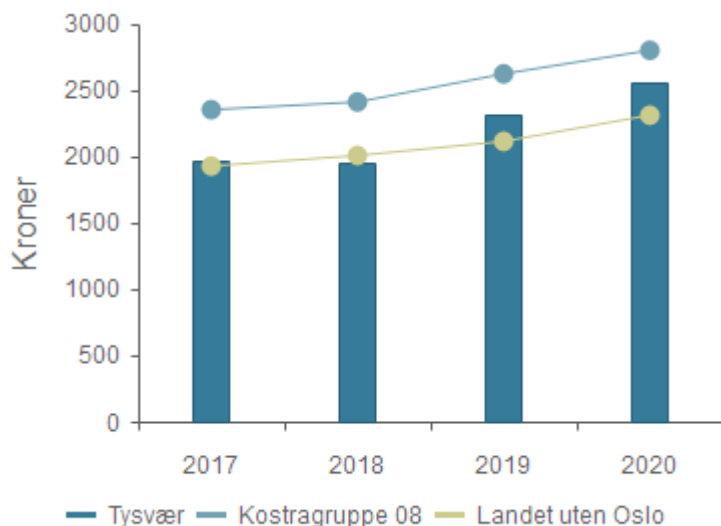
	2017	2018	2019	2020
Tysvær	3 041	3 151	3 586	4 042
Kostragruppe 08	3 141	3 296	3 549	3 122
Landet uten Oslo	2 804	2 973	3 094	3 323

Figur 60 Netto driftsutg. pr. innbygger til kommnehelse

*) Tallene er inflasjonsjustert med endelig deflator (TBU).

**) Graf er justert med utgiftsbehov

8.1.1. Diagnose, behandling og rehabilitering

Prioritet - Netto driftsutgifter til diagnose, behandling og rehabilitering pr. innbygger (B)

	2017	2018	2019	2020
Tysvær	1 960	1 943	2 319	2 553
Kostragruppe 08	2 348	2 406	2 618	2 795
Landet uten Oslo	1 923	2 002	2 109	2 306

Figur 61 Netto driftsutg. til diagnose, behandl. og rehab. pr. innb.

*) Tallene er inflasjonsjustert med endelig deflator (TBU).

**) Graf er justert med utgiftsbehov

Tysvær kommune har hatt en ganske lik utvikling på kostnadene med KG08 i perioden 2017 til 2020, men både Tysvær kommune og kostragruppen har hatt større økning i netto utgifter enn Landet uten Oslo.

Legetjenester

Tysvær kommune har i 2019 og 2020 drevet Hegren Legesenter. Hegren Legesenter ble lagt ned i mars 2020, men kommunen har likevel hatt store utgifter til Hegren i 2020. Hegren har hatt netto kostnad på 1,3 mill. Kroner i 2019 og 1,5 mill. Kroner i 2020.

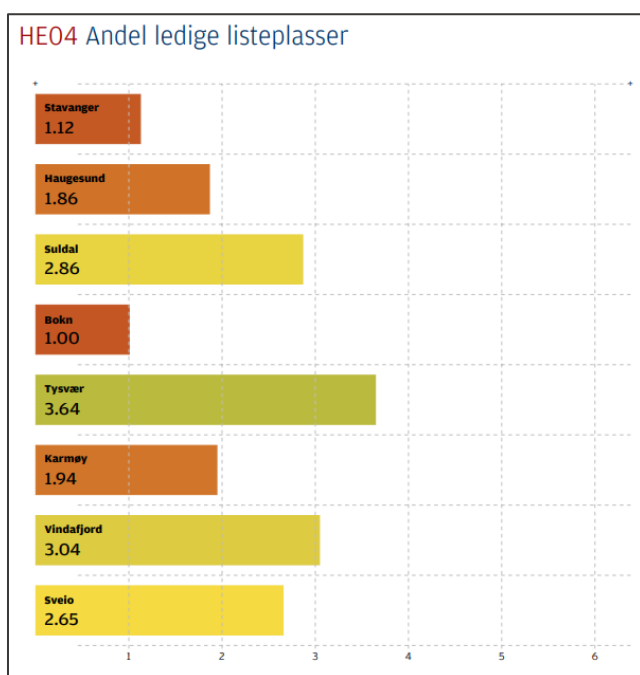
Utbetaling til fastleger har økt med 800 000 kroner mellom 2019 og 2020. Denne økningen kommer i tillegg til at kommunen har færre innbyggere på fastlegelistene i 2020 enn i 2019. I tillegg til generell økning i avtaleverket til fastlegene har kommunen oppstartsavtaler med flere leger som gjør at utbetalingene er høyere enn antall listepasienter tilsier.

Listekapasitet – fastlege

	2017	2018	2019	2020
Listepasienter	11 197	11 199	10 702	10 385
Kapasitet	11 840	11 100	11 300	11 620
Ledig listekapasitet	643	-99	598	1 235

Figur 62 Listekap. - fastleger

Tysvær kommune har hatt en negativ utvikling i antall listepasienter på legenes lister. I desember 2020 hadde kommunen 10 385 listepasienter på kommunens legekantor, mens kapasiteten på listene er 11 620. Det medfører at kommunen i 2020 betalt netto 350 000 kroner til andre kommuner for innbyggere fra Tysvær som har legetjenester i andre kommuner. Tidligere har kommunen hatt inntekter på rundt 200 000 kroner fra andre kommuner.

Figur 63 Andel ledige listeplasser. Kilde: Kommunebarometer.

Kommunen økte med 1 legehjemmel i 2019 da Hegren Legesenter ble åpnet for 2-lege praksis. Den ene av hjemlene ved Hegren Legesenter ble omgjort til kommunalt ansatt lege i 2020 da Hegren Legesenter ble lagt ned og legehjemmelen flyttet til Aksdal legesenter sammen med LIS 1 legen som også hadde sin kommunalt betalte praksis ved Hegren Legesenter.

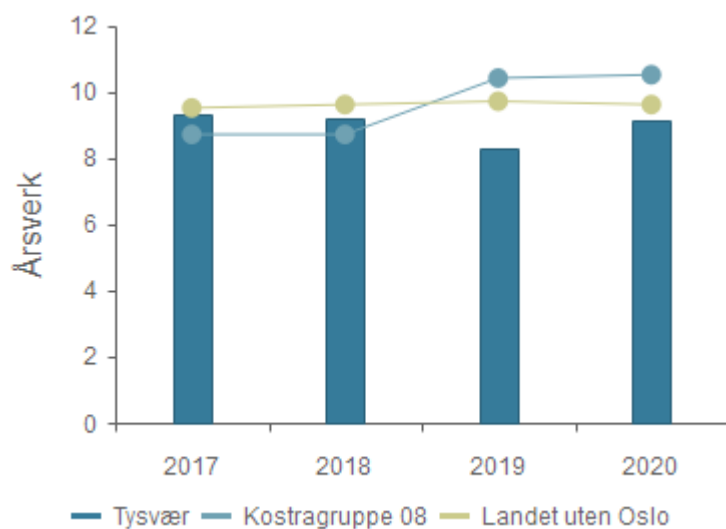
Selv om kommunen har økt med 1 legehjemmel har listekapasiteten til legene i Tysvær kommune blitt redusert med 220 listepasienter fra 2017 til 2020.

Interkommunal legevakt

Tysvær kommune deltar i interkommunal legevaksordning sammen med flere av nabokommunene. Kommunens andel av kostnader til legevakten økte med 1,6 mill. kroner mellom 2019 og 2020. I tillegg var det en økning på kommunens kostnader til legevakten på 700 000 kroner mellom 2018 og 2019. Til sammen har kommunens kostnader til legevakten økt med 2,3 mill. kroner mellom 2018 og 2020.

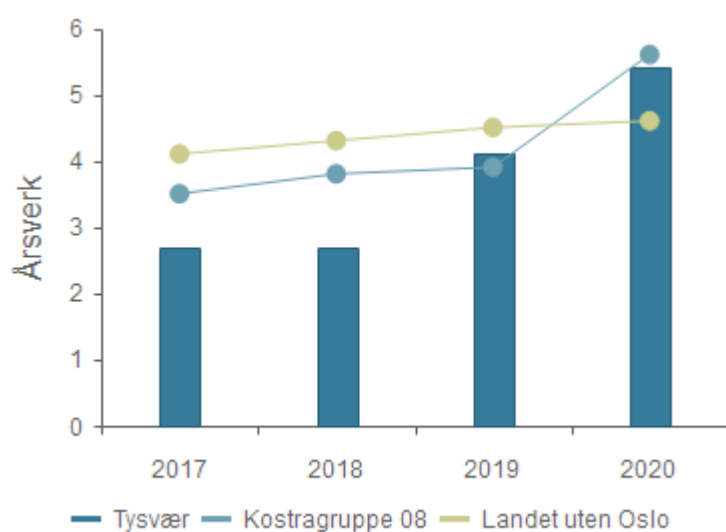
Fysio- og ergoterapi

Netto driftsutgifter til Fysio- og ergoterapi har økt med 2,1 mill. kroner mellom 2019 og 2020. Kommunen har økt med 1,5 stilling, 1 stilling som ergoterapeut og 0,5 stilling ved hjelpemiddellageret. I tillegg leide kommunen lokaler til Fysio- og ergoterapitjenesten i Aksdal senter i 2020.

Kvalitet - Avtalte fysioterapeutårsverk per 10 000 innbyggere (årsverk)

	2017	2018	2019	2020
Tysvær	9,3	9,2	8,3	9,1
Kostragruppe 08	8,7	8,7	10,4	10,5
Landet uten Oslo	9,5	9,6	9,7	9,6

Figur 64 Årsverk fysioterap.

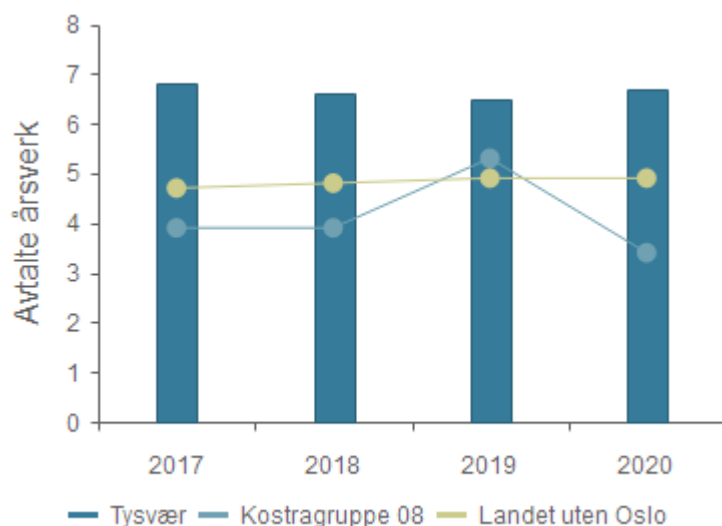
Dekningsgrad - Ergoterapeutårsverk per 10 000 innbyggere (kommunehelse+omsorg) (årsverk)

	2017	2018	2019	2020
Tysvær	2,7	2,7	4,1	5,4
Kostragruppe 08	3,5	3,8	3,9	5,6
Landet uten Oslo	4,1	4,3	4,5	4,6

Figur 65 Årsverk ergoterapi

Tysvær kommune har hatt en dobling i ergoterapistillinger mellom 2018 og 2020, og har bedre dekning på ergoterapeuter i 2020 enn Landet uten Oslo, men litt lavere enn KG08. Kommunen sin økning i ergoterapistillinger er litt lavere enn KG08 mellom 2019 og 2020.

Produktivitet - Årsverk av psykiatriske sykepleiere per 10 000 innbyggere (khelse+plo)

	2017	2018	2019	2020
Tysvær	6,8	6,6	6,5	6,7
Kostragruppe 08	3,9	3,9	5,3	3,4
Landet uten Oslo	4,7	4,8	4,9	4,9

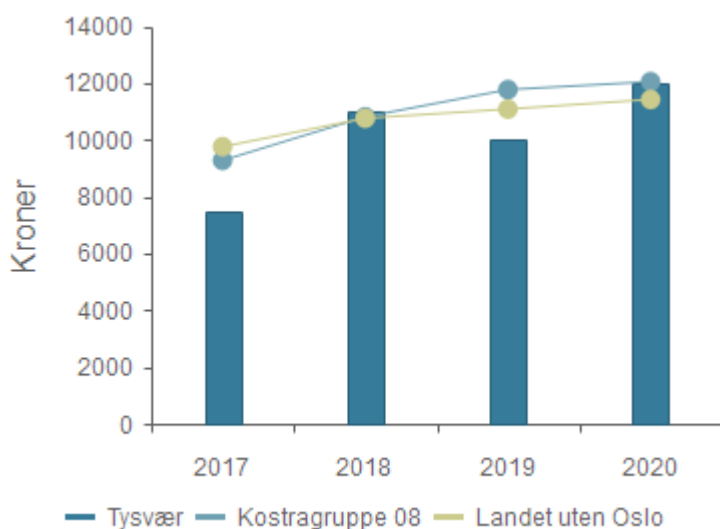
Figur 66 Årsverk psyk. sykepleiere

Kommunen har god dekning av psykiatriske sjukepleiere sammenlignet med både Landet uten Oslo og KG08.

8.1.2. Forebygging, helsestasjons- og skolehelsetjeneste

Tysvær kommune ligger litt under KG08 og litt høyere enn Landet uten Oslo i 2020 for netto driftsutgifter til forebygging, helsestasjons- og skolehelsetjeneste til de yngste innbyggerne.

Prioritet - Netto driftsutg til forebygging, helsestasjons- og skolehelsetj. pr. innb 0-5 år (B)

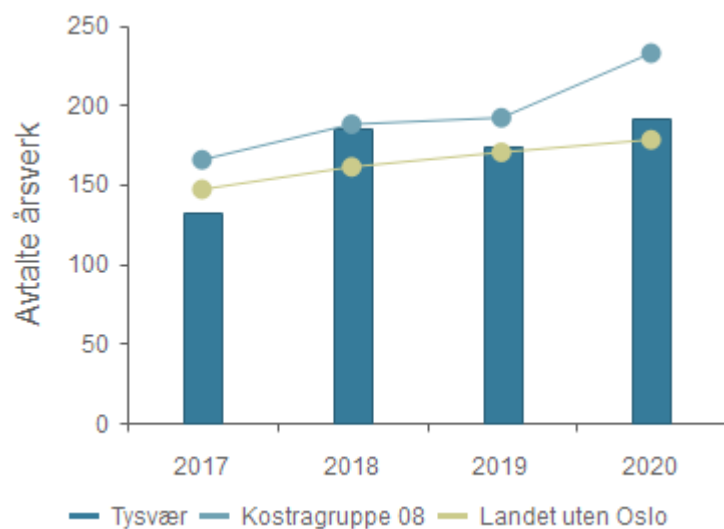
	2017	2018	2019	2020
Tysvær	7 511	10 981	10 049	11 960
Kostragruppe 08	9 270	10 804	11 762	12 040
Landet uten Oslo	9 752	10 753	11 075	11 415

Figur 67 Netto driftsutg. til foreb., helsestasj.-og skolehelsetj.

*) Tallene er inflasjonsjustert med endelig deflator (TBU).

**) Graf er justert med utgiftsbehov

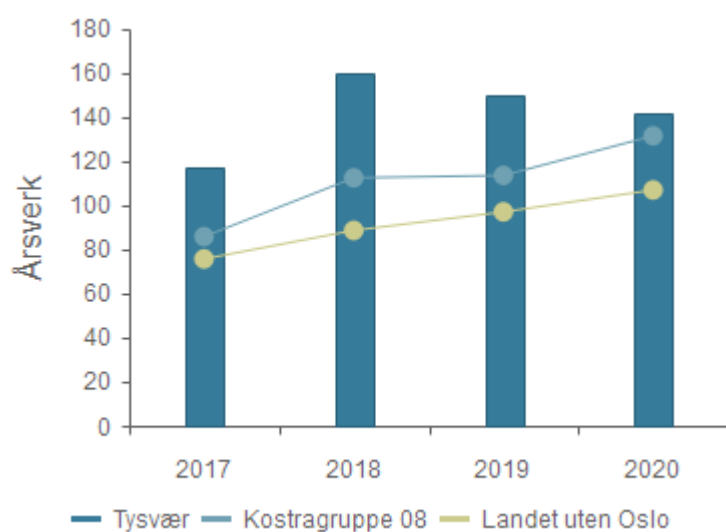
I årene 2017 til 2020 har Tysvær kommune mottatt styrkningsmidler fra Helsedirektoratet. Det har gitt en økning i stillinger ved Helsestasjon- og skolehelsetjenesten i kommunen. I 2019 fikk kommunen utbetalt styrkningsmidler for både 2019 og 2020, og det gjør at kommunen hadde lavere netto utgifter i 2019. Midlene er brukt i både 2019 og 2020. I 2018 ble det overført 2,3 stilling fra psykisk helse til helse- og skolehelsetjenesten for å styrke tilbudet i helsestasjonen. Denne endringen kom i tillegg til at kommunen har mottatt styrkningsmidler.

Dekningsgrad - Årsverk i alt pr. 10 000 innbyggere 0-5 år. Funksjon 232

	2017	2018	2019	2020
Tysvær	132,7	185,1	174,3	191,7
Kostragruppe 08	165,3	187,6	191,7	232,3
Landet uten Oslo	146,7	160,8	170,0	177,9

Figur 68 Årsverk forebygging, helsestasjons- og skolehelsetjeneste 0-5

Tysvær kommune har god dekning på helse- og skolehelsetjenesten for den yngste aldersgruppen når kommunen blir sammenlignet med Landet uten Oslo, men ligger litt under KG08.

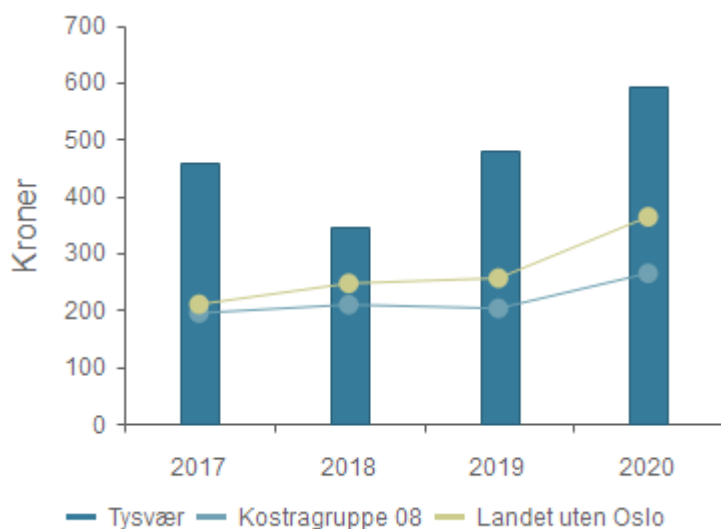
Dekningsgrad - Jordmødre per 10 000 fødte i løpet av året (årsverk)

	2017	2018	2019	2020
Tysvær	117,2	159,3	150,0	141,7
Kostragruppe 08	85,6	112,2	113,3	131,2
Landet uten Oslo	75,5	88,4	96,8	106,7

Figur 69 Jordmødre pr 10.000 fødte (årsverk)

Tysvær kommune har god dekning av jordmødre sammenlignet med Landet uten Oslo og KG08. Tysvær kommune har hatt styrkningsmidler i årene 2018 – 2020 og har dermed hatt god jordmordkapasitet.

8.1.3. Annet forebyggende arbeid

Prioritet - Netto driftsutgifter til forebyggende arbeid, helse pr. innbygger (B)

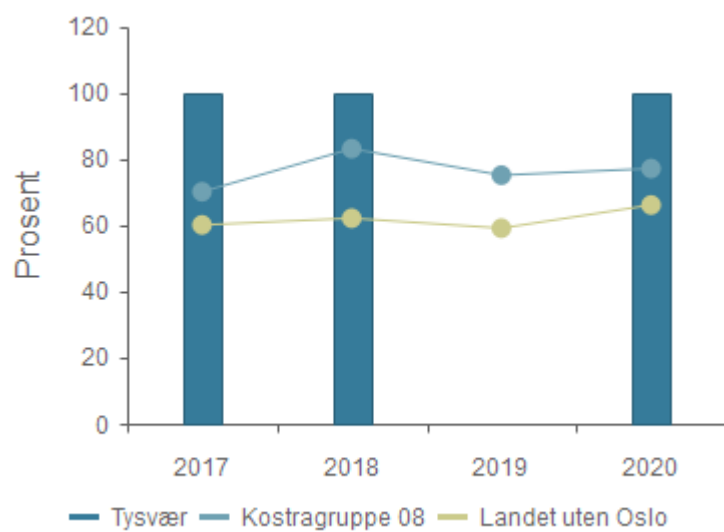
	2017	2018	2019	2020
Tysvær	458	346	479	592
Kostragruppe 08	194	209	202	264
Landet uten Oslo	209	246	255	363

Figur 70 Netto driftsutg. til forebyggende arbeid, helse

*) Tallene er inflasjonsjustert med endelig deflator (TBU).

**) Grafer justert med utgiftsbehov

Tysvær kommune bruker mer midler til forebyggende arbeid enn både Landet uten Oslo og KG08. Tysvær kommune har i tillegg hatt en høyere utvikling i kostnadene mellom 2019 og 2020. Tysvær kommune har i 2020 økt kommunelegen fra 40 % stilling til 100 % stilling, og økt psykologkapasiteten i kommunen med 100 % stilling.

Grunnlagsdata (Nivå 3) - Andel kommuner med frisklivssentral (prosent)

	2017	2018	2019	2020
Tysvær	100	100	0	100
Kostragruppe 08	70	83	75	77
Landet uten Oslo	60	62	59	66

Figur 71 Andel kommuner med frisklivssentral

Tysvær kommune har etablert frisklivssentral. I 2019 er den falt ut av rapporteringen.

8.2. Pleie- og omsorg

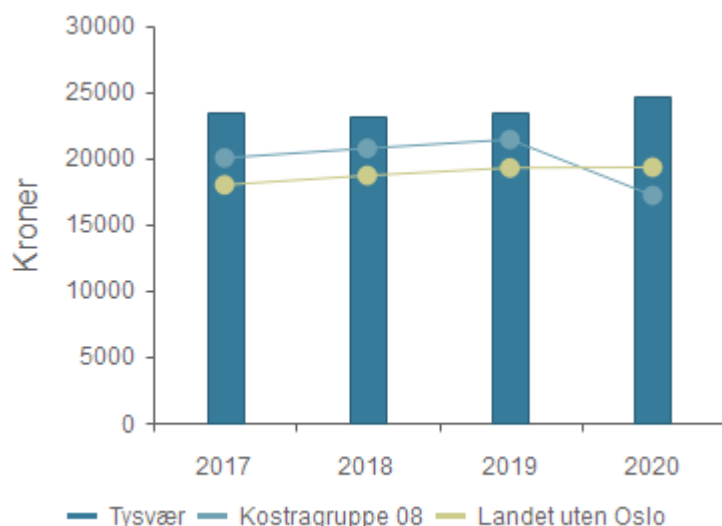
Pleie og omsorg omfatter disse tjenester

- Aktiviserings- og servicetjenester overfor eldre og personer med funksjonsnedsettelse (234)
- Helse og omsorgstjenester i institusjon (253)
- Helse og omsorgstjenester til hjemmeboende (254)
- Tilbud om øyeblikkelig hjelp døgnopphold i kommunene (256)
- Institusjonslokaler (261)

Institusjonslokaler blir omtalt under Teknisk.

Pleie og omsorgstjenesten har i mange år hatt et kostnadsnivå som er markant høyere enn KG08 og Landet uten Oslo. Tysvær kommunes har en utfordring på å møte behovene til den økende andel eldre i befolkningen i årene fremover samtidig som en nå har et høyt kostnadsnivå på driften. For å ta ned nivået på driftskostnadene må en ha kunnskap om hva som er kostnadsdriverne. Det er føringer på at tyngden av tjenestetilbudet skal gis i de lavere trinn i mestringsstrappa der tjenestetilbudet er mindre kostnadskreven. Tjenester lengre ned i tjenestetrappen handler om å mobilisere egne ressurser, samt samarbeid med andre aktører slik at den enkelte kan leve lengre med selvstendighet og de offentlige ressursene kommer flere til gode.

Prioritet - Netto driftsutgifter pr. innbygger i kroner, pleie- og omsorgstjenesten (B)

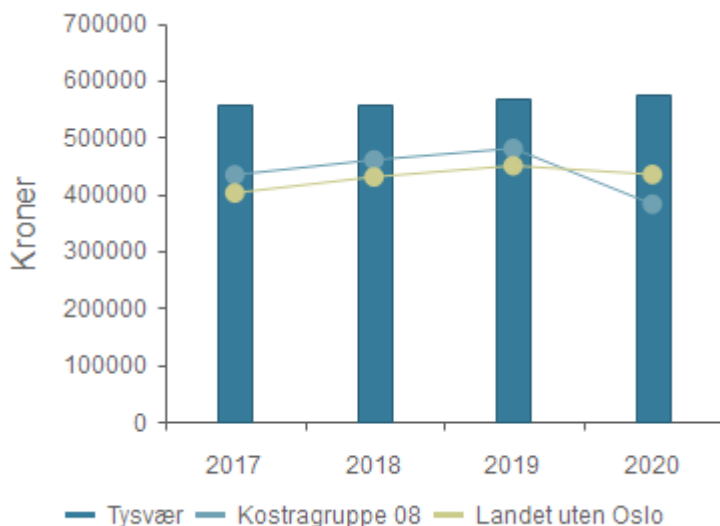
	2017	2018	2019	2020
Tysvær	23 490	23 069	23 489	24 601
Kostragruppe 08	19 978	20 697	21 361	17 148
Landet uten Oslo	17 942	18 650	19 225	19 270

Figur 72 Netto driftsutg. pr. innbygger PLO

Tysvær kommunes totale nettodriftsutgifter pr innbygger viser en betydelig høyere driftskostnad sammenlignet med Landet uten Oslo på kr 5.331. Tysvær kommune har totalt i 2020 en netto høyere driftsutgift på kr 58 mill. for hele pleie- og omsorgstjenesten, enn gruppen «Landet uten Oslo» iht. tabellen.

KG08 viser en større reduksjon i kostnader i 2020, her bør en se endring over flere år hvis gruppen skal vektlegges tungt i analysen. Sett i forhold til Landet uten Oslo har Tysvær kommune hatt et stabilt utgiftsnivå i årene 2017-2019 for så få en økning i 2020.

Prioritet - Netto driftsutgifter, pleie og omsorg pr. innbygger 80 år og over (B)

	2017	2018	2019	2020
Tysvær	557 620	556 616	569 108	575 897
Kostragruppe 08	433 324	459 583	479 744	381 806
Landet uten Oslo	401 523	429 680	449 371	434 000

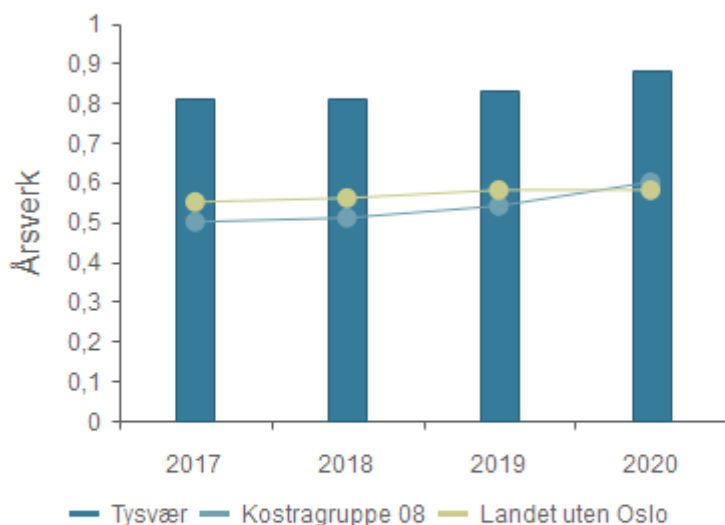
Figur 73 Netto driftsutg. PLO, 80+

Indikatoren viser netto driftsutgifter pr innbygger over 80 år i pleie og omsorgssektoren. Indikatoren viser kostnaden mer spesifikt der hovedtyngden av kostnaden oppstår. Også i denne grafen viser KG08 en reduksjon for året 2020. Tysvær kommunes netto utgifter viser en svak økning. Landet uten Oslo har nedgang i nettoutgifter pr innbygger i 2020.

Tysvær kommune har en merutgift pr innbygger 80 år og over, og medfører en merutgift på over 80 mill. kroner for alle innbyggere i denne aldersgruppen sammenlignet med Landet uten Oslo.

For gruppen «innbyggere 67 år og over» er tilsvarende tall for 2020 også svært høy for Tysvær kommune. Dette gir en netto merutgift for Tysvær kommune på over 37 mill. kroner pr innbygger for aldersgruppen 67 år og over. Merutgiften er på over 61 mill. kroner for «alle innbyggere 67 år og over».

Kvalitet - Årsverk per bruker av omsorgstjenester (årsverk)

	2017	2018	2019	2020
Tysvær	0,81	0,81	0,83	0,88
Kostragruppe 08	0,50	0,51	0,54	0,60
Landet uten Oslo	0,55	0,56	0,58	0,58

Indikatoren viser alle utførte årsverk innen pleie og omsorg og baserer seg på innberettete tall i A-ordningen².

Tysvær kommune har et høyt nivå på indikatoren «årsverk pr bruker». Antall årsverk var i perioden 2017-2019 relativt stabilt, mens det var en økning 2020. For året 2019 hadde Tysvær kommune 0,25 årsverk over gruppen landet uten Oslo, og i 2020 steg det til 0,3 årsverk over gruppen.

I kommunebarometeret er faktoren “andel ansatte med fagutdanning” et tungt vektet nøkkeltall. I Tysvær kommune har 83,3 % av de ansatte innen brukerrettede årsverk fagutdanning. Andelen er svakt stigende og Tysvær kommune scorer høyt på denne skalaen.

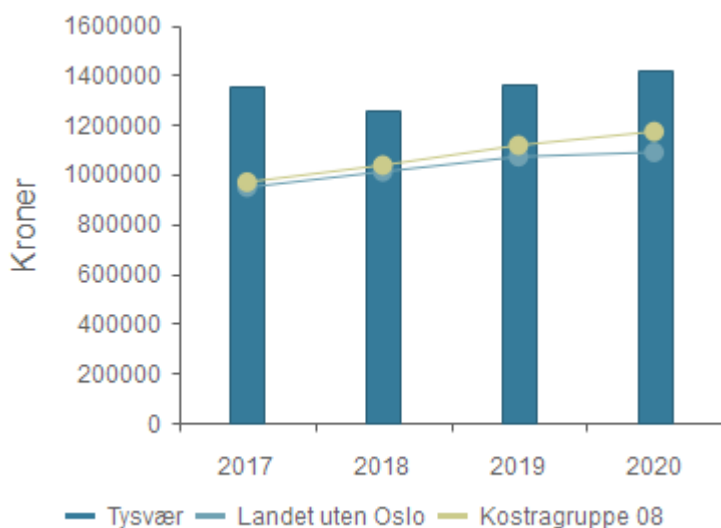
Forholdet mellom antall årsverk og mengden tjenester/antall tjenestemottakere sier noe om hvordan ressursene brukes. Antall årsverk kan forklares med at kommunen yter mange tjenester og/eller har et høyt nivå av tjenester til relativt få brukere. Det kan antyde at Tysvær kommune bruker flere ressurser på færre tjenester og/eller på færre mottakere av tjenester enn sammenligningsgruppene. Denne problemstillingen blir belyst i den følgende analysen av KOSTRA-tallene.

² A-ordning: samordnet måte for arbeidsgivere å rapportere opplysninger om inntekt og ansatte til NAV, SSB og Skatteetaten

8.2.1. Institusjon

Tysvær kommune har 2 institusjoner for langtidsopphold med 57 plasser og 1 institusjon for korttidsopphold med 12 plasser og øyeblikkelig hjelp døgnopphold med 4 plasser, samt en institusjon med 6 plasser for avlastning til barn og voksne under 67 år. Tysvær kommune har avtale med Vindafjord og Etne kommune om salg av plasser til øyeblikkelig hjelp døgnopphold.

Produktivitet - Netto utgift per plass i institusjon, korrigert for utleie

	2017	2018	2019	2020
Tysvær	1 356 169	1 261 155	1 365 056	1 415 257
Landet uten Oslo	947 049	1 009 730	1 070 246	1 087 918
Kostragruppe 08	968 027	1 035 941	1 116 119	1 171 286

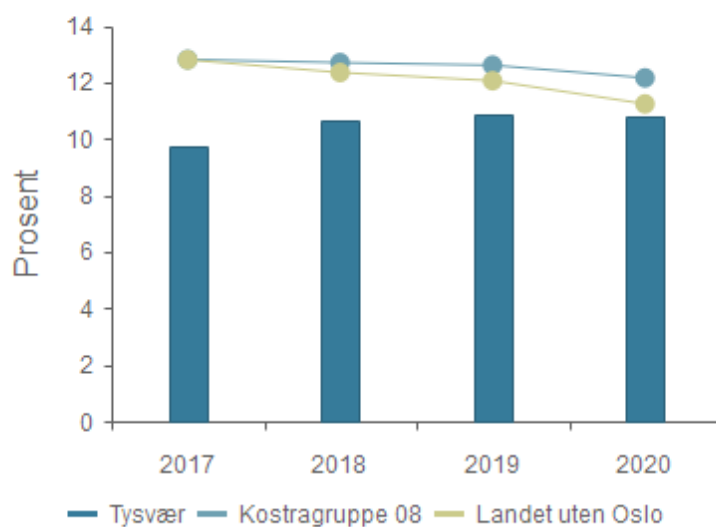
Figur 74 Netto utgift pr. plass i institusjon

Tysvær kommune har i flere år hatt en markant høyere netto utgift pr plass i institusjon enn KG08 (244.000) og Landet uten Oslo (328.000). Alle gruppene har hatt en økning i netto utgifter de siste 4 år, KG08 med 203.000, Landet uten Oslo med 140.000 og Tysvær kommune med 59.000.

Utgiftsnivået kan forklares med høye lønnskostnader (antall ansatte i pleie og omsorg), høy andel brukere med omfattende bistandsbehov og et større areal pr bruker i institusjon (driftskostnader pr institusjonsbygg) enn sammenligningsgruppene.

Total nettoutgift til institusjonsplasser i Tysvær kommune er kr 23 mill. kroner høyere enn landet uten Oslo og 17 mill. kroner høyere enn KG08.

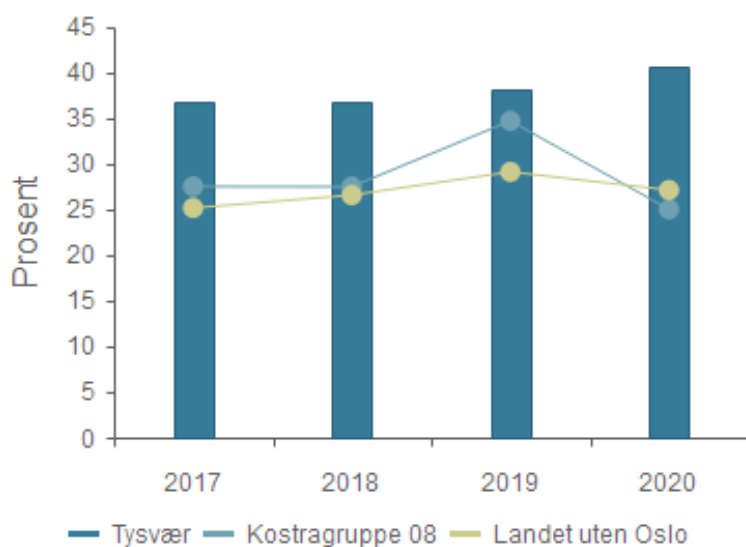
▲ Dekningsgrad - Andel innbyggere 80 år og over som er beboere på institusjon (B)

	2017	2018	2019	2020
Tysvær	9,8 %	10,7 %	10,8 %	10,8 %
Kostragruppe 08	12,8 %	12,7 %	12,6 %	12,2 %
Landet uten Oslo	12,8 %	12,3 %	12,1 %	11,2 %

Figur 75 Andel innbyggere 80+ som er beboere på institusjon

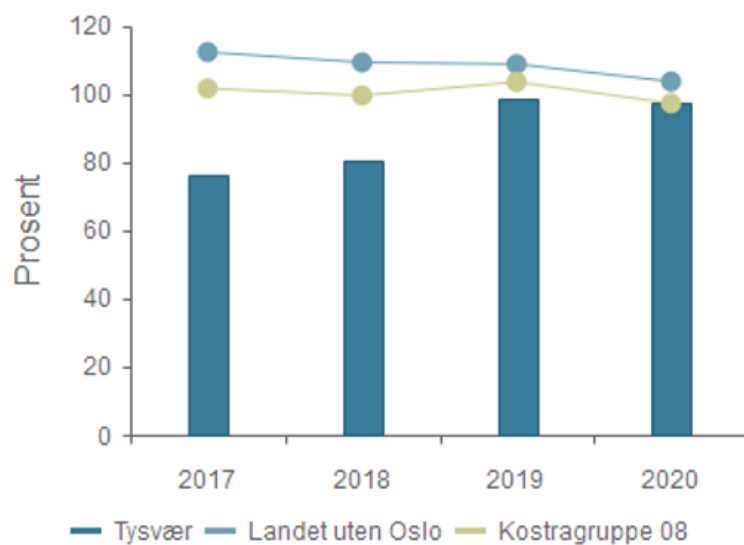
Indikatoren viser at Tysvær kommune har en noe lavere andel av innbyggerne som er beboere på institusjon enn KG08 og Landet uten Oslo. Disse gruppene har en fallende tendens, mens Tysvær kommune har relativt stabil andel innbyggere 80 år og over som er beboere på institusjon.

Dekningsgrad - Andel plasser i skjermet enhet for personer med demens (B)

	2017	2018	2019	2020
Tysvær	36,6 %	36,6 %	38,0 %	40,5 %
Kostragruppe 08	27,5 %	27,4 %	34,6 %	25,0 %
Landet uten Oslo	25,1 %	26,5 %	29,1 %	27,1 %

Figur 76 Andel plasser i skjermet enhet for personer med demens

Indikatoren viser fordeling av plassene i institusjon mellom plasser for personer med demens og andre plasser. Tysvær kommune har over flere år prioritert plasser for skjermet enhet for personer med demens.

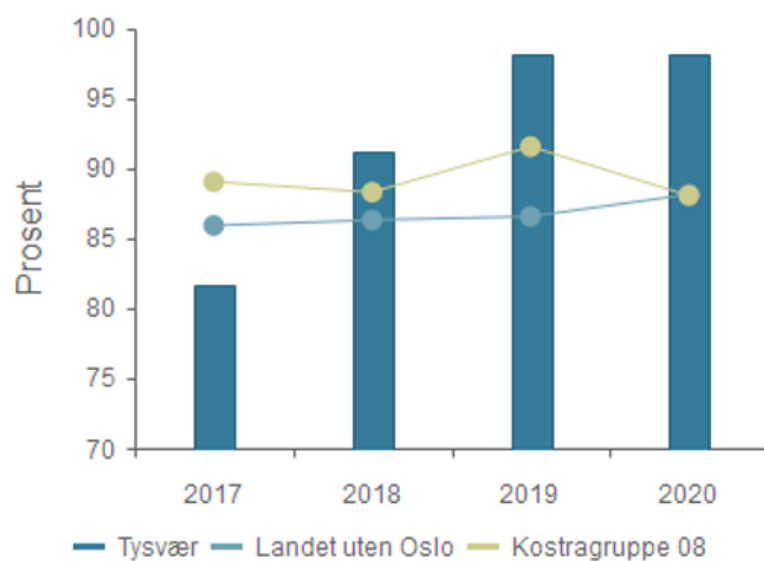
Dekningsgrad - Andel beboere i institusjon av antall plasser (belegg) (B)

	2017	2018	2019	2020
Tysvær	76,1 %	80,3 %	98,6 %	97,3 %
Landet uten Oslo	112,1 %	109,1 %	108,6 %	103,5 %
Kostragruppe 08	101,5 %	99,4 %	103,4 %	97,1 %

Figur 77 Andel beboere i institusjon av antall plasser

Tabellen viser at Tysvær kommune har hatt et relativt lavt belegg i tidligere år. For 2020 er Tysvær kommune på nivå med KG08, men har fremdeles noe potensiale til å utnytte sin institusjonskapasitet. Lavt belegg gir høyere kostnad pr bruker i institusjon, om ikke ressursbruk tas ned tilsvarende.

Dekningsgrad - Andel brukere i institusjon som har omfattende bistandsbehov: Langtidsopphold (B)

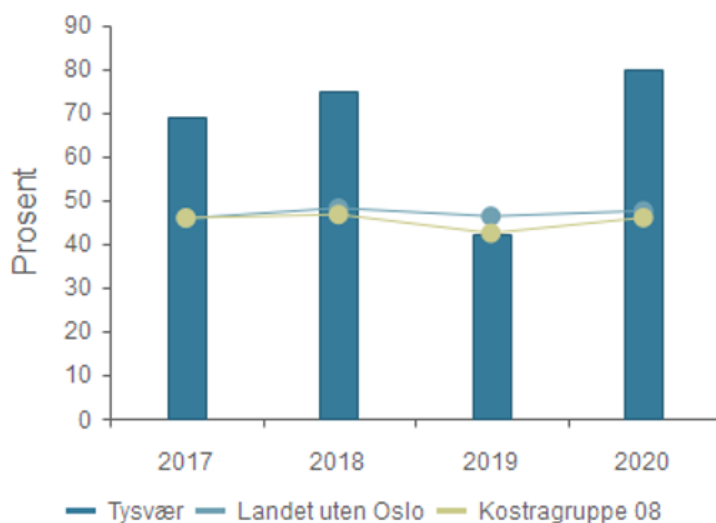

	2017	2018	2019	2020
Tysvær	81,6 %	91,1 %	98,0 %	98,2 %
Landet uten Oslo	85,9 %	86,3 %	86,5 %	88,1 %
Kostragruppe 08	89,0 %	88,3 %	91,5 %	88,0 %

Figur 78 Brukere i institusjon med omfattende bistandsbehov

Tysvær kommune har et høyt antall brukere i langtidsopphold i institusjon med omfattende bistandsbehov. Bistandsbehovet er dokumentert i kommunens fagsystemer og grunnlagstallene er hentet ut av Framsikt av SSB.

Forutsatt at kommunen har gode tilbud lavere trinn på mestringstrappa bør de fleste som bor i institusjon ha et omfattende bistandsbehov.

Dekningsgrad - Andel brukere i institusjon som har omfattende bistandsbehov: Tidsbegren opphold (B)

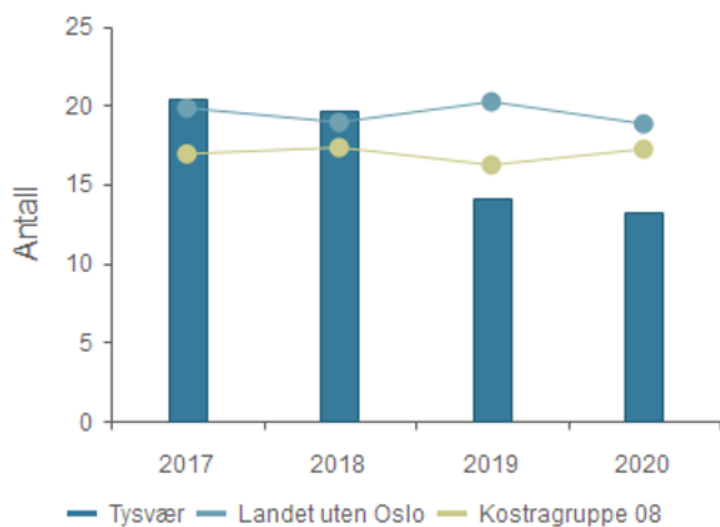
	2017	2018	2019	2020
Tysvær	68,8 %	75,0 %	42,1 %	80,0 %
Landet uten Oslo	45,7 %	48,1 %	46,2 %	47,4 %
Kostragruppe 08	45,8 %	46,6 %	42,3 %	45,9 %

Figur 79 Brukere i institusjon med omfattende bistandsbehov

Tysvær kommune har et høyt antall brukere i korttidsopphold i institusjon med omfattende bistandsbehov. Bistandsbehovet er dokumentert i kommunens fagsystemer og grunnlagstallene er hentet av Framsikt av SSB.

Målgruppen i korttidsopphold er personer som kommer fra oppstartet behandling på sykehuset, eller innleggelse fra hjemmet med behov for kortvarig behandling eller avlastning. Tysvær kommune hadde en lavere andel omfattende bistandsbehov i 2019 enn året før, og en betydelig økning fra 2019 til 2020. Sammenlignet med landet har Tysvær kommune nesten dobbelt andel av omfattende bistandsbehov i korttidsavdeling enn landet uten Oslo og KG08.

Forutsatt at kommunen har gode tilbud lavere trinn på mestringstrappa bør de fleste som bor i institusjon ha omfattende bistandsbehov.

Grunnlagsdata (Nivå 3) - Tidsbegrenset opphold - gjennomsnittlig antall døgn per opphold (antall)

	2017	2018	2019	2020
Tysvær	20,4	19,7	14,1	13,2
Landet uten Oslo	19,8	18,9	20,2	18,8
Kostragruppe 08	16,9	17,3	16,2	17,2

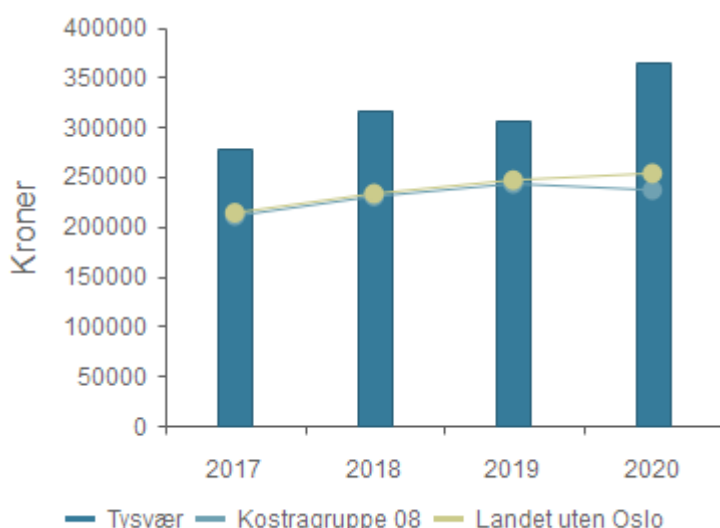
Figur 80 Gjennomsnittl. antall døgn per opphold

Tabellen viser at antall døgn i korttidsopphold er redusert de siste 2 år. Korttidsopphold er et tilbud om behandling til hjemmeboende brukere og i tillegg avlastning til pårørende. Indikatoren kan tyde på at korttidsopphold gis til flere personer med kortere liggetid.

8.2.2. Hjemmetjenester

Hjemmebaserte tjenester omfatter tjenestene praktisk bistand i hjemmet, brukerstyrt personlig assistent, avlastning utenfor institusjon, omsorgslønn, helsetjenester i hjemmet (herunder hjemmesykepleie, botiltak (PU) og psykisk helsetjeneste). Hjemmetjenester blir levert i alle aldersgrupper.

Produktivitet - Netto driftsutgift per bruker av hjemmebaserte tjenester (254)

	2017	2018	2019	2020
Tysvær	278 366	315 728	306 997	365 721
Kostragruppe 08	210 406	229 968	242 658	236 388
Landet uten Oslo	213 548	232 765	246 399	253 058

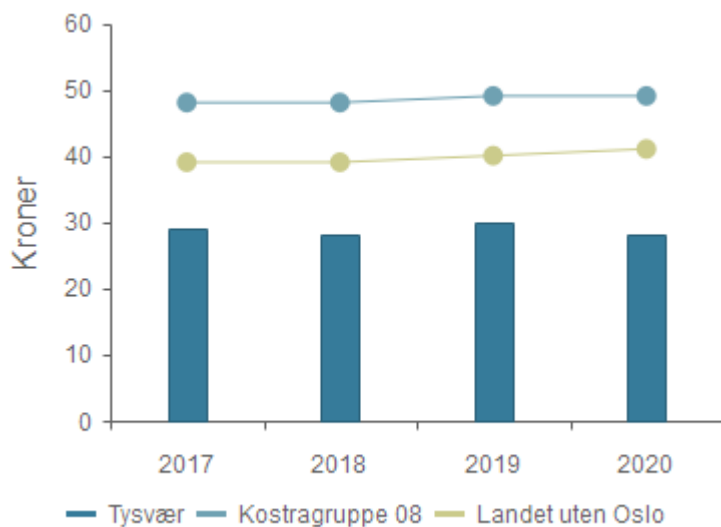
Figur 81 Netto driftsutg. pr. bruker av hjemmetj.

Tabellen viser Tysvær kommunes ressursbruk pr mottaker av hjemmebaserte tjenester. Kommunens netto driftsutgifter pr mottaker ligger omtrent kr 120.000 over landet uten Oslo, og KG08.

For mottakere av hjemmetjenester 67 år og over i Tysvær kommune, tilsvarer det en merkostnad på kr 19 mill. For gruppen mottakere på hjemmetjenester 80 år og over er merkostnaden kr 12 mill. sammenlignet med Landet uten Oslo og KG08. For gruppen brukere under 66 år utgjør merkostnaden totalt kr 18 mill.

Det må vurderes om merkostnaden som hjemmetjenesten i Tysvær kommune har kan forklares med flere tjenester til innbyggerne og/eller flere mottakere av tjenester. De høye kostnader pr buker viser at Tysvær kommune gir generelt mer omfattende tjenester pr bruker enn landet uten Oslo og KG08. Det må gjøres en vurdering av hvilket nivå kommunen skal levere tjenester til brukerne, og om det er riktig prioritering av ressursene.

Noen av disse forholdene belyses i de følgende indikatorene.

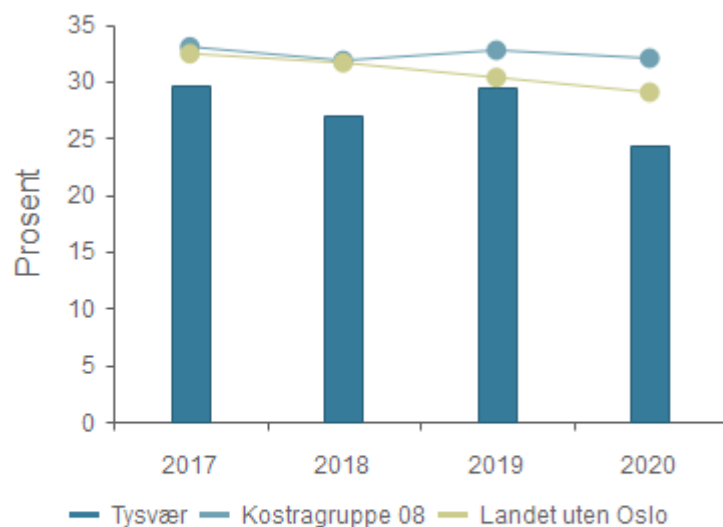
Dekningsgrad - Mottakere av hjemmetjenester per 1000 innbyggere

	2017	2018	2019	2020
Tysvær	29	28	30	28
Kostragruppe 08	48	48	49	49
Landet uten Oslo	39	39	40	41

Figur 82 Mottakere av hjemmetj.

Indikatoren gir informasjon om hvor stor andel innbyggere i kommune som mottar hjemmetjenester. Tysvær kommune har en markant lavere andel av innbyggerne som mottar hjemmetjenester enn sammenligningskommunene. Dataene er justert for utgiftsbehov (jfr. alderssammensetning i kommunene).

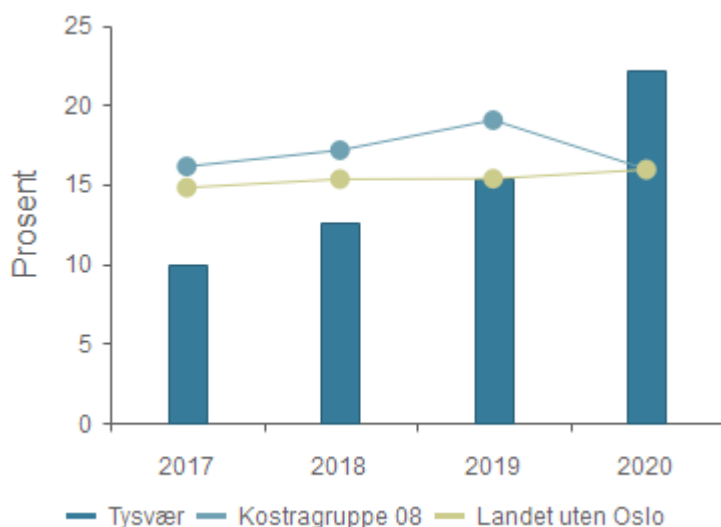
Isolert sett bør det kunne forventes at Tysvær kommune hadde en lavere utgift til hjemmetjenester enn KG08 og Landet uten Oslo.

Dekningsgrad - Andel innbyggere 80 år og over som bruker hjemmetjenester (prosent)

	2017	2018	2019	2020
Tysvær	29,6 %	27,0 %	29,5 %	24,4 %
Kostragruppe 08	33,0 %	31,8 %	32,7 %	32,0 %
Landet uten Oslo	32,4 %	31,6 %	30,3 %	29,0 %

Figur 83 Andel innbyggere 80+ som bruker hjemmetj.

Hovedtyngden av brukere av hjemmetjenester er innbyggere 80 år og over. Indikatoren gir derfor et mer balansert bilde av brukerne av tjenestene. Tysvær kommune har en lavere andel av innbyggerne over 80 år som er mottakere av hjemmetjenester enn KG08 og Landet uten Oslo. Tysvær kommune har høy timeantall praktisk bistand til brukere under 67 år sammenlignet med landet og KG08.

Dekningsgrad - Andel hjemmetj.mottakere med omfattende bistandsbehov, 80 år og over (B)

	2017	2018	2019	2020
Tysvær	9,9 %	12,6 %	15,4 %	22,1 %
Kostragruppe 08	16,1 %	17,1 %	19,0 %	15,9 %
Landet uten Oslo	14,8 %	15,3 %	15,3 %	15,9 %

Figur 84 Hjemmetj.mottakere med omfattende bistandsbehov 80+

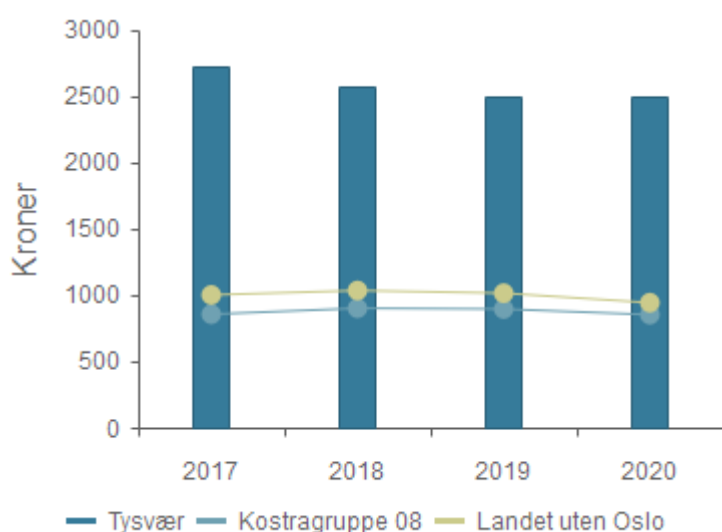
Tysvær kommune har et høyt antall hjemmetjenestemottakere 80 år og over med omfattende bistandsbehov. Kostnadene gjelder både praktisk bistand og hjemmesykepleie. Bistandsbehovet er dokumentert i kommunens fagsystemer og grunnlagstallene er hentet av Framsikt av SSB. Indikatoren viser at mottakerne får mer tjenester og høyere ressursbruk enn KG08 og Landet uten Oslo. Andelen mottakere har økt vesentlig i Tysvær kommune både i 2020 og over tid. Selv om Tysvær kommune hadde mindre krevende brukere og lavere andel brukere over 80 år i årene før 2020 har kommunen hatt en høyere ressursbruk innen hjemmetjenesten.

Kommunebarometeret viser at Tysvær gir omtrent like mange timer i uka med hjemmesykepleie som gjennomsnittlig verdi. KOSTRA-tallene viser at Tysvær kommune i perioden 2017-2020 gir færre timer hjemmesykepleie enn KG08 og omtrent på nivå med Landet uten Oslo.

8.2.3. Aktivisering

Tysvær kommune prioriterer aktiviseringstjenester for eldre og personer med funksjonsnedsettelse høyt. Tjenesten omfatter et bredt spekter av tilbud; aktivitetstilbud til alle brukergrupper dagsenter, matombringing, trygghetsalarm, støttekontakt og andre lavterskeltilbud både til eldre og andre innbyggere i med behov for støttetjenester. Tilbud om aktiviserings- og støttetjenester er kontaktflaten mellom helse- og omsorgstjenester og frivillig arbeid (organisasjoner og private), og er ifølge Plan Helse og Mestring 2020-2040 et viktig trinn i mestringstrappen. Aktivisering og støttetjenester kan i noen grad erstatte eller utsette hjemmetjenestetilbud og institusjonsplass.

Prioritet - Aktiviserings- og servicetjenester overfor eldre og personer med funksjonsnedsettelse netto driftsutgifter på funksjon/tjenesteområde beløp per innbygger (kr)

	2017	2018	2019	2020
Tysvær	2 714	2 563	2 495	2 497
Kostragruppe 08	853	898	892	850
Landet uten Oslo	998	1 031	1 011	940

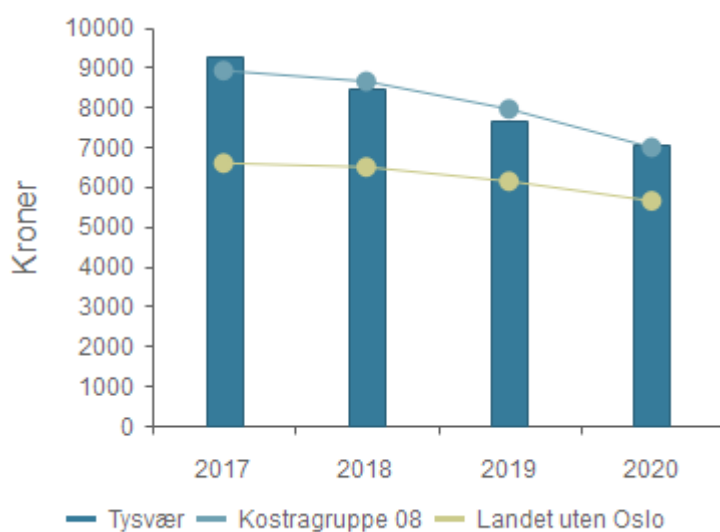
Figur 85 Aktiviserings- og servicetj.

8.3 Sosiale tjenester

Sosiale tjenester inneholder

- Råd, veiledning og sosialt forebyggende arbeid (242)
- Tilbud til personer med rusproblemer (243)
- Arbeidsrettede tiltak i kommunal regi (273)
- Introduksjonsprogram (275)
- Kvalifiseringsprogram (276)
- Økonomisk sosialhjelp (281)

Prioritet - Netto driftsutgifter til sosialtjenesten pr. innbygger 20-66 år (B)

	2017	2018	2019	2020
Tysvær	9 256	8 479	7 643	7 037
Kostragruppe 08	8 906	8 637	7 942	6 979
Landet uten Oslo	6 584	6 486	6 129	5 638

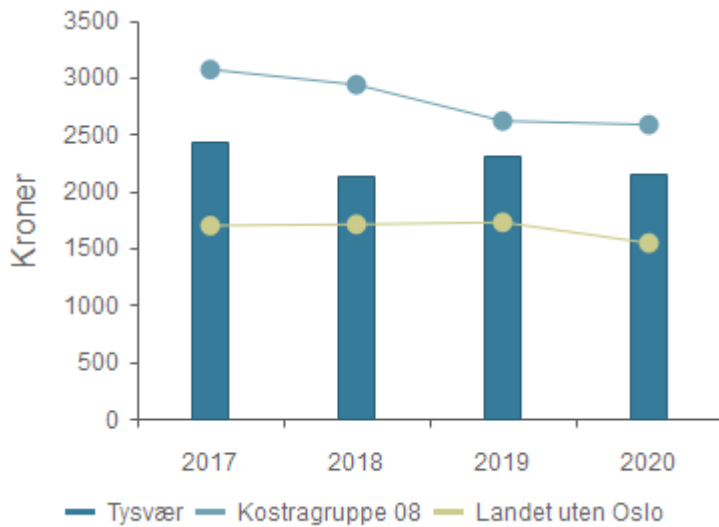
Figur 86 Netto driftsutg. til sos.tj.

*) Tallene er inflasjonsjustert med endelig deflator (TBU).

**) Grafer justert med utgiftsbehov

Samlet for sosialtjenesten ligger Tysvær kommune likt med Landet uten Oslo, men høyere enn KG08. Tysvær kommune og Landet uten Oslo har hatt nedgang i sine netto driftsutgifter i hele 4 års perioden, og nedgangen er større enn KG08.

8.3.1. Råd, veiledning og sosialt forebyggende arbeid

Prioritet - Netto driftsutgifter til råd, veiledning og sos.forebyggend arb. pr. innb, 20-66 år (B)

	2017	2018	2019	2020
Tysvær	2 441	2 128	2 302	2 151
Kostragruppe 08	3 066	2 932	2 614	2 581
Landet uten Oslo	1 694	1 705	1 723	1 541

Figur 87 Netto driftsutg. til råd, veiledn. og sos.foreb.arb.

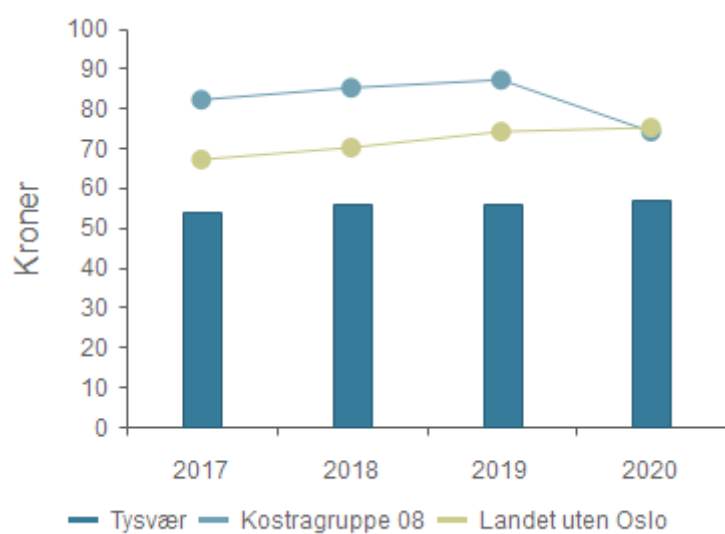
*) Tallene er inflasjonsjustert med endelig deflator (TBU).

**) Graf er justert med utgiftsbehov

Tysvær kommune har høyere utgifter til råd, veiledning og sosialt forebyggende arbeid enn Landet uten Oslo, men lavere enn Kostragruppe 08.

Tysvær kommune har mottatt midler fra Fylkesmannen i Rogaland for utvikling av sosiale tjenester i 2018, 2019 og 2020. Midlene i 2018 er ikke brukt, men overført til bruk 2019 og 2020.

NAV sosial tilbyr økonomisk rådgiving til personer som ikke mottar økonomisk sosialhjelp. Tallet på saker har variert mellom 18 i 2017 og 26 i 2020. Kommunen har et årsverk til økonomisk rådgiving.

Prioritet - Total utgift til krisesenter per innbygger

	2017	2018	2019	2020
Tysvær	54	56	56	57
Kostragruppe 08	82	85	87	74
Landet uten Oslo	67	70	74	75

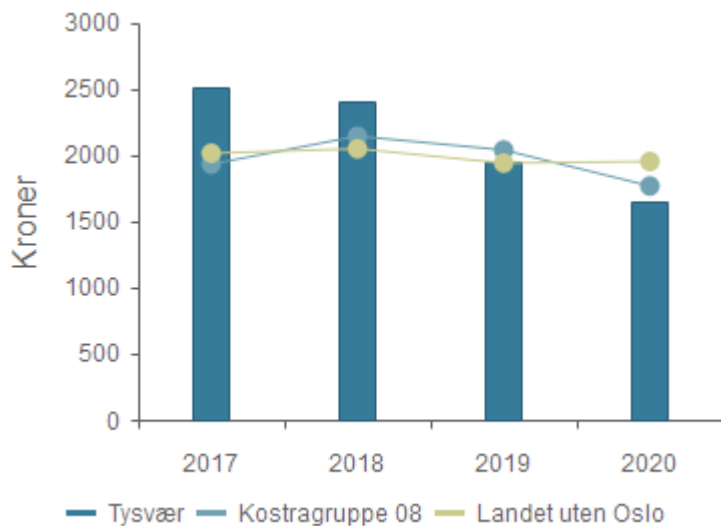
Figur 88 Utgifter til krisesenter

Tysvær kommune deltar i et interkommunalt krisesenter. Kommunen har lave kostnader til krisesenter sammenlignet med Landet uten Oslo og Kostragruppe 08.

8.3.2. Økonomisk sosialhjelp

Tysvær kommune har hatt en nedgang i netto driftsutgifter til økonomisk sosialhjelp, og ligger under både Landet uten Oslo og Kostragruppe 08 i 2020.

Prioritet - Netto driftsutgifter til økonomisk sosialhjelp pr innbygger 20-66 år (B)

	2017	2018	2019	2020
Tysvær	2 503	2 397	1 953	1 641
Kostragruppe 08	1 928	2 139	2 035	1 763
Landet uten Oslo	2 010	2 044	1 936	1 948

Figur 89 Netto driftsutg. til øk.sos.hjelp

*) Tallene er inflasjonsjustert med endelig deflator (TBU).

**) Grafer justert med utgiftsbehov

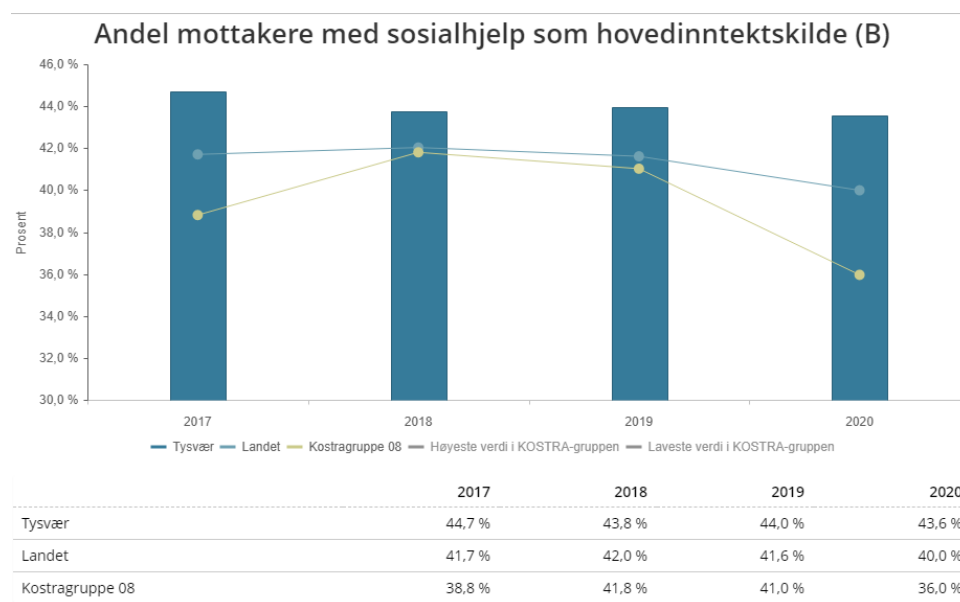
Det er en nedgang i antall sosialhjelpsmottakere fra 246 i 2017 til 202 i 2020. Samtidig har kommunen hatt nedgang i bosetning av flyktninger i samme periode fra 34 i 2017 til 12 i 2020.

	2017	2018	2019	2020
Antall sosialhjelpsmottakere	246	249	223	202
Bosetning av flyktninger	34	10	18	12

Figur 90 Utvikling sosialhjelpsmottakere og utvikling bosetning flyktninger

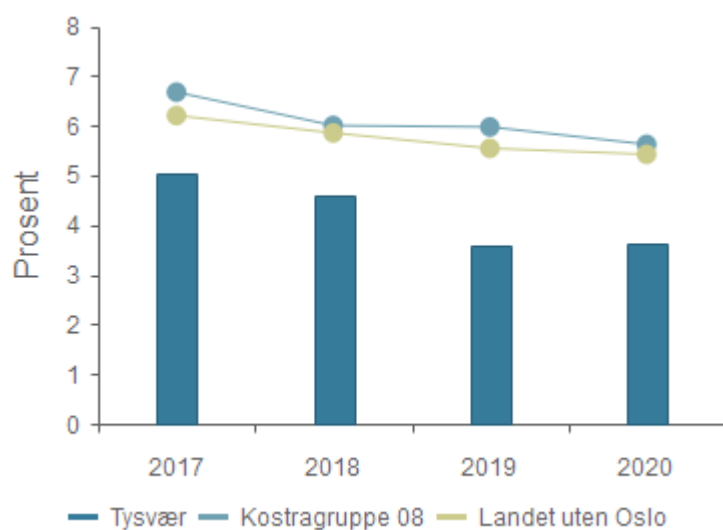
Kommunen har oppstartskostnader ved bosetning av flyktninger, og kostnaden blir redusert ved at kommunen bosetter færre flyktninger, eller at kommunen mottar flere som kan bo i samme bosted.

Til tross for at kommunen opplevde en økning i arbeidsledighet i 2020 har det ikke påvirket utbetaling til sosialhjelp. De som er arbeidsledige mottar i hovedsak dagpenger, og må bruke egne midler før de kvalifiserer til sosialhjelp.

Figur 91 Andel mottakere med sosialhjelp som hovedinntekt

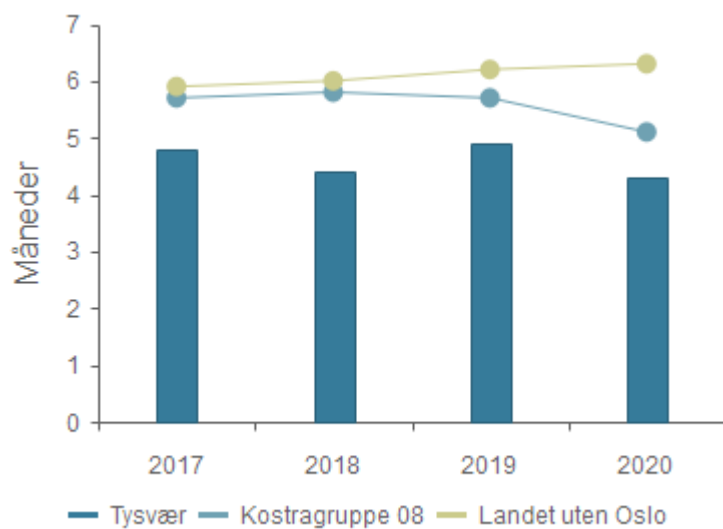
Tabellen viser at 43,6 % av sosialhjelpsmottakere i 2020 har sosialhjelp som hovedinntektskilde. Denne prosenten er stabil i Tysvær kommune, og er en høyere andel enn både Landet uten Oslo og Kostragruppe 08.

Dekningsgrad - Andelen sosialhjelpsmottakere 18-24 år, av innbyggerne (19)-24 år (B)

	2017	2018	2019	2020
Tysvær	5,0 %	4,6 %	3,6 %	3,6 %
Kostragruppe 08	6,7 %	6,0 %	6,0 %	5,6 %
Landet uten Oslo	6,2 %	5,9 %	5,5 %	5,4 %

Figur 92 Andel unge sosialhjelpsmottakere

Tysvær kommune har lavere andel av ungdom som mottar sosialhjelp enn Landet uten Oslo og KG 08.

Dekningsgrad - Gjennomsnittlig stønadslengde for mottakere med sosialhjelp som hovedinntekt (månader)

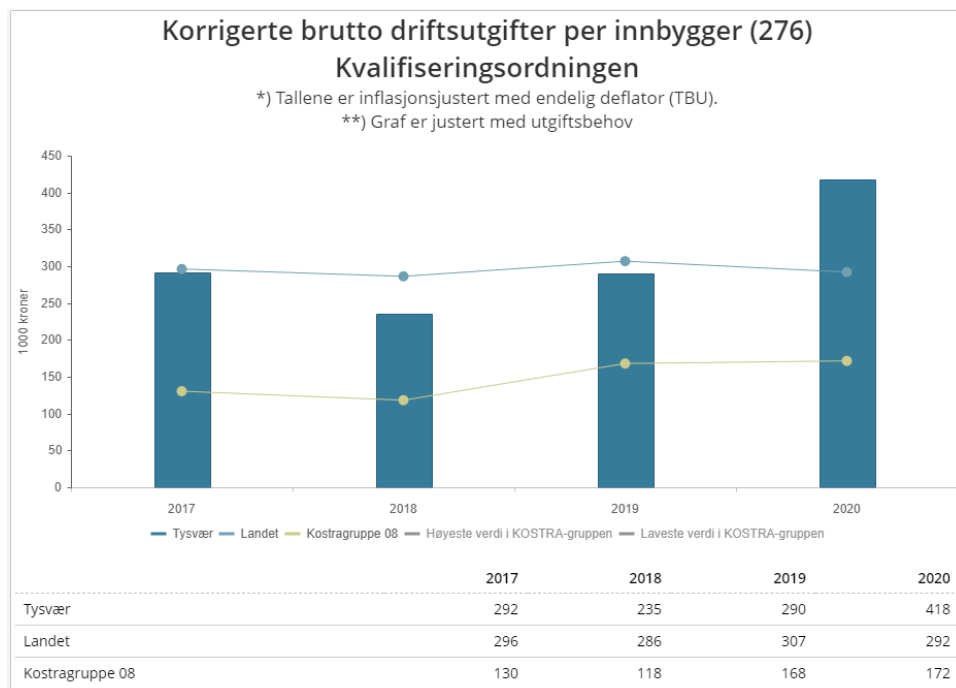
	2017	2018	2019	2020
Tysvær	4,8	4,4	4,9	4,3
Kostragruppe 08	5,7	5,8	5,7	5,1
Landet uten Oslo	5,9	6,0	6,2	6,3

Figur 93 Gjsn. stønadslengde

Tabellen viser at gjennomsnittlig stønadslengde for de som mottar sosialhjelp som hovedinntektskilde er 4,3 måned i Tysvær. Dette er kortere enn både Landet uten Oslo og Kostragruppe 08.

8.3.3. Kvalifiseringsprogram (KVP)

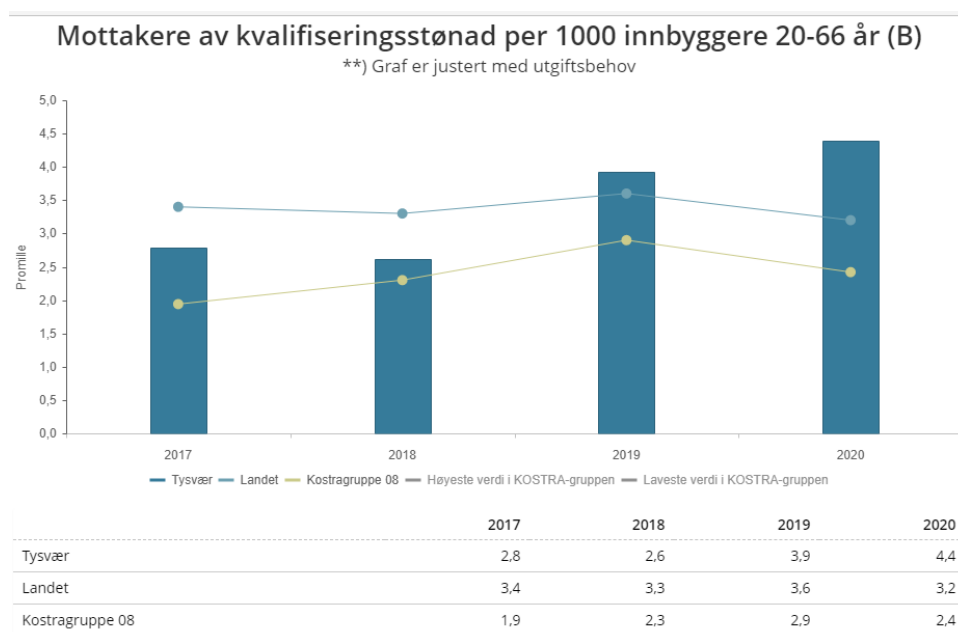
Kvalifiseringsprogrammet er et tilbud om oppfølging og arbeidstrening for arbeidsledige som er i yrkesaktiv alder og har vesentlig nedsatt arbeids- og inntektsevne.

Figur 94 Korr. brutto driftsutg. Kvalifiseringsordning

Kommunens kostnader til Kvalifiseringsprogrammet har økt mellom 2019 og 2020. Kommunen brukte mindre enn Landet uten Oslo fram til 2020, og mer enn KG08 i hele perioden.

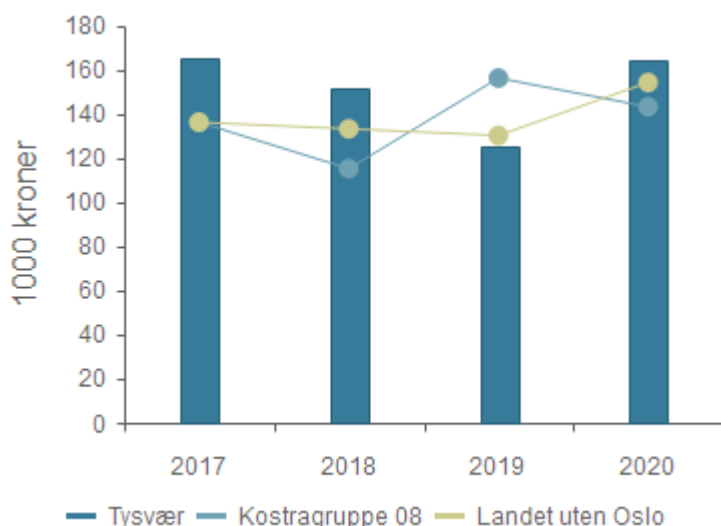
Økningen mellom 2019 og 2020 er i hovedsak utbetaling til deltakere i kvalifiseringsprogrammet. Tysvær kommune har avsatt en stilling som arbeider med kvalifiseringsprogrammet.

Figur 95 Mottakere av kvalif.stønad

Det er økning i antall deltagere i kvalifiseringsprogrammet mellom 2018 og 2020 som utgjør økningen i kommunens kostander til programmet. Kommunen hadde mindre deltagere i kvalifiseringsprogrammet enn Landet uten Oslo i 2017 og 2018, men ligger over både Landet uten Oslo og KG08 i 2019 og 2020.

Produktivitet - Netto driftsutgifter til kvalifiseringsprogrammet per bruker (B)

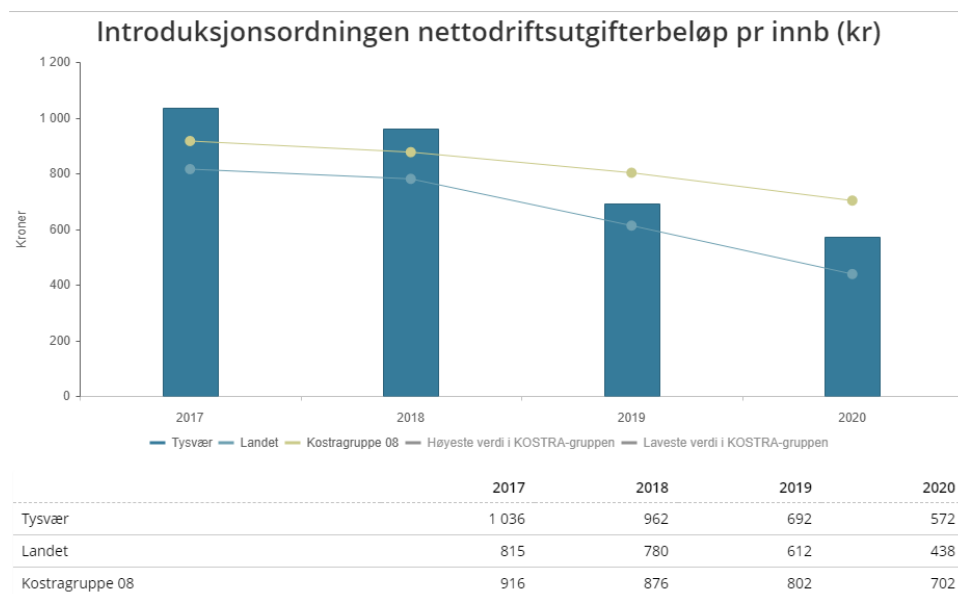
	2017	2018	2019	2020
Tysvær	165	151	125	164
Kostragruppe 08	136	115	156	143
Landet uten Oslo	136	133	130	154

Figur 96 Netto driftsutg. til kvalif. programmet

Kommunens kostnad per deltaker er høyere enn Landet uten Oslo og KG08, men i 2020 er Tysvær omtrent likt med Landet uten Oslo.

8.3.4. Introduksjonsprogram

Introduksjonsprogram er for flyktninger, overføringsflyktninger, personer som er innvilget asyl og familiegjennforente.

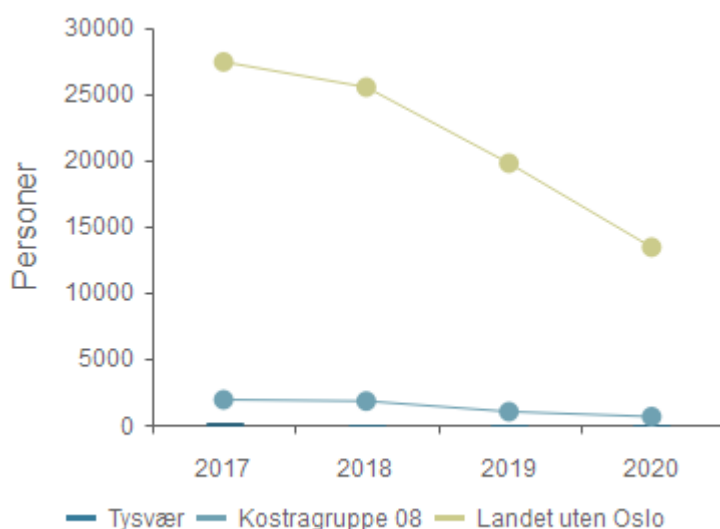

Figur 97 Introduksjonsordning nettodriftsutg.

Tysvær kommune har redusert sine netto driftsutgifter til introduksjonsordningen fra 2017 til 2020. Tysvær ligger over Landet uten Oslo og under KG08 i 2020. Kostnaden til introduksjonsprogrammet henger sammen med antall deltagere i programmet.

Tysvær har hatt en halvering av antall deltagere i introduksjonsprogrammet fra 2017 til 2020. Dette henger sammen med lavere mottak av flyktninger, og er en lik utvikling som Landet uten Oslo. KG08 har hatt en større nedgang i antall deltagere enn Tysvær kommune og Landet uten Oslo.

Grunnlagsdata (Nivå 3) - Mottakere av introduksjonsstønad

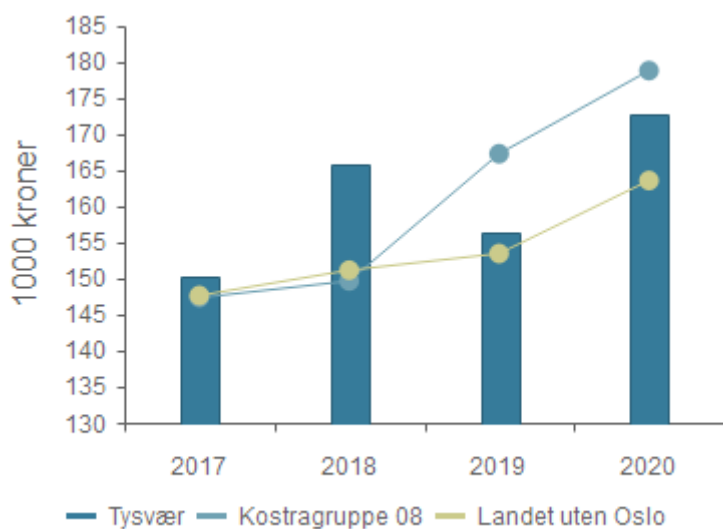
	2017	2018	2019	2020
Tysvær	76	64	49	37
Kostragruppe 08	1 888	1 782	985	613
Landet uten Oslo	27 366	25 462	19 728	13 391

Figur 98 Mottakere av introduksjonsstønad

	2017	2018	2019	2020
Bosetning av flyktninger	34	10	18	12

Figur 99 Utvikling bosatte flyktninger

Prioritet - Netto driftsutgifter til introduksjonsordningen per mottaker (1000 kr)

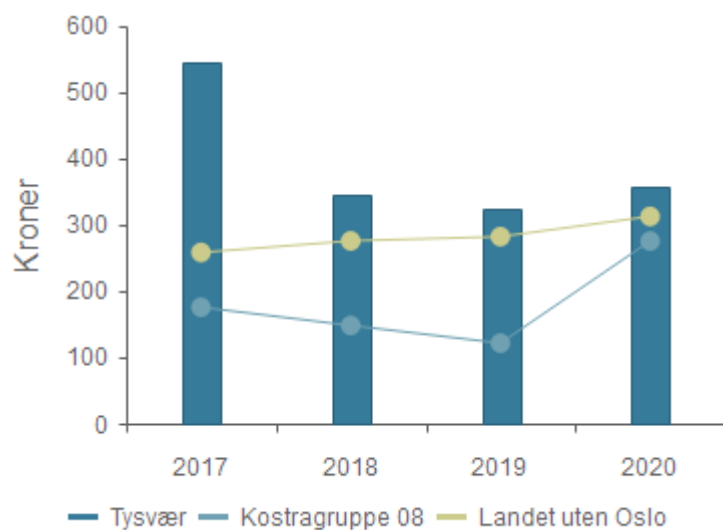
	2017	2018	2019	2020
Tysvær	150,2	165,8	156,2	172,7
Kostragruppe 08	147,3	149,6	167,2	178,7
Landet uten Oslo	147,6	151,1	153,4	163,5

Figur 100 Netto driftsutg. til introduksjonsordn. pr. mottaker

Tysvær kommune sine kostnader per bruker øker når kommunen har færre deltagere i introduksjonsprogrammet. Det henger sammen med at kommunen har grunnkostnader som er uavhengig av antall deltagere. Tysvær kommune har lavere kostnader per deltager enn KG08, men høyere enn Landet uten Oslo.

8.3.5. Arbeidsrettede tiltak i kommunal regi

Tysvær kommune bruker mer midler til arbeidsrettede tiltak enn både Landet uten Oslo og KG08.

Prioritet - Netto driftsutgifter til kommunale sysselsettingstiltak pr. innbygger 20-66 år (B)

	2017	2018	2019	2020
Tysvær	544	345	323	357
Kostragruppe 08	175	148	121	275
Landet uten Oslo	258	275	281	312

Figur 101 Netto driftsutg. til komm. sysselsettingstiltak

***) Graf er justert med utgiftsbehov*

9. Teknisk

9.1. Eiendomsforvaltning

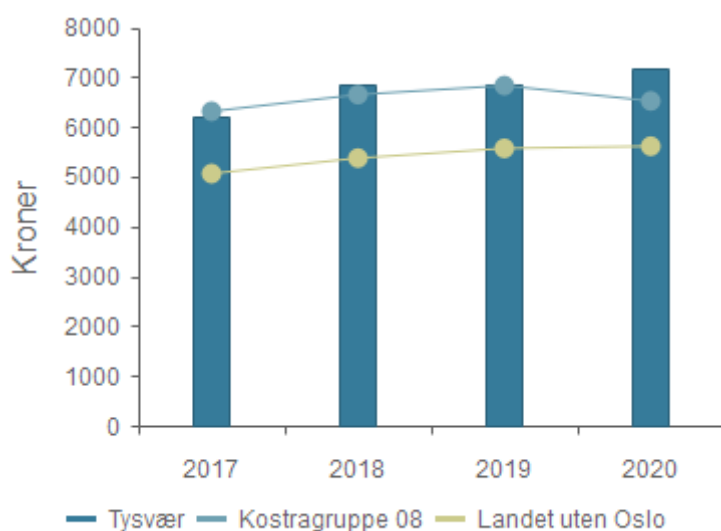
Denne KOSTRA-funksjonen inneholder funksjonene

- Eiendomsforvaltning (121)
- Administrasjonslokaler (130)
- Førskolelokaler (221)
- Skolelokaler (222)
- Institusjonslokaler (261)
- Idrettsbygg (381)
- Kulturbygg (386)

Det er ikke behovsberegning for denne funksjonen.

9.1.1. Formålsbygg – generelt

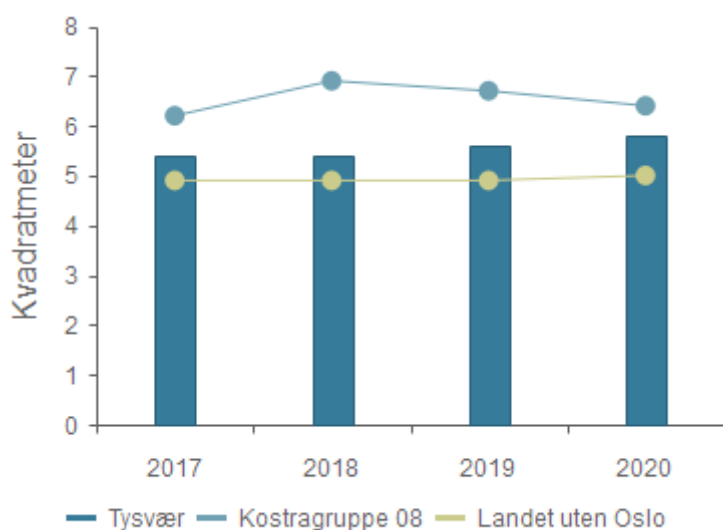
Prioritet - Netto driftsutgifter til kommunal eiendomsforvaltning per innbygger (B)

	2017	2018	2019	2020
Tysvær	6 220	6 835	6 837	7 191
Kostragruppe 08	6 308	6 644	6 825	6 517
Landet uten Oslo	5 058	5 369	5 564	5 608

Figur 102 Netto driftsutgifter til komm. eiendomsforv.

Dette er en samleindikator for alle formålsbygg per innbygger. Tysvær kommune har i tidligere årene vært jevnt med KG08, men over Landet uten Oslo. I 2020 har Tysvær hatt en økning i sine kostnader til formålsbygg, mens KG08 har redusert sine kostnader litt.

Prioritet - Samlet areal på formålsbyggene i kvadratmeter per innbygger (B)

	2017	2018	2019	2020
Tysvær	5,4	5,4	5,6	5,8
Kostragruppe 08	6,2	6,9	6,7	6,4
Landet uten Oslo	4,9	4,9	4,9	5,0

Figur 103 Samlet areal på formålsbygg i kvm pr. innbygger

Tysvær kommune har mer kvadratmeter formålsbygg pr innbygger enn Landet uten Oslo, men mindre enn KG08. Tysvær har hatt en liten oppgang i kvadratmeter formålsbygg i mellom 2018 til 2020.

Renholdskostnader

Lønn til renholdere skal føres på egen kostraart. Tidligere undersøkelser viser at ikke alle kommuner bruker denne arten, og kostnader til renhold kan derfor være vanskelig å sammenligne med andre kommuner. Det kan være flere grunner til at denne arten ikke blir brukt; kommuner kjøper renholdstjenesten eller fører lønnskostnaden på ordinær fastlønn.

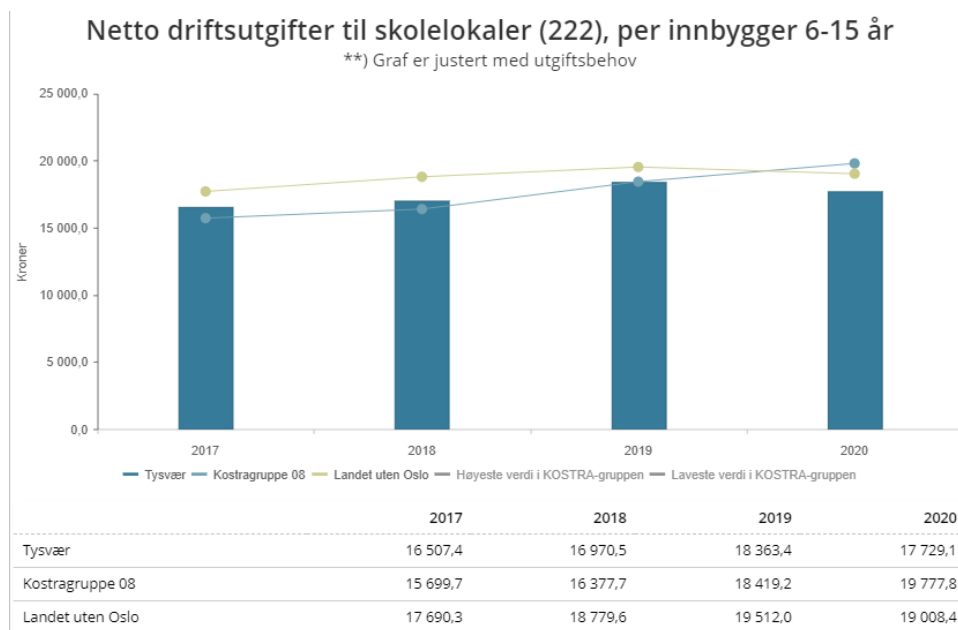
Dermed kan det være misvisende at Tysvær kommune bruker mye midler til renhold, og en må ta med det i betraktning når en vurderer tallene samlet sett.

Vedlikeholdskostnader

Lønn til egne ansatte som utfører arbeid av håndverksmessig karakter skal føres på egen lønnsart. Tysvær kommune har ikke brukt denne lønnsarten i og med at våre byggdriifere i stor grad bestiller håndverkere til å utføre vedlikeholdsarbeid. Det kan derfor være vanskelig å sammenligne med andre kommuner som benytter denne arten for sine vaktmestertjenester.

Det kan dermed være misvisende at Tysvær kommune bruker mindre midler til vedlikehold, og en må ta det med i betraktning når en vurderer tallene samlet sett.

9.1.2. Skolelokaler

Figur 104 Netto driftsutg. til skolelokaler 6-15

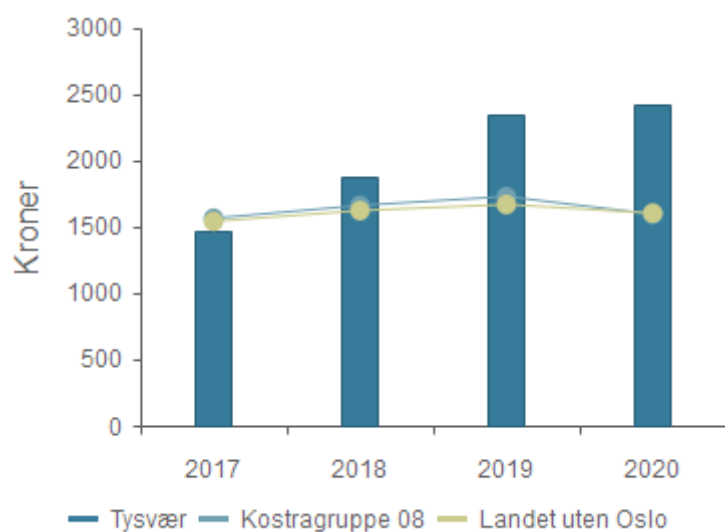
Tysvær kommune bruker mindre på skolelokaler per innbygger 6–15 år enn Landet uten Oslo og KG08.

	2017	2018	2019	2020	KG08	Landet uten Oslo
Areal Skolelokaler pr barn	17,6	17	17,6	17,3	22,9	19,7
Renholdsaktiviteter pr kvm	289	287	288	288	220	185
Vedlikeholdsaktiviteter pr kvm	59	63	83	77	90	95
Energiforbruk pr kvm	111	124	100	74	98	87
Brutto driftsutgift pr kvm	980	1035	1103	1065	959	962

Kommunen har mindre areal pr barn i skolepliktig alder enn KG08 og Landet uten Oslo. Det henger sammen med at Tysvær kommune har en relativ ung befolkning og har dermed flere barn i skolepliktig alder som bruker skolene i Tysvær. Når en ser på kostnader til renhold og brutto driftsutgifter pr kvm er Tysvær kommune svært mye høyere enn både KG08 og Landet uten Oslo. Når antallet barn i skolepliktig alder går ned, vil Tysvær sine kostnader pr innbygger 6-15 år stige så lenge vi har samme antall kvm å vedlikeholde (renhold, energi og vedlikehold)

Tysvær kommune har hatt en lavere utvikling enn Landet uten Oslo og KG08 når det gjelder energikostnader til skolelokaler per kvm. Strømprisene var lave i 2020 og alle hadde nedgang i energikostnadene sine mellom 2019 og 2020.

9.1.3. Førskolelokaler

Produktivitet - Korrigerte brutto driftsutgifter til førskolelokaler per kvadratmeter (B)

	2017	2018	2019	2020
Tysvær	1 467	1 879	2 341	2 419
Kostragruppe 08	1 560	1 657	1 724	1 591
Landet uten Oslo	1 537	1 618	1 664	1 599

Figur 105 Korr. brutto driftsutg. til førskolelokaler pr kvm

Tysvær kommune har høye kostnader til førskolelokaler sammenlignet med Landet uten Oslo og KG08. Tysvær kommune leier modulbygg på Førland, og dette drar opp kostnadene sammenlignet med både Landet uten Oslo og KG08.

	2017	2018	2019	2020	KG08	Landet uten Oslo
Areal Førskolelokaler pr barn	10,9	10,5	9,2	9,5	10,4	10,5
Renholdsaktiviteter pr kvm	357	316	407	456	393	309
Vedlikeholdsaktiviteter pr kvm	104	101	134	173	167	187
Energiforbruk pr kvm	145	138	172	119	112	110
Brutto driftsutgift pr kvm	1 467	1 879	2 341	2 419	1 591	1 483

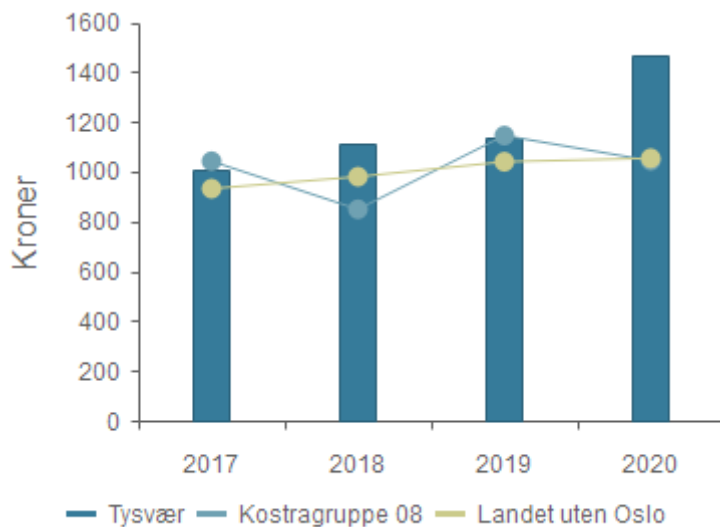
Tysvær kommune har mindre areal pr barn i kommunale barnehager enn både Landet uten Oslo og KG08. Kommunen har høye renholdsutgifter pr kvm enn både Landet uten Oslo og KG08.

Tysvær hadde registrert svært høye energiutgifter til førskolelokaler i 2019 i forhold til både Landet uten Oslo og KG08 og tidligere år. Dermed er nedgangen i energiforbruk ikke så stor som tallene mellom 2019 og 2020 viser. Dette kan henge sammen med innmeldte kvadratmeter i 2019 og kanskje 2020. Strømforbruket i 2019 er 50 000 kroner høyere enn i 2018, men antall kvadratmeter er rapportert lavere.

Tysvær har hatt lave vedlikeholdskostnader fram til 2020, men i 2020 har kommunen hatt høye vedlikeholdskostnader på Hinderåvåg- og Førresdalen barnehage. Hinderåvåg barnehage ble malt, og Førresdalen barnehage hadde store utskiftninger av klimaanlegg.

9.1.4. Institusjonslokaler

Produktivitet - Netto utgift per kvm, institusjonslokaler

	2017	2018	2019	2020
Tysvær	1 006	1 111	1 139	1 471
Kostragruppe 08	1 041	848	1 144	1 043
Landet uten Oslo	931	979	1 039	1 053

Figur 106 Institusjonslokaler, netto utgift pr kvm

Tysvær kommune har hatt større utgifter til institusjonslokaler pr kvadratmeter i 2020 enn både Landet uten Oslo og KG08. Det har vært en markant stigning i kostnadene i 2020 sammenlignet med tidligere år.

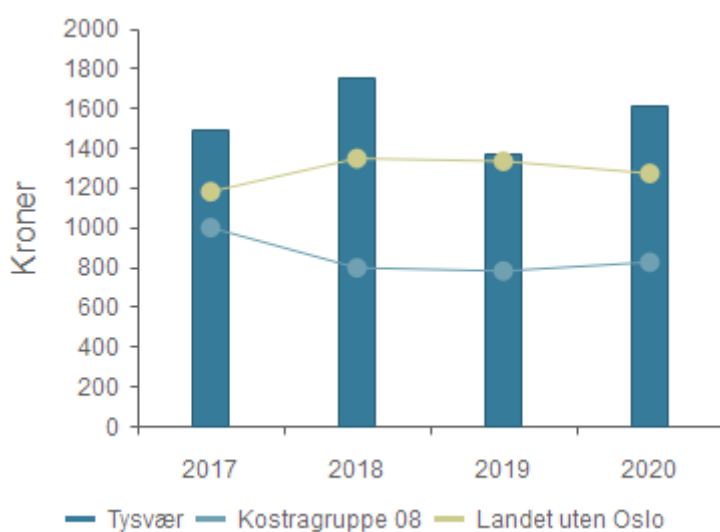
	2017	2018	2019	2020	KG08	Landet uten Oslo
Areal institusjonslokaler kvm pr beboer	228	216	161	156	136	126
Renholdsaktiviteter pr kvm	310	301	233	326	216	167
Vedlikeholdsaktiviteter pr kvm	41	53	52	112	105	96
Energiforbruk pr kvm	123	174	191	212	149	118
Brutto driftsutgift pr kvm	997	1101	1136	1465	1085	994

Som tabellen viser har det i 2017 og 2018 blitt rapportert flere kvadratmeter enn i 2019 og 2020. Dette henger sammen med at boliger med heldøgns bemanning har blitt tatt med i beregningen, mens beboerne ikke er tatt med. Dermed viser også brutto utgifter lavere tall pr kvm i disse årene enn det som er reelt.

Kostnadene til institusjonslokaler har økt med 4,2 mill. Kroner mellom 2019 og 2020, og må analyseres nærmere hva dette kommer av. I hovedsak er det kostnader til vedlikehold, strøm og renhold som har økt. Kostnadene mellom 2018 og 2019 er relativt stabilt.

9.1.5. Idrettsbygg

Produktivitet - Korrigerte brutto driftsutgifter til kommunale idrettsbygg per kvadratmeter (B)

	2017	2018	2019	2020
Tysvær	1 494	1 751	1 366	1 617
Kostragruppe 08	996	794	778	822
Landet uten Oslo	1 177	1 344	1 330	1 269

Figur 107 Korr. brutto driftsutg. til komm. idrettsbygg

Tysvær kommune har hatt nesten dobbelt så høye kostnader pr kvm idrettsbygg som KG08, og 150 kroner mer enn Landet uten Oslo.

KG08 og Landet uten Oslo har registrert flere kvm pr innbygger enn Tysvær kommune.

	2017	2018	2019	2020	KG08	Landet uten Oslo
Areal idrettsbygg kvm pr innbygger	0,3	0,3	0,4	0,4	1	0,6
Renholdsaktiviteter pr kvm	0	0	179,3	226,9	41,9	70,5
Vedlikeholdsaktiviteter pr kvm	0	0	81,4	136,3	70,7	116
Energiforbruk pr kvm	0	0	0	0	0	0
Brutto driftsutgift pr kvm	1615	1836	1388	1617	822	1269

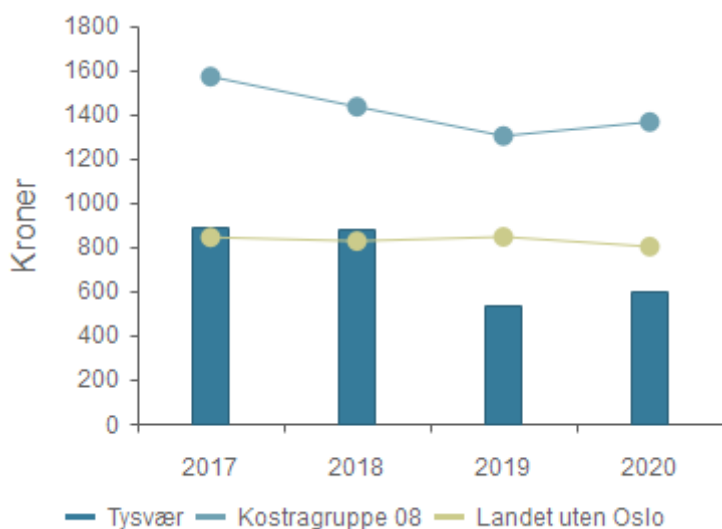
Det foreligger ikke kostratall for renholds- og vedlikeholdsaktiviteter for årene 2017 og 2018 i Framsikt analyse. Det er heller ikke kostratall på energiforbruk pr kvm for idrettsbygg.

Tabellen viser at Tysvær kommune bruker mer midler på strøm, renhold og vedlikehold pr kvm enn Landet uten Oslo, og svært mye mer enn KG08.

Badeanlegget på Tysværtunet er blant annet en del av dette tilbudet. En del av driftskostnadene til badeanlegget er også en del tjenesten kulturbygg. I 2020 ble badeanlegget stengt fra mars til september på grunn av rehabilitering av dusj og garderober. Kostnader knyttet til oppgraderingen er tatt som investering og derfor ikke medregnet som driftsutgifter.

9.1.6. Kulturbygg

Produktivitet - Netto utgift per kvm, kulturbygg

	2017	2018	2019	2020
Tysvær	888	879	532	599
Kostragruppe 08	1 567	1 431	1 299	1 362
Landet uten Oslo	841	824	843	799

Figur 108 Netto utgift pr kvm, kulturbygg

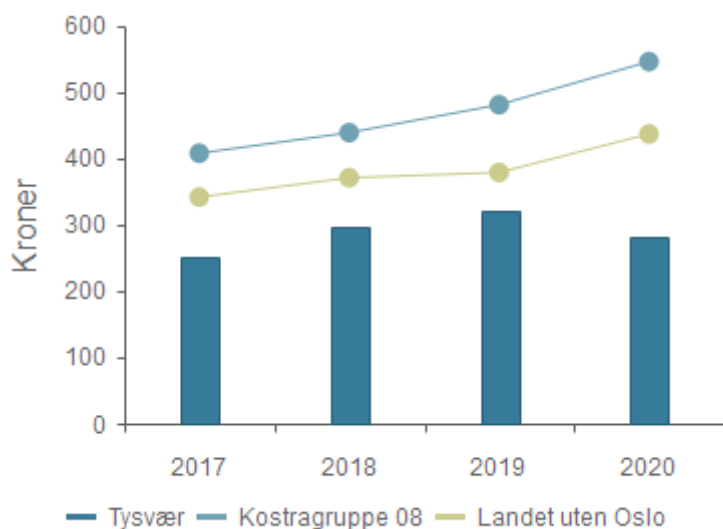
Tysvær kommune bruker mindre midler pr kvm kulturbygg enn både Landet uten Oslo og KG08. KG08 bruker mer enn dobbelt så mye midler som Tysvær kommune.

	2017	2018	2019	2020	KG08	Landet uten Oslo
Areal kulturbygg kvm pr innbygger	0,5	0,5	0,8	0,8	0,5	0,4
Renholdsaktiviteter pr kvm	192	182	104	111	151	93
Vedlikeholdsaktiviteter pr kvm	39	37	27	18	79	124
Energiforbruk pr kvm	125	89	59	141	128	81
Brutto driftsutgift pr kvm	1025	98	611	641	1537	969

Tysvær kommune har redusert kostnadene sine til kulturbygg i årene 2019 og 2020. I disse årene har kommunen rapportert høyere antall kvm, mens kostnaden har vært noen lunde stabil i mellom 2018 og 2020. Det medfører at kostnad pr kvm blir lavere.

Tysvær kommune har bygg som er samdrift mellom kultur og idrett.

9.1.7. Administrasjonslokaler

Prioritet - Netto driftsutgifter til administrasjonslokaler per innbygger (B)

	2017	2018	2019	2020
Tysvær	250	295	321	280
Kostragruppe 08	407	438	480	545
Landet uten Oslo	341	370	378	436

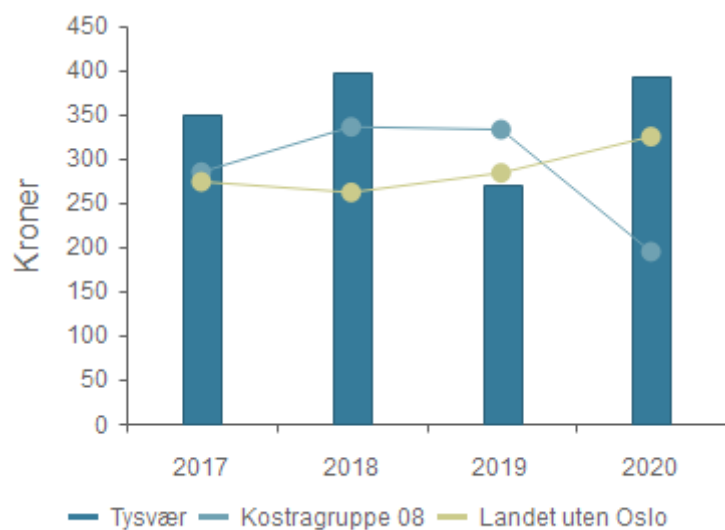
Figur 109 Netto driftsutg. til admin.lokaler

Tysvær kommune har hatt lave kostnader til administrasjonslokaler over lengre tid sammenlignet med KG08, og Landet uten Oslo.

	2017	2018	2019	2020	KG08	Landet uten Oslo
Areal administrasjonsbygg kvm pr innbygger	0,2	0,2	0,2	0,5	0,6	0,5
Renholdsaktiviteter pr kvm	242	180	390	81	195	160
Vedlikeholdsaktiviteter pr kvm	102	100	81	43	101	120
Energiforbruk pr kvm	119	176	133	43	132	106
Brutto driftsutgift pr kvm	1352	1576	1409	594	971	1056

I 2020 er det spesielt en nedgang i renholdsaktiviteter, men også en stor nedgang i energiforbruk og vedlikeholdsaktiviteter pr kvm. I 2020 er det rapportert inn en stor økning i administrasjonsbygg som utgjør en del endringen. Kostnader til renhold var for høyt rapportert i 2019. Energiutgifter har hatt en stor reduksjon mellom 2018 til 2020. Når antall kvm i tillegg har blitt rapportert høyere, går utgift pr kvm enda mer ned.

9.1.8. Eiendomsforvaltning

Prioritet - Netto driftsutgifter til kommunal forvaltning av eiendommer (F121) per innbygger (B)

	2017	2018	2019	2020
Tysvær	350	396	269	393
Kostragruppe 08	284	335	332	194
Landet uten Oslo	273	261	283	324

Figur 110 Netto driftsutg. til kommunal eiendomsforv.

Eiendomsforvaltning funksjon 121, er administrasjonsfunksjonen for eiendomsforvaltning. Tysvær kommune bruker mer midler på forvaltning av bygg enn både Landet uten Oslo og KG08. Forklaring på endring i 2019 er feilrapportering av administrasjonen av renhold mellom administrasjonslokaler og forvaltningstjenesten.

9.2. Kommunale boliger

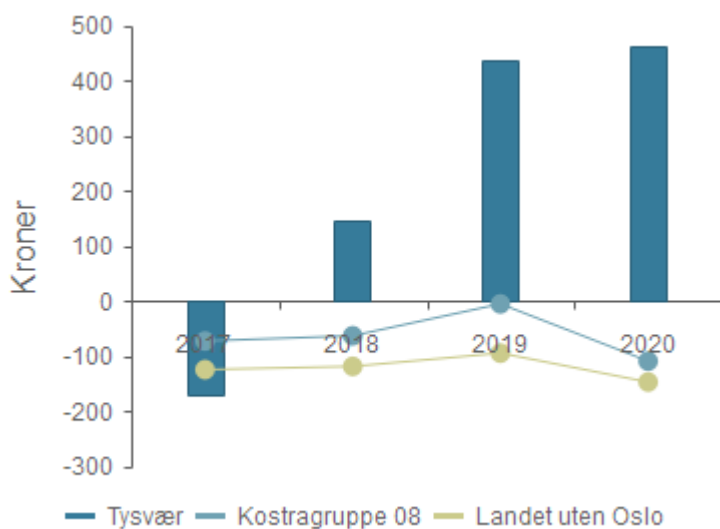
Denne KOSTRA-funksjonen inneholder funksjonene

- Kommunalt disponerte boliger(256)
- Bistand til etablering og opprettholdelse av egen bolig (283)
- Boligbygging og fysiske bomiljøtiltak (315)

Det er ikke behovsberegning for denne funksjonen.

9.2.1. Kommunalt disponerte boliger

Prioritet - Kommunalt disponerte boliger nettodriftsutgifterbeløp pr innb (kr)

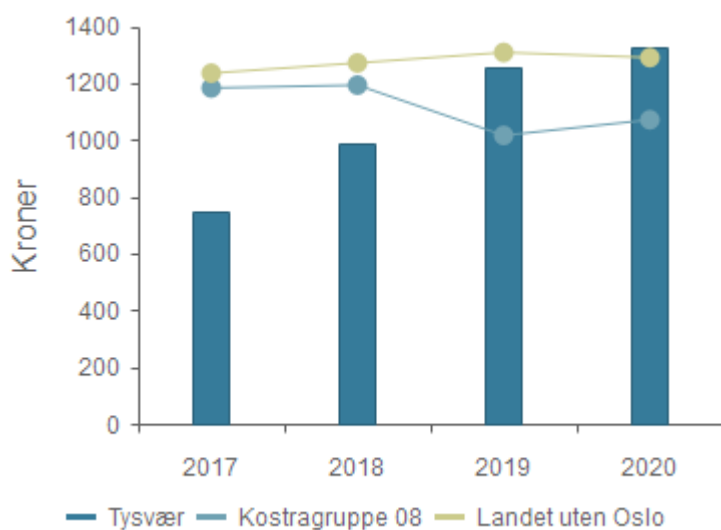

	2017	2018	2019	2020
Tysvær	-171	147	437	463
Kostragruppe 08	-74	-64	-6	-110
Landet uten Oslo	-125	-120	-96	-148

Figur 111 Kommunalt disp. boliger nettodriftsutg. pr innb.

*) Tallene er inflasjonsjustert med endelig deflator (TBU).

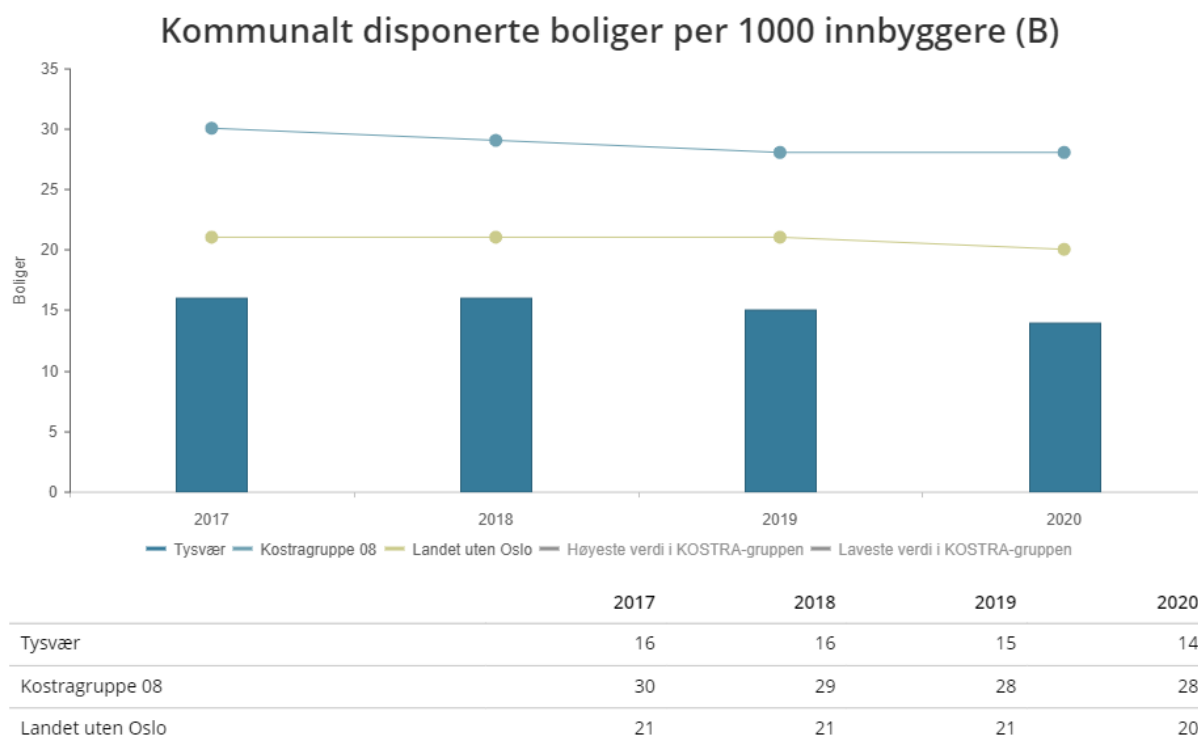
Tysvær kommune både leier og eier boliger til utleie. Tysvær kommune har i flere år hatt en markant høyere netto driftsutgift pr innbygger enn KG08 og landet uten Oslo. Tysvær kommune har netto driftsutgifter til kommunale boliger, mens både KG08 og Landet uten Oslo har netto driftsinntekter.

Prioritet - Kommunalt disponerte boliger brutto driftsutgifter beløp pr innb (kr)

	2017	2018	2019	2020
Tysvær	751	988	1 257	1 324
Kostragruppe 08	1 182	1 192	1 015	1 070
Landet uten Oslo	1 234	1 270	1 307	1 289

Figur 112 Kommunalt disp. boliger brutto driftsutg. pr innb.

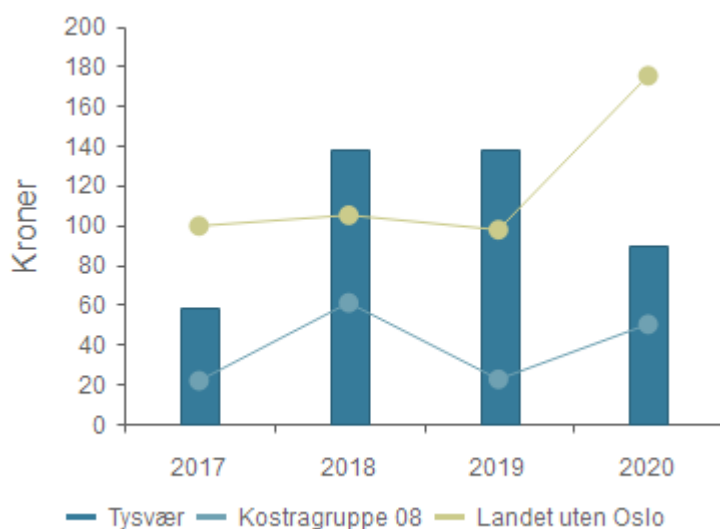
I brutto driftsutgifter har Tysvær hatt en markant økning i sine utgifter mellom 2017 og 2019. I denne perioden har kommunen bygd flere nye boliger til utleie, det gjør at avskrivingskostnaden til kommunen øker med 2,6 mill. Kroner mellom 2017 og 2020. I tillegg har vedlikeholdskostnadene økt med 2 mill. kroner mellom 2017 og 2020. I 2020 er Tysvær kommune kommet på samme kostnadsnivå som Landet uten Oslo, men mangler inntekter som kan forsvare utgiftsnivået til kommunen.

Figur 113 Kommunalt disponerte boliger pr 1000 innbyggere

Kommunen har over tid hatt tomme utleieenheter, og kommunen har faktisk redusert antall utleieenheter ved salg, redusert innleie og om Disposisjonering av enheter til tross for nybygging. Det medfører at husleieinntektene har blitt redusert med 500 000 kroner mellom 2017 og 2020. Inntekter fra husleier skulle finansiere merutgifter til lån og avskrivninger, men siden inntektene går ned må kommunen finansiere avskrivningene med andre bevilgninger.

9.2.2. Bistand til etablering og opprettholdelse av egen bolig

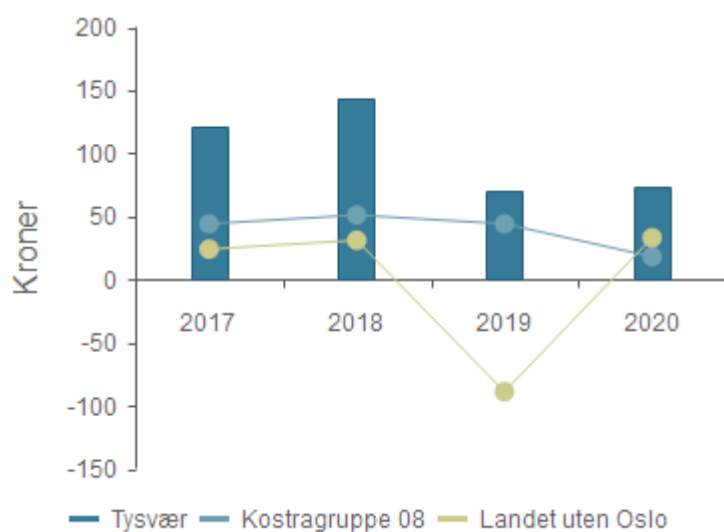
Prioritet - Bistand til etablering og opprettholdelse av egen bolig nettodriftsutgifterbeløp pr innb (kr)

	2017	2018	2019	2020
Tysvær	58	138	138	90
Kostragruppe 08	22	61	22	50
Landet uten Oslo	99	105	98	175

*) Tallene er inflasjonsjustert med endelig deflator (TBU).

Tilskudd til etablering og opprettholdelse av egen bolig varierer fra år til år, noe en også ser i KG08 og landet uten Oslo. Tysvær kommune har gitt mindre tilskudd i 2020 i forhold til 2019.

9.2.3. Boligbygging og fysiske bomiljøtiltak

Prioritet - Boligbygging og fysiske bomiljøtiltak nettodriftsutgifterbeløp pr innb (kr)

	2017	2018	2019	2020
Tysvær	122	143	70	73
Kostragruppe 08	44	51	44	18
Landet uten Oslo	24	31	-89	33

Figur 114 Boligbygging og fysiske bomiljøtiltak nettodriftsutg. pr innb.

Tysvær kommune har høyere utgifter enn både Landet uten Oslo og KG08. Kommunen har en positiv utvikling på kostnadene sine mellom 2018 og 2020.

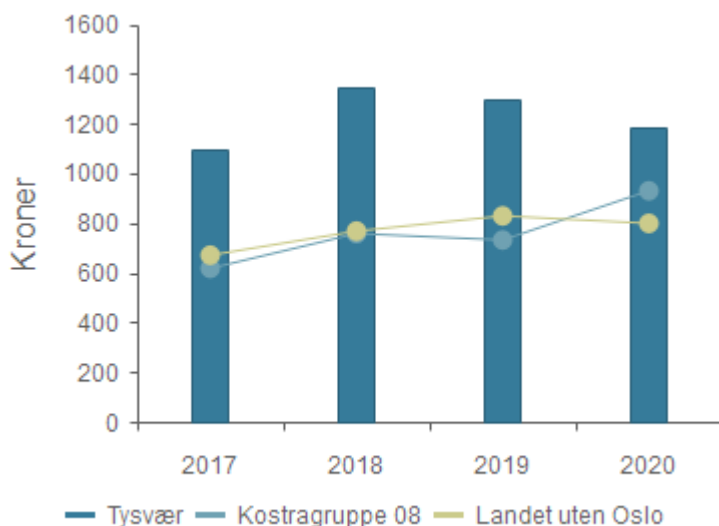
9.3. Plan, kulturminner, natur og nærmiljø

Denne KOSTRA-funksjonen inneholder funksjonene

- Plansaksbehandling (301)
- Byggesaksbehandling og eierseksjonering (302)
- Kart og oppmåling (303)
- Rekreasjon i tettsted (335)
- Naturforvaltning og friluftsliv (360)
- Kulturminner (365)

Det er ikke behovsberegning for denne funksjonen.

Prioritet - Fysisk planlegging, kulturminner, natur, nærmiljø, kommune netto driftsutgifter på funksjon/tjenestoområde beløp per innbygger (kr)

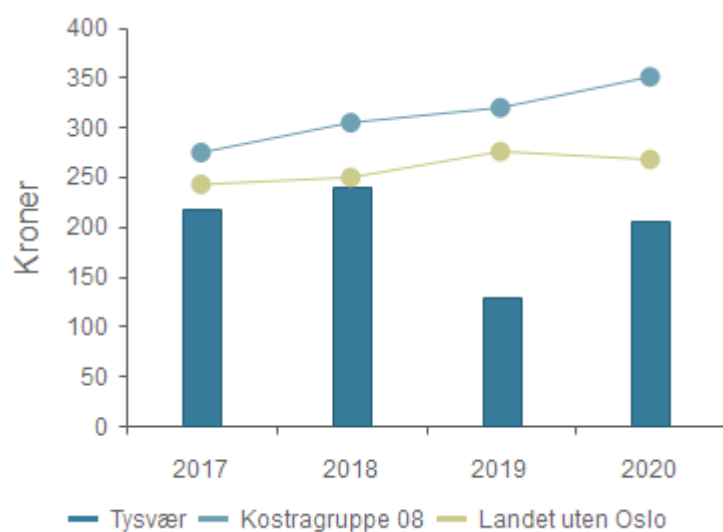
	2017	2018	2019	2020
Tysvær	1 096	1 350	1 294	1 183
Kostragruppe 08	617	757	731	929
Landet uten Oslo	670	767	828	798

Figur 115 Netto driftsutg. på funksjon beløp pr innb.

Utgiftsnivå til plan, kulturminner, natur og nærmiljø i KG08 har hatt en nedgang i 2020 og på nivå med landet, mens Tysvær har forholdsvis høye utgifter og lavere inntekter enn både Landet uten Oslo og KG08. Både Tysvær kommune og KG08 har hatt en nedgang i netto driftskostnader mellom 2019 og 2020, men KG08 har hatt en større nedgang.

9.3.1. Plansaksbehandling

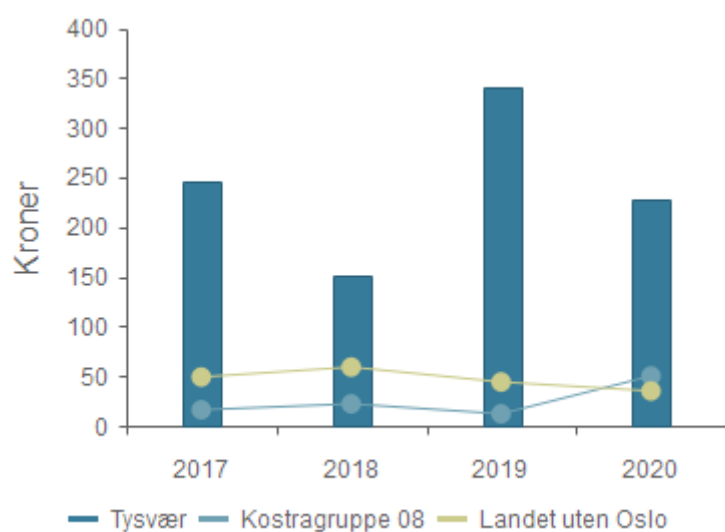
Prioritet - Netto driftsutgifter til plansaksbehandling per innbygger (B)

	2017	2018	2019	2020
Tysvær	217	239	129	205
Kostragruppe 08	274	304	319	350
Landet uten Oslo	242	249	275	267

Figur 116 Netto driftsutg. til plansaksbehandl. pr. innb.

Tysvær kommune har lave kostnader i driftsregnskapet til plansaksbehandling, men kommunen fører en del kostnader i investeringsregnskap.

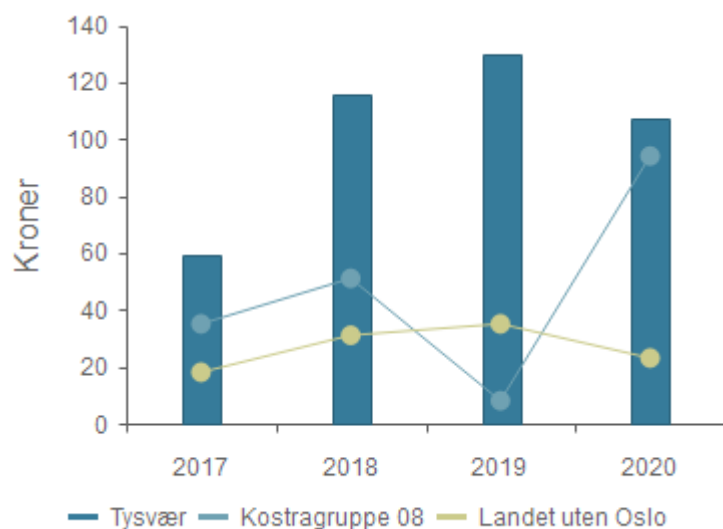
Prioritet - Plansaksbehandling brutto investeringsutgifter beløp pr innb (kr)

	2017	2018	2019	2020
Tysvær	245	152	341	227
Kostragruppe 08	16	22	12	50
Landet uten Oslo	49	59	44	35

Figur 117 Plansaksbehandling brutto inv.utg. beløp pr innb.

Det kan bety at kommunen har høyere kostnader til plansaksbehandling enn både Landet uten Oslo og KG08 når både drift- og investering bli satt sammen.

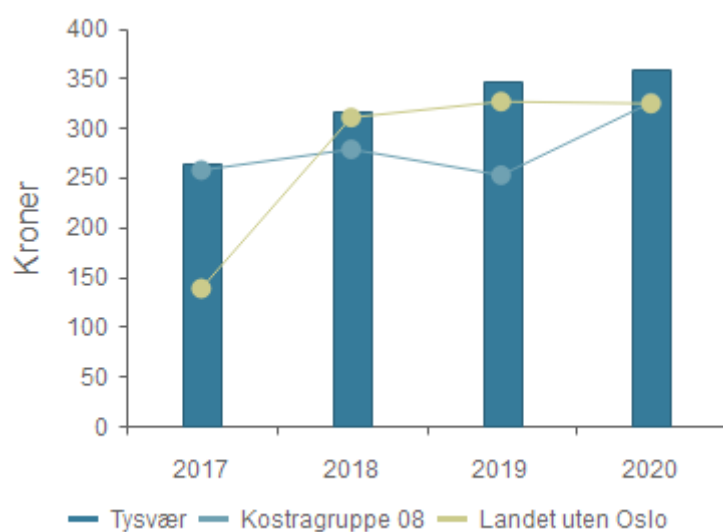
9.3.2. Byggesaksbehandling og eierseksjonering

Prioritet - Byggesaksbehandling og eierseksjonering nettodriftsutgifterbeløp pr innb (kr)

	2017	2018	2019	2020
Tysvær	59	116	130	107
Kostragruppe 08	35	51	8	94
Landet uten Oslo	18	31	35	23

Figur 118 Byggesaksbehandling og eierseksjonering nettodriftsutg. pr innb.

Tysvær kommune har svært høye netto driftskostnader til byggesaksbehandling og eierseksjonering sammenlignet med Landet uten Oslo. KG08 har hatt stor variasjon mellom 2018 og 2020, men ligger fortsatt godt under Tysvær kommune i netto driftsutgift pr innbygger. Tysvær har redusert sine netto driftskostnader mellom 2019 og 2020. Tysvær kommune bruker ca. 1 mill. kroner mer enn Landet uten Oslo.

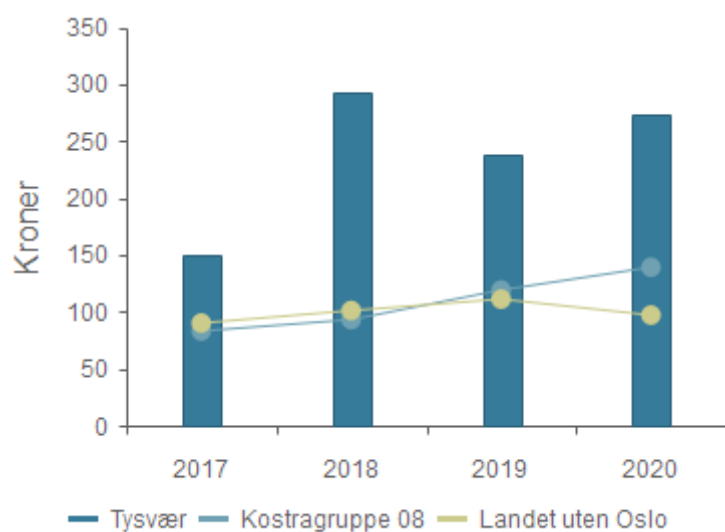
Prioritet - Byggesaksbehandling og eierseksjonering brutto driftsutgifter beløp pr innb (kr)

	2017	2018	2019	2020
Tysvær	264	316	346	359
Kostragruppe 08	257	278	252	325
Landet uten Oslo	138	310	326	324

Figur 119 Byggesaksbehandl. og eierseksj. brutto driftsutg. pr innb.

Brutto driftsutgifter viser at Tysvær kommune bruker rund 25 kroner mer pr innbygger (rundt 300 000 kroner), og har dermed svært lavere inntekter på byggesaksbehandling og eierseksjonering enn både Landet uten Oslo og KG08.

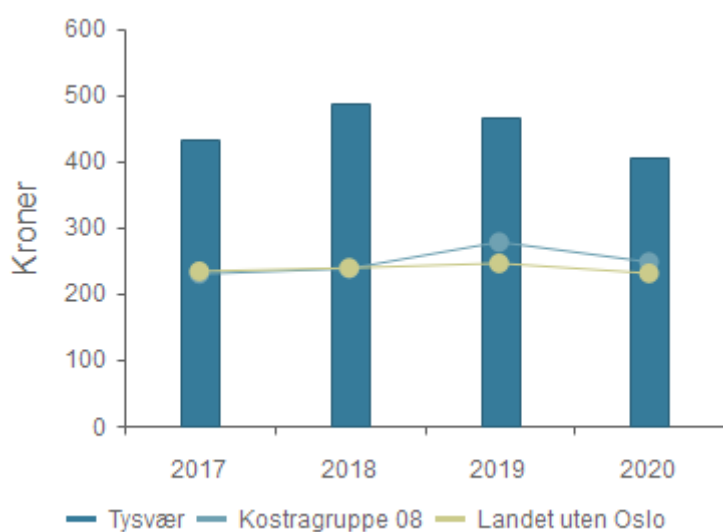
9.3.3. Kart og oppmåling

Prioritet - Kart og oppmåling nettodriftsutgifterbeløp pr innb (kr)

	2017	2018	2019	2020
Tysvær	150	292	238	273
Kostragruppe 08	83	93	119	139
Landet uten Oslo	90	101	111	97

Figur 120 Kart og oppmåling nettodriftsutg. pr innb.

Tysvær kommune har svært høye netto driftskostnader til kart og oppmåling sammenlignet med Landet uten Oslo og KG08.

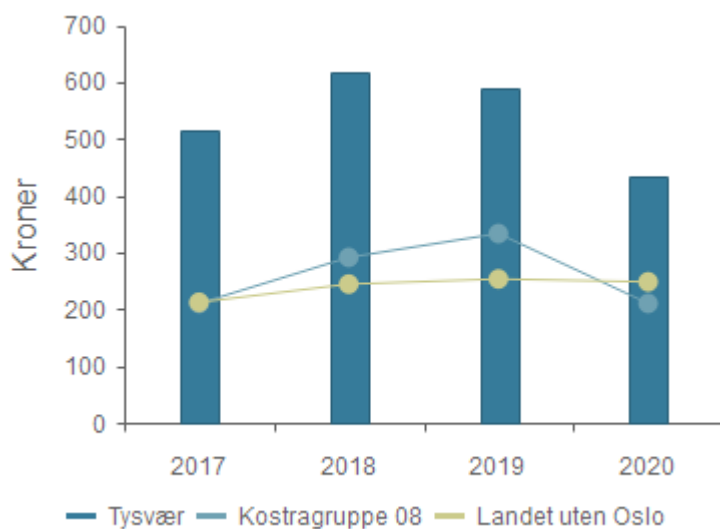
Prioritet - Kart og oppmåling brutto driftsutgifter beløp pr innb (kr)

	2017	2018	2019	2020
Tysvær	433	487	466	406
Kostragruppe 08	229	237	277	247
Landet uten Oslo	233	238	245	230

Figur 121 Kart og oppmåling brutto driftsutg. beløp pr innb.

Brutto driftsutgifter viser at Tysvær kommune har svært høye kostnader i forhold til både Landet uten Oslo og KG08, og dermed at inntektssiden er ganske lik for Landet uten Oslo, Tysvær kommune og KG08. Tysvær kommune har en netto driftskostnad som er ca 1,5 mill. Kroner høyere enn KG08.

9.3.4. Rekreasjon i tettsted

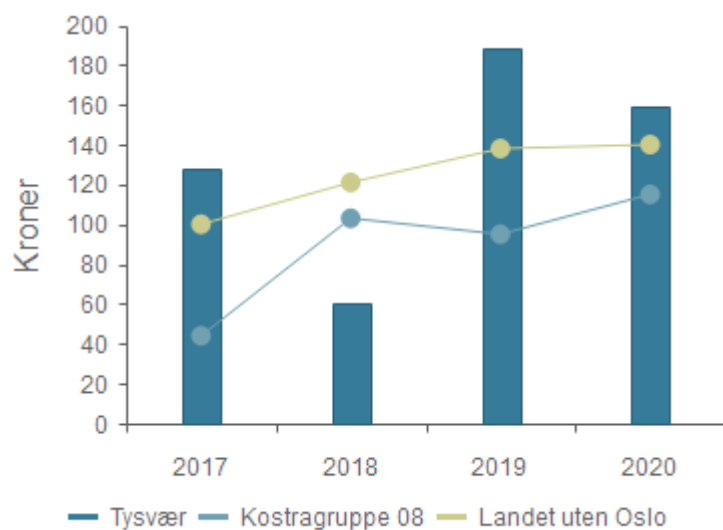
Prioritet - Netto driftsutgifter per innbygger (335) rekreasjon i tettsted (B)

	2017	2018	2019	2020
Tysvær	514	617	589	435
Kostragruppe 08	210	291	333	210
Landet uten Oslo	212	244	253	248

Figur 122 Netto driftsutg. per innbygger - rekreasjon i tettsted

Tysvær kommune bruker mer midler til rekreasjon i tettsted pr innbygger. Endring mellom 2019 og 2020 skyldes at det er oppdaget at en del kostnader er ført på rekreasjon i tettsteder som skulle vært ført på idrettsanlegg. Dette er delvis rettet opp i 2020, men vil ha en breiere gjennomgang i 2021. Tysvær kommune bruker rundt 2 mill. Kroner mer enn KG08 på rekreasjon i tettsteder. Tysvær kommune har i tillegg arbeidstrening som har en del av sin virksomhet i rekreasjon i tettsteder.

9.3.5. Naturforvaltning og friluftsliv

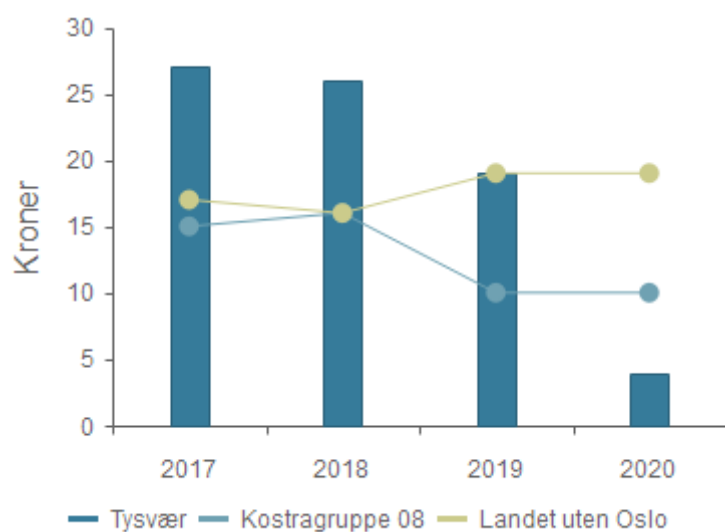
Prioritet - Naturforvaltning og friluftsliv nettodriftsutgifterbeløp pr innb (kr)

	2017	2018	2019	2020
Tysvær	128	60	188	159
Kostragruppe 08	44	103	95	115
Landet uten Oslo	100	121	138	140

Figur 123 Naturforv. og friluftsliv nettodriftsutg. pr innb.

Tysvær kommune har hatt varierende netto driftskostnader i årene 2017 til 2020. Det skyldes forskjellige tilskudd som kommunen har søkt på. I et lite budsjett gir slike tilskudd store utslag. Tysvær kommune bruker rundt 500 000 kroner mer enn KG08 på naturforvaltning og friluftsliv.

9.3.6. Kulturminner

Prioritet - Kulturminneforvaltning nettodriftsutgifterbeløp pr innb (kr)

	2017	2018	2019	2020
Tysvær	27	26	19	4
Kostragruppe 08	15	16	10	10
Landet uten Oslo	17	16	19	19

Figur 124 Kulturminneforvaltning nettodriftsutg. pr. innb.

Tysvær har redusert sine netto kostnader til kulturminnevern i årene 2017 til 2020. Tysvær kommune bruker rundt 65 000 kroner mindre enn KG08.

9.4. Vann, avløp og renovasjon

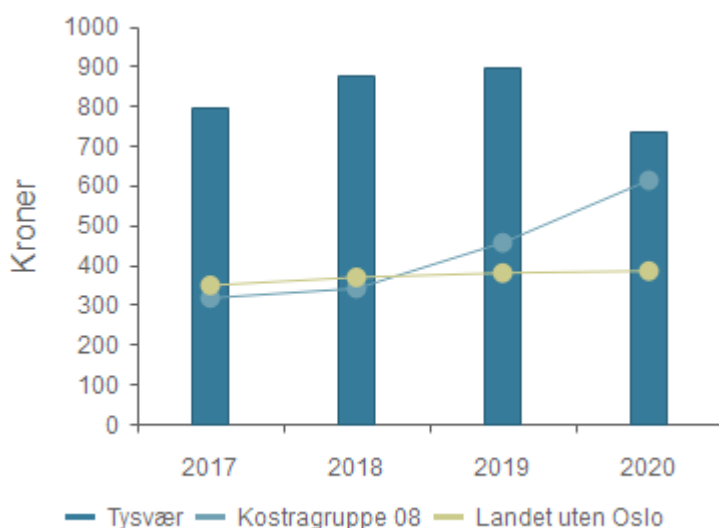
Denne KOSTRA-funksjonen inneholder funksjonene

- Produksjon av vann (340)
- Distribusjon av vann (345)
- Avløpsrensing (350)
- Avløpsnett/innsamling av avløpsvann (353)
- Tømming av slamavskillere, septiktanker o.l (354) o
- Innsamling, gjenvinning og sluttbehandling av husholdningsavfall (355)

Det er ikke behovsberegning for denne funksjonen.

9.4.1. Produksjon av vann

Prioritet - Produksjon av vann brutto driftsutgifter beløp pr innb (kr)

	2017	2018	2019	2020
Tysvær	798	876	896	738
Kostragruppe 08	316	340	455	612
Landet uten Oslo	348	368	379	384

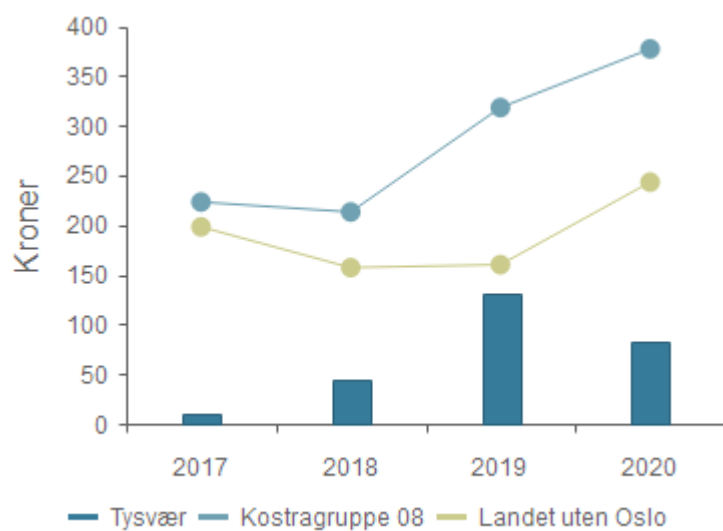
Figur 125 Produksjon av vann brutto driftsutg. pr innb.

Tysvær kommune bruker mer midler enn Landet uten Oslo og KG08 på produksjon av vann. Tysvær kommune kjøper vann fra både Haugesund og Karmøy.

Kommunen har en lavere andel av befolkningen enn Landet uten Oslo som er tilknyttet kommunal vannforsyning. Tysvær kommune har 72,2 %, mens Landet uten Oslo har 81,4 %. Det mangler data for KG08.

Antallet innbyggere som er tilknyttet kommunal vannforsyning er blitt redusert fra 2018 med 752.

Prioritet - Produksjon av vann brutto investeringsutgifter beløp pr innb (kr)

	2017	2018	2019	2020
Tysvær	11	45	131	82
Kostragruppe 08	223	213	318	377
Landet uten Oslo	198	157	160	243

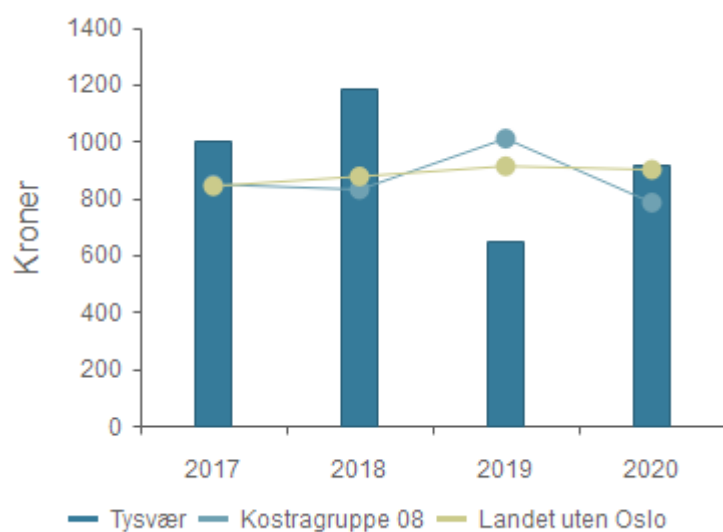
Figur 126 Produksjon av vann brutto inv.utg. pr innb.

Tysvær kommune investerer lite i produksjon av vann sammenlignet med Landet uten Oslo og KG08. Dette tyder på at kommunen har høye driftskostnader når det tas bort avskrivingskostnadene.

Figur 127 Kumlokk i Tysvær

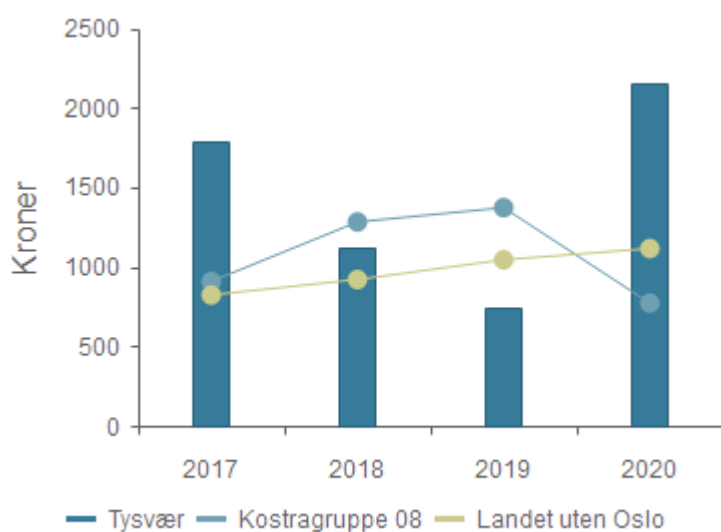
9.4.2. Distribusjon av vann

Prioritet - Distribusjon av vann brutto driftsutgifter beløp pr innb (kr)

	2017	2018	2019	2020
Tysvær	998	1 183	647	917
Kostragruppe 08	847	829	1 008	783
Landet uten Oslo	841	875	911	899

Figur 128 Distrib. av vann brutto driftsutg. beløp pr innb.

Tysvær kommune har varierende kostnader til distribusjon av vann. Det henger sammen med vedlikeholdskostnader, i 2018 hadde kommunen et stort ledningsbrudd.

Prioritet - Distribusjon av vann brutto investeringsutgifter beløp pr innb (kr)

	2017	2018	2019	2020
Tysvær	1 785	1 115	749	2 154
Kostragruppe 08	907	1 281	1 371	771
Landet uten Oslo	822	919	1 043	1 114

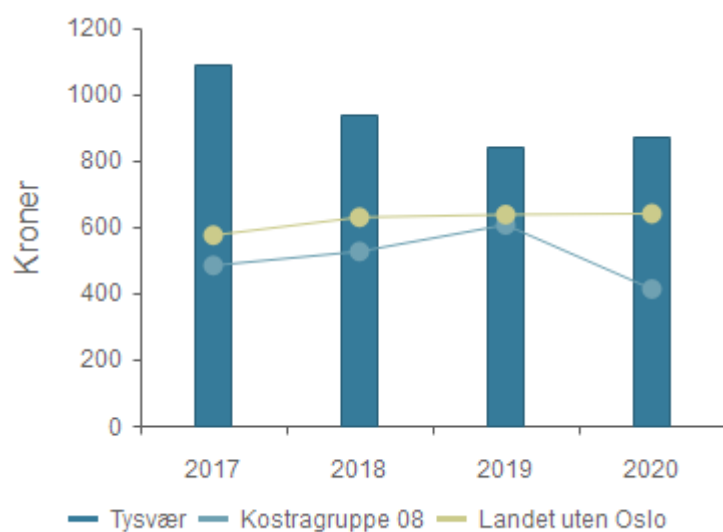
Figur 129 Distribusjon av vann brutto inv.utg. beløp pr innb.

Tysvær kommune investerer mer i distribusjon av vann enn Landet uten Oslo og KG08 når en ser fireårsperioden samlet. Tysvær kommune har investert 5 813 kroner pr innbygger, Landet uten Oslo har investert 3 898 kroner og KG08 har investert 4 330 kroner pr innbygger.

Investeringer medfører økte kostnader i form av avskrivninger og renter som innbyggerne må betale i selvkost.

9.4.3. Avløpsrensing

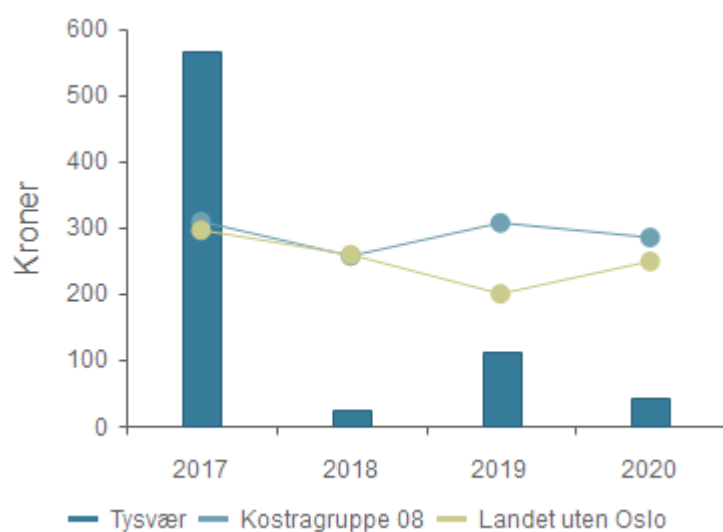
Prioritet - Avløpsrensing brutto driftsutgifter beløp pr innb (kr)

	2017	2018	2019	2020
Tysvær	1 087	939	838	871
Kostragruppe 08	482	524	604	411
Landet uten Oslo	573	627	635	638

Figur 130 Avløpsrensning brutto driftsutg. beløp pr innb.

Tysvær kommune har høye utgifter til avløpsrensing pr innbygger sammenlignet med Landet uten Oslo og KG08.

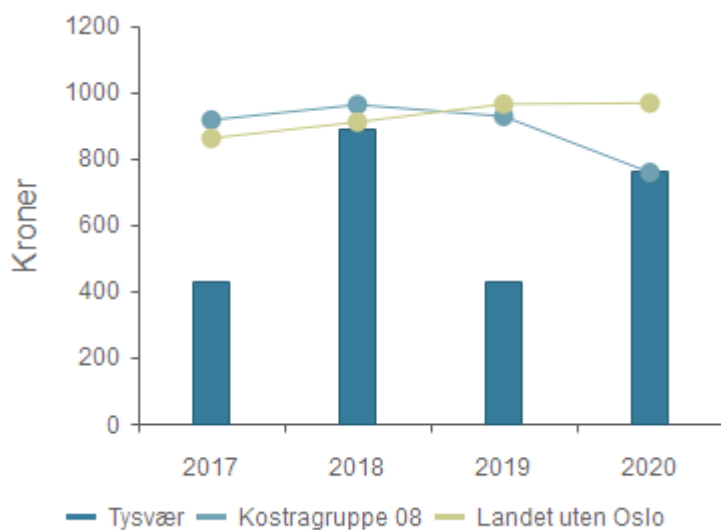
Prioritet - Avløpsrensing brutto investeringsutgifter beløp pr innb (kr)

	2017	2018	2019	2020
Tysvær	564	25	112	42
Kostragruppe 08	308	256	306	284
Landet uten Oslo	295	258	199	248

Figur 131 Avløpsrensing brutto invest.utg. beløp pr innb.

Tysvær kommune har lave investeringskostnader til avløpsrensing sammenlignet med Landet uten Oslo og KG08.

9.4.4. Avløpsnett/innsamling av avløpsvann

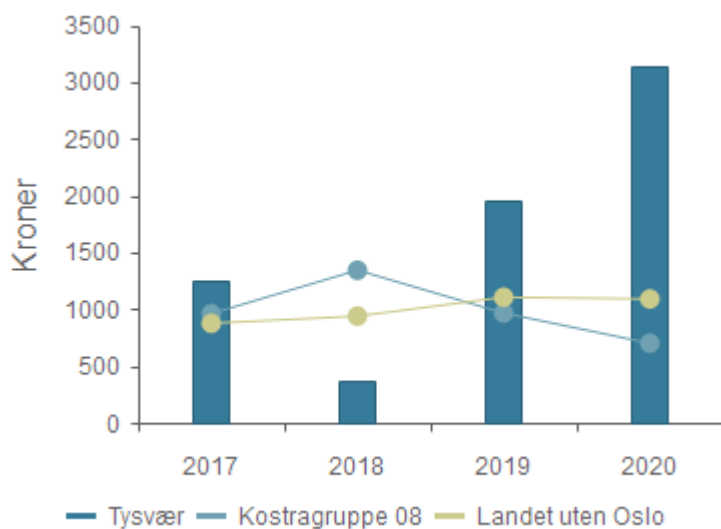
Prioritet - Avløpsnett/innsamling av avløpsvann brutto driftsutgifter beløp pr innb (kr)

	2017	2018	2019	2020
Tysvær	427	890	432	763
Kostragruppe 08	914	960	925	756
Landet uten Oslo	859	908	962	965

Figur 132 Avløpsnett/innsamling avløpsvann brutto driftsutg. beløp pr innb.

Tysvær kommune har lave driftskostnader til avløpsnett sammenlignet med Landet uten Oslo, og ligger i 2020 likt med KG08. Kommunen har hatt varierende driftskostnader til vedlikehold, og i 2019 var et svært lave kostnader.

Tysvær kommune har svært lav andel av befolkningen som er tilknyttet kommunal avløpstjeneste; kun 64 % i 2019, mens Landet uten Oslo har en dekningsgrad på 83,6 %.

Prioritet - Avløpsnett/innsamling av avløpsvann brutto investeringsutgifter beløp pr innb (kr)

	2017	2018	2019	2020
Tysvær	1 259	368	1 955	3 142
Kostragruppe 08	960	1 342	965	699
Landet uten Oslo	875	938	1 104	1 089

Tysvær kommune har svært høye investeringsutgifter til avløpsnett sammenlignet med Landet uten Oslo og KG08. Samlet i fireårs perioden har kommunen investert 6 724 pr innbygger, Landet uten Oslo 4 006 kroner og KG08 3 966 kroner.

Det medfører høye avskrivings- og rentekostnader som skal fordeles på de av innbyggerne som er koblet til det kommunale avløpsnettet.

9.4.5. Innsamling, gjenvinning og sluttbehandling av husholdningsavfall

Denne tjenesten er dekket av Haugaland Interkommunale Miljøverk (HIM), og blir ikke belyst i denne gjennomgangen.

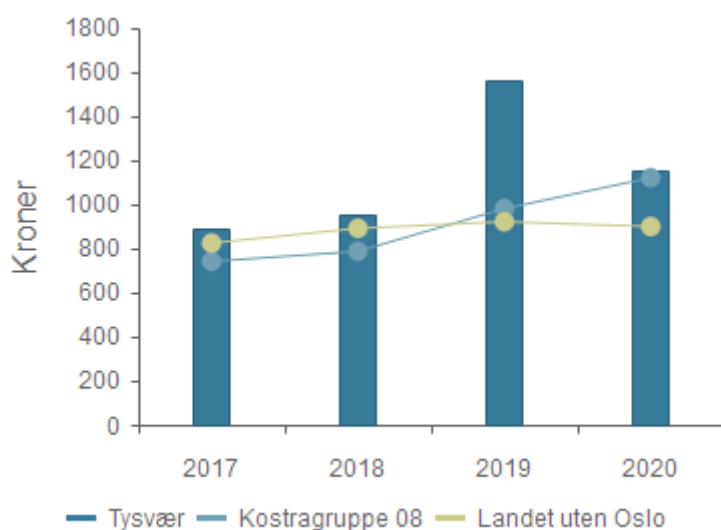
9.5. Brann og ulykkesvern

Brann og ulykkesvern inneholder disse tjenestene:

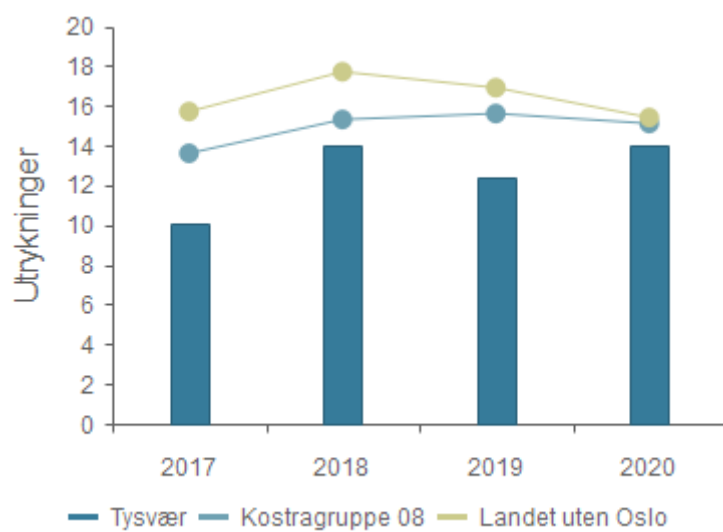
- Forebygging av branner og andre ulykker (338)
- Beredskap mot branner og andre ulykker (339)

Oppgaver knyttet til beredskap og forebygging mot brann og andre ulykker er siden sommeren 2018 hovedsakelig organisert gjennom Haugaland brann og redning IKS (HBR). KOSTRA-funksjonene for beredskap (339) og forebygging (338) inneholder både utgifter knyttet til tilskudd til HBR, inntekter fra feiegebyr og kommuneinterne inntekter og utgifter. Tysvær har i 2020 netto driftsutgifter på nivå med KG08. Antall utrykninger til branner og andre utrykninger er forholdsvis lav, noe som kan indikere at forebyggingsarbeid har effekt, men også at det gjøres strenge vurderinger på om utrykning er nødvendig.

Prioritet - Brann- og ulykkesvern nettodriftsutgifterbeløp pr innb (kr)

	2017	2018	2019	2020
Tysvær	889	955	1 561	1 152
Kostragruppe 08	739	785	978	1 118
Landet uten Oslo	822	889	919	897

Prioritet - Antall utrykninger: sum utrykninger til branner og andre utrykninger pr. 1000 innbyggere

	2017	2018	2019	2020
Tysvær	10,1	14,0	12,4	14,0
Kostragruppe 08	13,6	15,3	15,6	15,1
Landet uten Oslo	15,7	17,7	16,9	15,4

9.6. Samferdsel

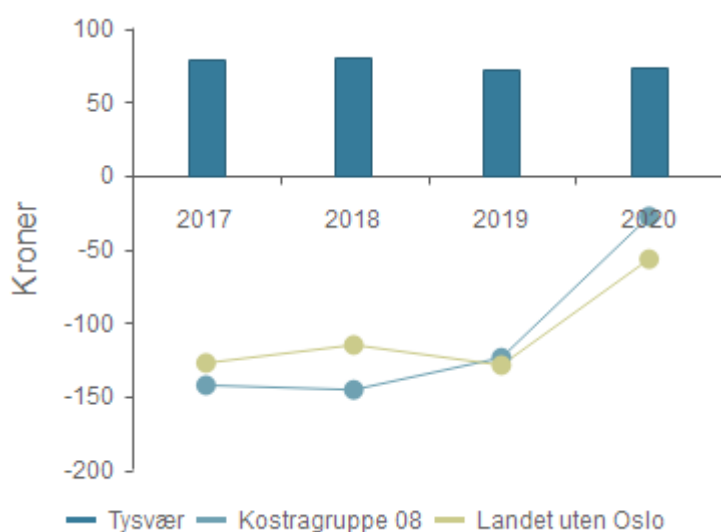
Denne KOSTRA-funksjonen inneholder funksjonene

- Samferdselsbedrifter/transporttiltak (330)
- Kommunale veier (332)

Det er ikke behovsberegning for denne funksjonen.

9.6.1. Samferdselsbedrifter/transporttiltak

Prioritet - Netto driftsutgifter per innbygger (330) samferdselsbedrifter/transporttiltak (B)

	2017	2018	2019	2020
Tysvær	79	80	72	74
Kostragruppe 08	-143	-146	-124	-28
Landet uten Oslo	-128	-115	-129	-57

Figur 133 Netto driftsutg. per innbygger samferdselsbedrifter/transporttiltak

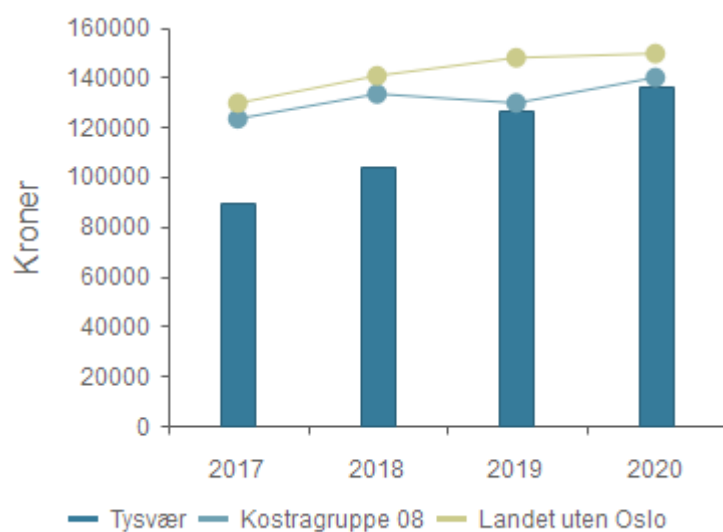
*) Tallene er inflasjonsjustert med endelig deflator (TBU).

**) Graf er justert med utgiftsbehov

Tysvær kommune har høye kostnader pr innbygger, mens Landet uten Oslo og KG08 har netto driftsinntekter. Tysvær kommunes netto driftskostnader er stabile, og er kun kostnader til Borgøysambandet. Kommunen har satt ut driften av sambandet på anbud og har dermed ingen billettinntekter til sambandet.

9.6.2. Kommunale veier

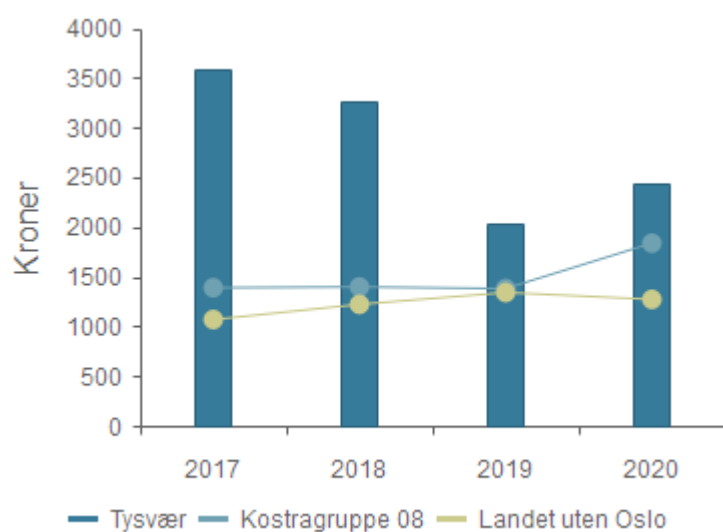
Prioritet - Netto driftsutgifter i kr pr. km kommunal vei og gate

	2017	2018	2019	2020
Tysvær	89 726	103 863	126 294	136 017
Kostragruppe 08	123 171	133 150	129 502	139 729
Landet uten Oslo	129 469	140 444	147 675	149 362

Figur 134 Netto driftsutg. i kr pr km komm. vei

Tysvær kommune har lavere kostnader til kommunale veier pr km enn både Landet uten Oslo og KG08. Kommunen har økt sine utgifter mer enn både Landet uten Oslo og KG08 de siste fire årene.

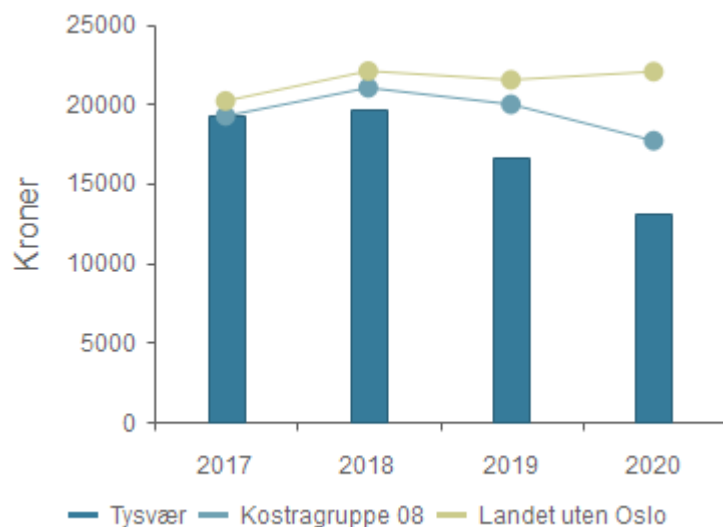
Prioritet - Brutto investeringsutgifter i kr pr. innbyggere, komm. veier og gater

	2017	2018	2019	2020
Tysvær	3 581	3 269	2 039	2 429
Kostragruppe 08	1 388	1 396	1 380	1 836
Landet uten Oslo	1 068	1 221	1 340	1 271

Figur 135 Brutto inv.utg. i kr. pr. innb. komm. vei

Tysvær kommune investerer mer i kommunale gater og veier enn både Landet uten Oslo og KG08. Det medfører økning i avskrivninger i Tysvær kommune sammenlignet med de andre. For Tysvær sin del utgjør avskrivninger 66 000 pr km vei, mens for KG08 er avskrivingskostnaden 36 000 pr km vei.

Prioritet - Brutto driftsutg til gatebelysning langs kommunale veier og gater per kilometer belyst vei (kr

	2017	2018	2019	2020
Tysvær	19 275	19 638	16 652	13 133
Kostragruppe 08	19 220	20 988	19 953	17 665
Landet uten Oslo	20 165	22 044	21 489	22 006

Figur 136 Brutto driftsutg. til gatebelysning lang kom. vei

Tysvær kommune har langt lavere kostnader til belysning pr km belyst vei enn både Landet uten Oslo og KG08.

Samlet sett bruker Tysvær kommune mer til investering i vei og derav avskrivinger enn til vedlikehold av veier i kommunen.

9.7. Næringsforvaltning

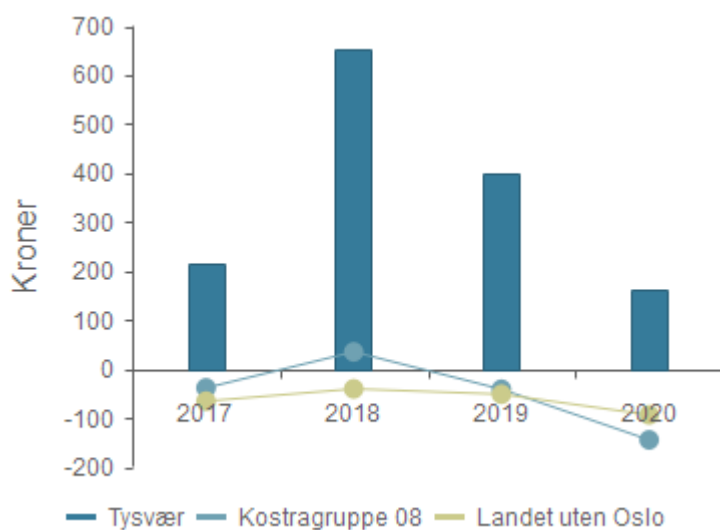
Denne KOSTRA-funksjonen inneholder funksjonene

- Kommunal næringsvirksomhet (320)
- Konesjonskraft, kraftrettigheter og annen kraft (321)
- Tilrettelegging og bistand for næringslivet (325)
- Landbruksforvaltning og landbruksbasert næringsutvikling (329)

Det er ikke behovsberegning for denne funksjonen.

9.7.1. Kommunal næringsvirksomhet

Prioritet - Netto driftsutgifter per innbygger (320) kommunal næringsvirksomhet (B)

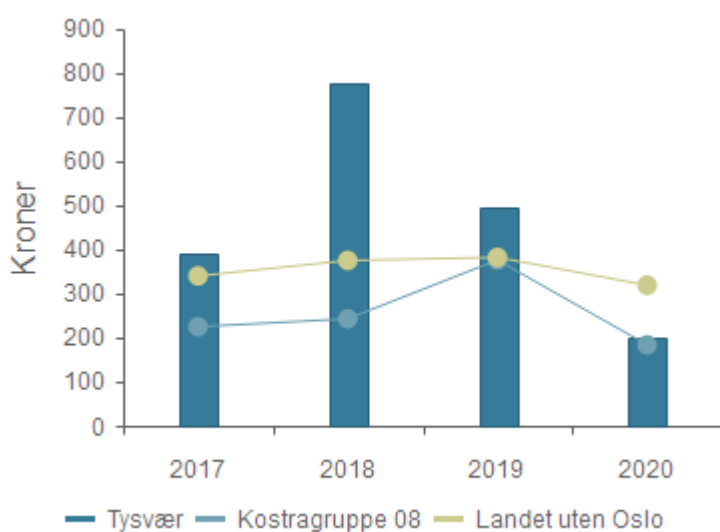
	2017	2018	2019	2020
Tysvær	216	652	399	164
Kostragruppe 08	-39	35	-42	-145
Landet uten Oslo	-66	-41	-52	-94

Figur 137 Netto driftsutg. pr. innb. komm. næringsvirksomhet

*) Tallene er inflasjonsjustert med endelig deflator (TBU).

**) Graf er justert med utgiftsbehov

Tysvær kommune har store netto driftsutgifter på kommunal næringsvirksomhet, mens Landet uten Oslo og KG08 har netto driftsinntekter.

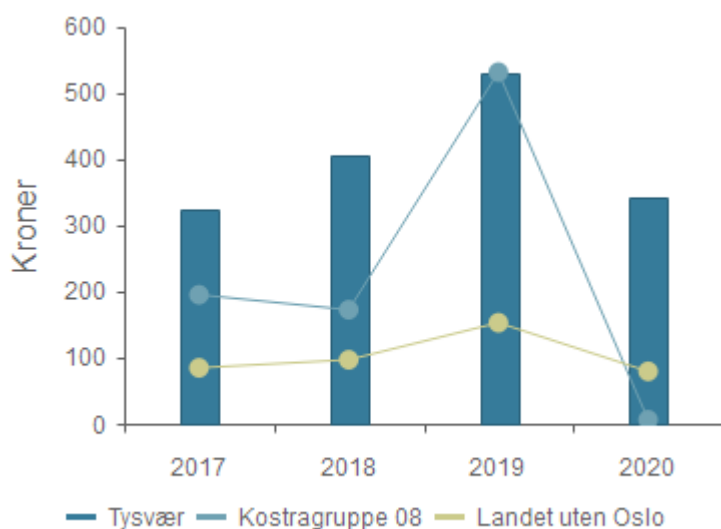
Prioritet - Kommunal næringsvirksomhet brutto driftsutgifter beløp pr innb (kr)

	2017	2018	2019	2020
Tysvær	391	777	493	198
Kostragruppe 08	224	242	375	183
Landet uten Oslo	339	374	381	318

Figur 138 Komm. næringsvirksomhet brutto driftsutg. beløp pr innb.

I brutto driftsutgifter har kommunen variert veldig, men i 2020 er kostnadene lavere enn Landet uten Oslo og ganske likt med KG08. Det betyr at Tysvær kommune har svært lite inntekter på den kommunale næringsvirksomheten sin. I 2018 overtok Tysvær kommune Stuvik Camping med kostnader til erstatning. I 2019 er kostnadene til campingplassen noe lavere, men bidrar fortsatt til et høyt kostnadsnivå. I 2020 er det kun en del av driften ved AOI som er kommunal næringsvirksomhet og kommunen har svært lave inntekter i forhold til utgiftene. Inntektene er 34 kroner pr innbygger.

9.7.2. Tilrettelegging og bistand for næringslivet

Prioritet - Netto driftsutgifter per innbygger (325) tilrettelegging og bistand for næringslivet (B)

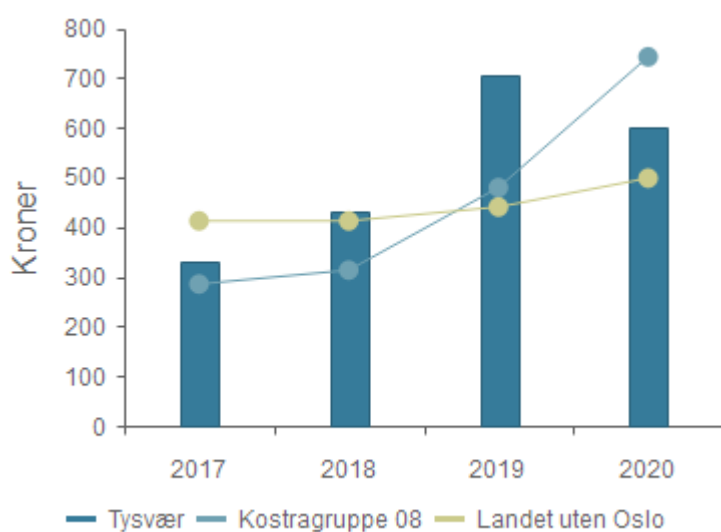
	2017	2018	2019	2020
Tysvær	322	405	530	341
Kostragruppe 08	195	172	530	6
Landet uten Oslo	84	96	152	79

Figur 139 Netto driftsutgifter per innb. tilrettelegging og bistand for næringslivet

*) Tallene er inflasjonsjustert med endelig deflator (TBU).

**) Graf er justert med utgiftsbehov

Tysvær kommune er svært høye på netto driftsutgifter per innbygger til tilrettelegging og bistand til næringslivet. Næring og næringsliv har vært et satsingsområde for kommunen over tid, med store utbygginger av næringsområder. I tillegg er kommunen med i mange interkommunale tiltak som medfører kostnader for kommunen.

Prioritet - Tilrettelegging og bistand for næringslivet brutto driftsutgifter beløp pr innb (kr)

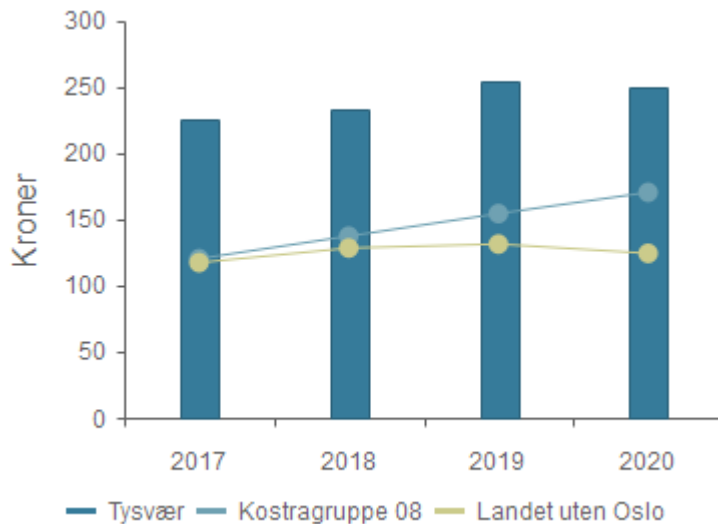
	2017	2018	2019	2020
Tysvær	330	430	707	600
Kostragruppe 08	285	313	479	742
Landet uten Oslo	412	412	440	498

Figur 140 Tilrettelegging og bistand for næringslivet brutto driftsutg. beløp pr innb.

I brutto utgifter er Tysvær høyere enn Landet uten Oslo, men ganske likt med KG08. Det betyr at andre kommuner har større inntekt på bistand til næringslivet. Slike inntekter kan dreie seg om leie av næringstomter og lignende

9.7.3. Landbruksforvaltning og landbruksbasert næringsutvikling

Prioritet - Landbruksforvaltning og landbruksbasert næringsutvikl. nettodriftsutgifterbeløp pr innb (kr)

	2017	2018	2019	2020
Tysvær	225	232	254	250
Kostragruppe 08	120	137	154	170
Landet uten Oslo	117	128	131	124

Figur 141 Landbruksforv. og landbruksbasert næringsutvikl. nettodriftsutg. pr innb.

**) Graf er justert med utgiftsbehov

Tysvær kommune har høye nettodriftsutgifter pr innbygger sammenlignet med Landet uten Oslo og KG08. Tysvær kommune er en landbrukskommune med 761 landbrukseiendommer og 248 jordbruksbedrifter.

10. Kirke

KOSTRA-funksjon Kirke består av funksjonene:

- Den Norske kirke (390)
- Andre religiøse formål (392)
- Gravplasser og krematorier (393)

Det er ikkje behovsberegning for dette område.

Kommuner har ansvar for utgifter til Den norske kirke, som er nedfelt i trossamfunnsloven. Utgiftsdekningen skal gi grunnlag for at det i soknene kan holdes de gudstjenester biskopen forordner, at nødvendige kirkelige tjenester kan ytes, at arbeidsforholdene for de kirkelig tilsatte er tilfredsstillende og at menighetsråd og fellesråd har tilstrekkelig administrativ hjelp.

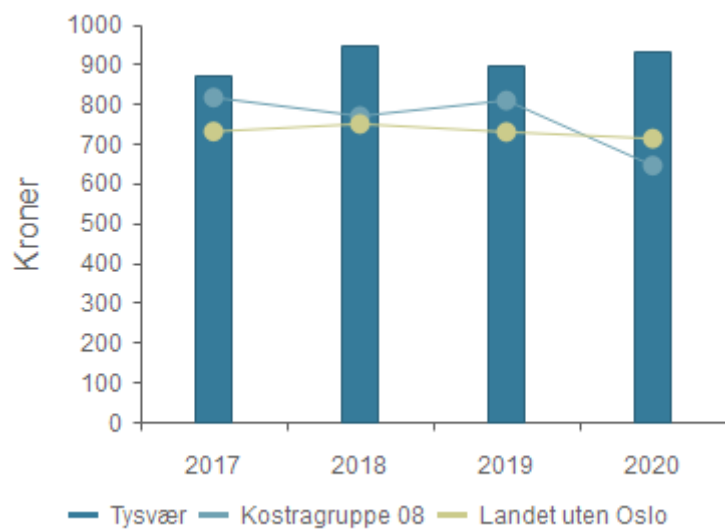
Tysvær kommune har fem kirker som er delt inn tre ulike sokn.

- Førresfjorden sokn består av Aksdal kirke og Førresfjorden kirke. De har til sammen to gravplasser.
- Tysvær sokn består av Tysvær Kirke med til sammen to gravplasser.
- Nedstrand sokn består av Nedstrand kirke og Skjoldastraumen Kirke. Til sammen har de 5 gravplasser.

Det er to menighetshus i kommunen; ett er under Tysvær sokn i Tysværvåg og ett under Nedstrand sokn som heter Sokatun. Kirken gir også ut ett menighetsblad 4 ganger i året som heter Kyrkjetonar.

Figur 142 Aksdal kirke

Prioritet - Netto driftsutgifter pr. innbygger til Kirke (B)

	2017	2018	2019	2020
Tysvær	869	945	895	930
Kostragruppe 08	815	769	808	644
Landet uten Oslo	730	749	728	712

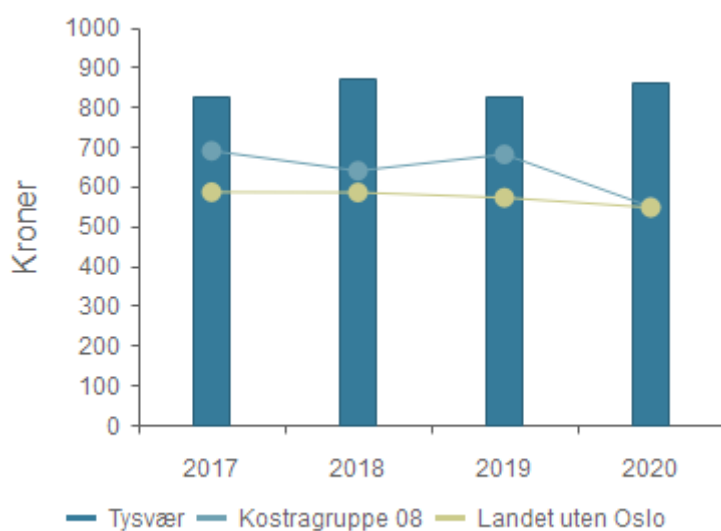
Figur 143 Netto driftsutg. pr. innb. til Kirke

*) Tallene er inflasjonsjustert med endelig deflator (TBU).

**) Graf er justert med utgiftsbehov

Tysvær kommune bruker mer midler til Kirke enn både Landet uten Oslo og KG08. Netto driftsutgifter er stabil i tidsperioden. Tysvær kommune bruker 2,4 mill. Kroner mer til Kirke enn Landet uten Oslo.

10.1. Den norske kirke

Prioritet - Netto driftsutgifter per innbygger (390) den norske kirke (B)

	2017	2018	2019	2020
Tysvær	825	870	828	863
Kostragruppe 08	689	639	680	548
Landet uten Oslo	585	584	571	546

Figur 144 Netto driftsutg. pr innb. DNK

*) Tallene er inflasjonsjustert med endelig deflator (TBU).

**) Graf er justert med utgiftsbehov

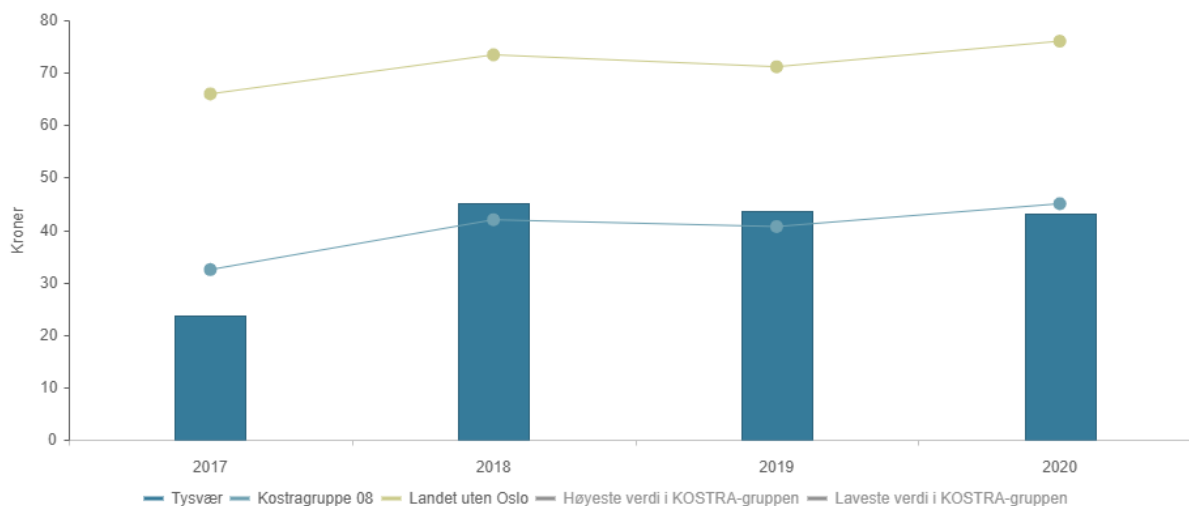
Tysvær kommune har høyere netto driftsutgifter til den norske kirke enn både Landet uten Oslo og KG08. Tysvær kommune sine utgifter er stabile over tid. Tysvær kommune bruker 3,5 mill. Kroner mer enn sammenligningskommunene.

10.2. Andre religiøse formål

Netto driftsutgifter til funksjon 392 tilskudd til tros- og livssynssamfunn pr. innbygger i kro (B)

*) Tallene er inflasjonsjustert med endelig deflator (TBU).

**) Graf er justert med utgiftsbehov

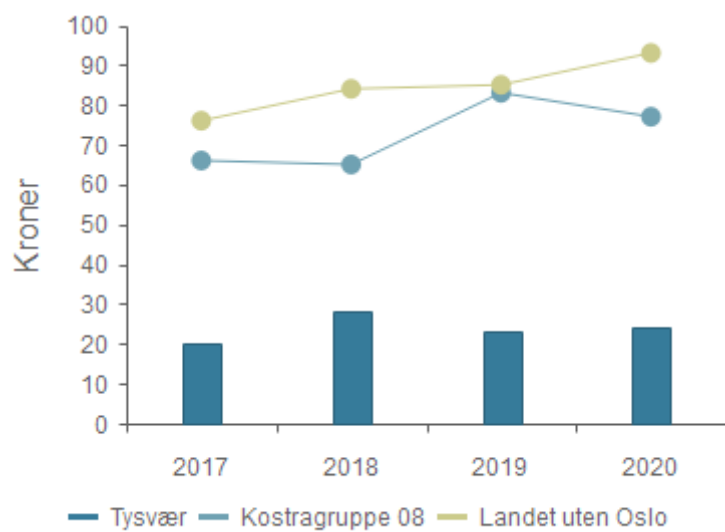

	2017	2018	2019	2020
Tysvær	24	45	44	43
Kostragruppe 08	32	42	41	45
Landet uten Oslo	66	73	71	76

Figur 145 Netto driftsutg. til andre religiøse formål pr innb.

Tysvær kommune har gitt tilskudd til tros og livssynssamfunn som er lik KG08, men lavere enn Landet uten Oslo. Ordningen med tilskudd til tros- og livssynssamfunn blir statlig fra 2021.

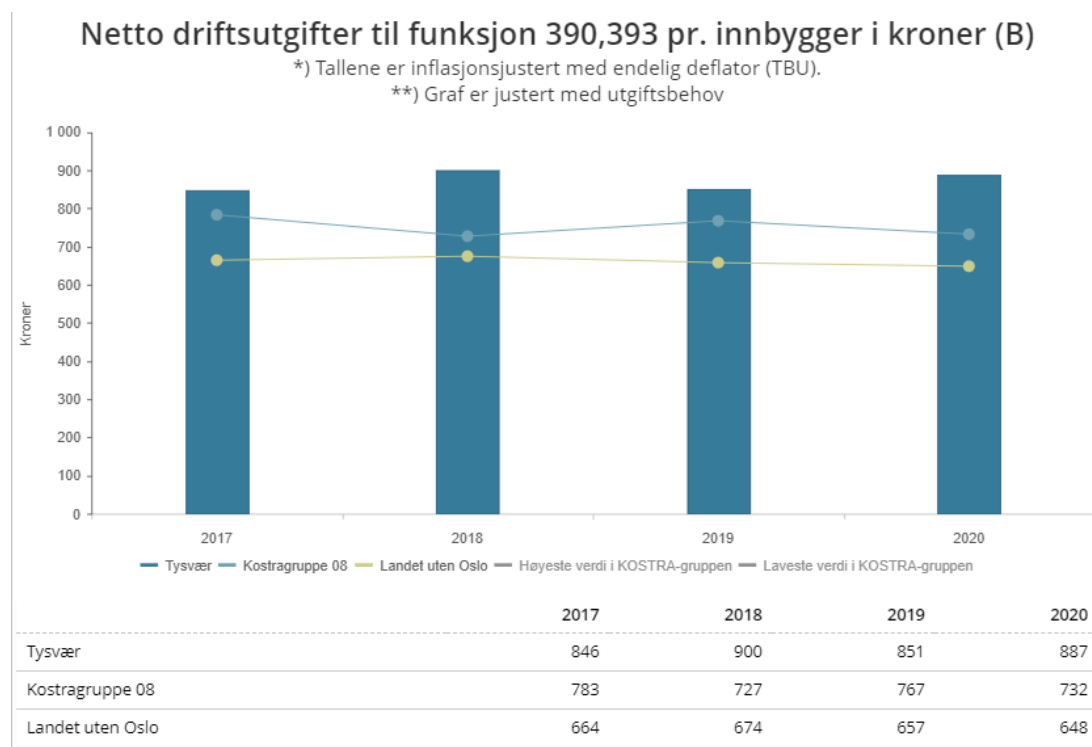
10.3. Gravplasser og krematorier

Prioritet - Gravplasser og krematorier nettodriftsutgifter beløp pr innb (kr)

	2017	2018	2019	2020
Tysvær	20	28	23	24
Kostragruppe 08	66	65	83	77
Landet uten Oslo	76	84	85	93

Figur 146 Gravplasser og krematorier nettodrift pr innb.

Tysvær kommune bruker mindre enn både Landet uten Oslo og KG08 til gravplasser og krematorier. Tysvær kommune sine utgifter er stabile over tid.

Figur 147 Netto driftsutgifter til DNK og gravplasser/krematorier pr innb.

Ved å se på netto driftskostnader til både den norske kirke og gravplasser bruker fortsatt Tysvær kommune mer enn Landet uten Oslo og KG08. Men til sammen på disse funksjonene er differansen til KG08 1,7 mill. Kroner, siden Tysvær kommune bruker svært mye mindre på gravplasser enn sammenligningskommunene.

11. Avslutning

I denne analysen er det gjennomgått nøkkeltall for Tysvær kommune basert på regnskapstall og tjenesterapportering for 2020.

Analysen viser at Tysvær kommune har hatt gode driftsresultater de siste årene, god kvalitet på tjenestene (kommunebarometer), men også relativ høye utgifter på de fleste områder med et driftsnivå som ligger totalt sett 114 mill. kroner over sammenligningsgruppen.

I analysen pekes det på store demografiske endringer som kommunen må håndtere nå. Det vil bli flere eldre og færre barn i Tysvær til å fylle barnehager og skoler. Derfor er Tysvær kommune nødt til å flytte ressursene fra oppvekstområde til helse- og mestring, i tillegg til å drive mer effektivt i alle tjenestene (god kvalitet + lave kostnader) for å beholde et handlingsrom til prioriterte formål og uforutsette hendelser.

Innledningsvis pekes det også på begrensninger i KOSTRA-tallene. KOSTRA-tall vurderer blant annet ikke om Tysvær er en god kommune å bo i, og sier heller ikke noe om ressursbruken i enkelte tjenester er riktig eller galt. Til syvende og sist er det kommunestyret som har ansvar for at innbyggerne i Tysvær får tilgang til de nødvendige kommunale tjenestene innenfor de gitte økonomiske rammene.

Spørsmål til nøkkeltallsanalysen kan rettes til økonomisjef [Meike Baumgart](#).

Tjenesteområde og funksjon

Det er ikke nødvendigvis samsvar mellom kommunens egen ansvarsstruktur og funksjonsinndelingen i KOSTRA. Denne analysen er bygget opp rundt kommunens organisasjonsstruktur. Tabellen nedenfor viser sammenheng mellom KOSTRA-funksjon og kommunens tjenesteområder.

Resultatområde - Hovedtjenester	KOSTRA-funksjon	KOSTRA-funksjon navn
Kommunale bygninger, Renhold, Seksjon Teknisk Drift, Prosjektkontor	121	Forvaltningsutgifter i eiendomsforvaltningen
Kommunale bygninger, Renhold, Vei og samferdsel	130	Administrasjonslokaler
Barnehage	201	Barnehage
Skole, IT, PPT	202	Grunnskole
Barnehage, PPT, TOS	211	Styrket tilbud til førskolebarn
TOS, Kommunale bygninger	213	Voksenopplæringg
Skole	215	SFO
Kommunale bygninger, Renhold	221	Barnehagelokaler
Kommunale bygninger, Renhold	222	Skolelokaler
Skole	223	Skoleskyss
Kultur, Fritidsklubb	231	Aktivitetstilbud barn og unge
Helsestasjon- og skolehelsetjeneste	232	Helsestasjon- og skolehelsetjeneste
Folkehelsekoordinator, Helsestasjon- og skolehelsetjeneste, Kommuneoverlege, Psykisk Helse,	233	Annet forebyggende helsearbeid
Institusjoner, Aktivitet, Botiltak, Ressurs- og tjenstekontor, Kultur, Kommunale bygninger	234	Aktiviserings- og servicetjenester til eldre og personer med funksjonsnedsettelse m.v.
Psyk. Helse, Legevakt, Legetjenester, Fysio- Ergoterapi, Kommunale bygninger, Ressurs- og tjenstekontor, Rehab. Koordinator	241	Diagnose, behandling og rehabilitering
NAV sosial, Kommunale bygninger, Arbeidstrening, Flyktningskoordinator, Administrasjon	242	Råd, veiledning og sosialt forebyggende arbeid
Psyk. Helse, Arbeidstrening	243	Tilbud til personer med rusproblem
Barnevernstjenesten	244	Barnevernstjeneste
Barnevernstjenesten	251	Barneverntiltak når barnet ikke er plassert
Barnevernstjenesten	252	Barneverntiltak når barnet er plassert
Korttidsavdeling, Institusjoner, Botiltak	253	Helse- og omsorgstjenester i institusjon
Botiltak, Psyk. Helse, Komm. Bygninger, Heimebasert tjenester, Vikarpool, Institusjoner, Ressurs- og tjenstekontor, Skole, PA & BPA	254	Helse- og omsorgstjenester til hjemmeboende
Korttidsavdeling	256	Øyeblikkelig hjelp døgntilbud
Kommunale bygninger, Institusjoner, Korttid, Renhold	261	Institusjonslokaler
Aol	273	Arbeidsrettede tiltak i kommunalt regi
Flyktningskoordinator, TOS	275	Introduksjonsordning
NAV Sosial	276	Kvalifiseringsordning

NAV Sosial, Flyktningekoordinator	281	Ytelse til livsopphold
Servicetorget	283	Bistand til etablering og opprettholdelse av egen bolig
Seksjon Forvaltning	301	Plansaksbehandling
Servicetorget	302	Byggesaksbehandling og eierseksjonering
Seksjon Forvaltning, IT	303	Kart og oppmåling
Teknisk drift	315	Boligbygging og fysiske bomiljø
Vepro	320	Kommunalt næringsvirksomhet
Næring, Planavdeling	325	Tilrettelegging for næringslivet
Seksjon Forvaltning, Veterinærvakt	329	Landbruksforvaltning og landbruksbasert næringsutvikling
Veg og samferdsel	330	Samferdsel og transporttiltak
Veg og samferdsel, Gatelys, Vintervedlikehold, Asfaltering, Trafikksikring	332	Kommunale veier
Arbeidstrening, Vei og samferdsel, Idrett og Park, Vepro	335	Rekreasjon i tettsted
Brann og forebygging	338	Forebygging branner og ulykker
Brann og forebygging	339	Beredskap mot branner og ulykker
VA-område, Veg og samferdsel	340-359	
Seksjon forvaltning, Kultur, Idrett og Friluftsliv	360	Naturforvaltning og friluftsliv
Badeanlegg, Idrett og Friluftsliv	380	Idrett og tilskudd til andres idrettsanlegg
Tysværtunet Kulturhus, Renhold, Idrett og Park	381	Kommunale idrettsbygg og idrettsanlegg
Kultur, Tysværtunet Kulturhus, Sandbekken	385	Andre kulturaktiviteter og tilskudd til andres kulturbygg
Tysværtunet Kulturhus, Kommunale Bygninger, Renhold	386	Kommunale kulturbygg

Liste over figurer og tabeller

Figur 1 Kostragruppe 8	6
Figur 2 Kommunebarometeret.....	8
Figur 3 Utvikling i aldersgrupper i Tysvær.....	9
Figur 4 Utvikling folketall ulike aldersgrupper i Tysvær	9
Figur 5 Utvikling nettoinnvandring i Tysvær	10
Figur 6 Endret utgiftsbehov som følge av demografi.....	10
Figur 7 Utvikling folketall i de eldste aldersgrupper	11
Figur 8 Dans på Hodnafjell	12
Figur 9 Brutto driftsinntekter i kroner per innbygger	13
Figur 10 Eiendomsskatt i % av brutto driftsinntekter	14
Figur 11 Netto driftsutgifter i kroner per innbygger	15
Figur 12 Netto driftsutgift per innbygger og tjenesteområde	16
Figur 13 Brutto driftsutgifter i kroner per innbygger	18
Figur 14 Korr. brutto driftsutgifter i kroner per innbygger	18
Figur 15 Netto driftsresultat i % av brutto driftsinntekter	19
Figur 16 Netto lånegjeld i % av brutto driftsinntekter	20
Figur 17 Renteekspontert gjeld, Andel av brutto driftsinntekter i %	20
Figur 18 Utgiftsbehov Tysvær.....	21
Figur 19 Utvikling utgiftsbehov per sektor	22
Figur 20 Ressursbruk Tysvær	22
Figur 21 Netto driftsutgifter pr innbygger til adm, styring og fellesutgifter	23
Figur 22 Netto driftsutgifter per innbygger polit. styring.....	24
Figur 23 Netto driftsutgifter per innbygger kontroll og revisjon.....	25
Figur 24 Netto driftsutgifter per innbygger til administrasjon.....	26
Figur 25 Netto driftsutgifter til grunnskolesektor 6-15.....	27
Figur 26 Netto driftsutg. til grunnskole 6-15.....	28
Figur 27 Driftsutgifter til inventar og utstyr per elev	29
Figur 28 Driftsutgifter til undervisningsmateriell per elev	30
Figur 29 Gjennomsnittlig gruppestørrelser	31
Figur 30 Antall elever med spesialundervisning.....	31
Figur 31 Årstimer til spesialundervisning	32
Figur 32 Netto driftsutgifter til skoleskyss	33
Figur 33 Netto driftsutgifter til SFO.....	34
Figur 34 Netto driftsutgifter til voksenopplæring	35
Figur 35 Elev på Frakkagjerd b.skole	36
Figur 36 Netto driftsutgifter per innbygger 1-5 år til barnehage	37
Figur 37 Netto driftsutgifter per innbygger til førskole.....	38
Figur 38 Andel barnehagelærere i % av grunnbemanningen.....	39
Figur 39 Antall barn per årsverk.....	40
Figur 40 Andel barn i barnehage	41
Figur 41 Netto driftsutgifter til styrket tilbud.....	42
Figur 42 Andel minoritetsspråklige barn i barnehage	43
Figur 43 Netto driftsutgifter per barn i barnevernet.....	44
Figur 44 Netto driftsutgifter per innbygger barnevernstj.	45
Figur 45 Barn med undersøkelse eller tiltak pr årsverk	46

Figur 46 Netto driftsutgifter til saksbehandling pr barn med tiltak	47
Figur 47 Netto driftsutgifter per barn som er plassert av barnevernet	48
Figur 48 Netto driftsutgifter per innbygger tiltak når barnet ikke er plassert av barnevernet.....	49
Figur 49 Andel barn med barnevernstiltak 0-17	50
Figur 50 Netto driftsutgifter for kultursektoren pr innbygger	51
Figur 51 Netto driftsutgifter til aktivitetstilbud 6-18.....	52
Figur 52 Netto driftsutgifter til folkebibliotek pr innbygger	53
Figur 53 Besøk i bibliotek per innbygger	54
Figur 54 Netto driftsutgifter pr innbygger kino	55
Figur 55 Besøk per kinoforestilling.....	56
Figur 56 Netto driftsutgifter per innbygger til idrett og tilskudd til andres idrettsanlegg.....	57
Figur 57 Netto driftsutgifter til musikk-og kulturskole 6-15.....	58
Figur 58 Barn 6-15 i kommunens kulturskole	59
Figur 59 Andre kulturaktiv. og tilsk. til andres kulturbygg, nettodriftsutgifter pr innb.	60
Figur 60 Netto driftsutg. pr. innbygger til kommunehelse.....	61
Figur 61 Netto driftsutg. til diagnose, behandl. og rehab. pr. innb.....	62
Figur 62 Listekap. - fastleger	63
Figur 63 Andel ledige listeplasser. Kilde: Kommunebarometer.	63
Figur 64 Årsverk fysioterap.	64
Figur 65 Årsverk ergoterapi.....	65
Figur 66 Årsverk psyk. sykepleiere	65
Figur 67 Netto driftsutg. til foreb., helsestasj.-og skolehelsetj.	66
Figur 68 Årsverk forebygging, helsestasjons- og skolehelsetjeneste 0-5.....	67
Figur 69 Jordmødre pr 10.000 fødte (årsverk)	68
Figur 70 Netto driftsutg. til forebyggende arbeid, helse.....	69
Figur 71 Andel kommuner med frisklivssentral	70
Figur 72 Netto driftsutg. pr. innbygger PLO	71
Figur 73 Netto driftsutg. PLO, 80+.....	72
Figur 74 Netto utgift pr. plass i institusjon.....	74
Figur 75 Andel innbyggere 80+ som er beboere på institusjon	75
Figur 76 Andel plasser i skjermet enhet for personer med demens	76
Figur 77 Andel beboere i institusjon av antall plasser	77
Figur 78 Brukere i institusjon med omfattende bistandsbehov.....	78
Figur 79 Brukere i institusjon med omfattende bistandsbehov.....	79
Figur 80 Gjennomsnittl. antall døgn per opphold	80
Figur 81 Netto driftsutg. pr. bruker av hjemmetj.....	81
Figur 82 Mottakere av hjemmetj.	82
Figur 83 Andel innbyggere 80+ som bruker hjemmetj.....	83
Figur 84 Hjemmetj.mottakere med omfattende bistandsbehov 80+	84
Figur 85 Aktiviserings- og servicetj.	85
Figur 86 Netto driftsutg. til sos.tj.	86
Figur 87 Netto driftsutg. til råd, veiledn. og sos.foreb.arb.....	87
Figur 88 Utgifter til krisesenter	88
Figur 89 Netto driftsutg. til øk.sos.hjelp.....	89
Figur 90 Utvikling sosialhjelpsmottakere og utvikling bosetning flyktninger	89
Figur 91 Andel mottakere med sosialhjelp som hovedinntekt	90
Figur 92 Andel unge sosialhjelpsmottakere	91
Figur 93 Gjsn. stønadslengde	92

Figur 94 Korr. brutto driftsutg. Kvalifiseringsordning	93
Figur 95 Mottakere av kvalif.stønad	93
Figur 96 Netto driftsutg. til kvalif.programmet	94
Figur 97 Introduksjonsordning nettodriftsutg.....	95
Figur 98 Mottakere av introduksjonsstønad	96
Figur 99 Utvikling bosatte flyktninger	96
Figur 100 Netto driftsutg. til introduksjonsordn. pr. mottaker	96
Figur 101 Netto driftsutg. til komm. sysselsettingstiltak	97
Figur 102 Netto driftsutgifter til komm. eiendomsforv.	98
Figur 103 Samlet areal på formålsbygg i kvm pr. innbygger	99
Figur 104 Netto driftsutg. til skolelokaler 6-15	100
Figur 105 Korr. brutto driftsutg. til førskolelokaler pr kvm.....	101
Figur 106 Institusjonslokaler, netto utgift pr kvm.....	103
Figur 107 Korr. brutto driftsutg. til komm. idrettsbygg.....	104
Figur 108 Netto utgift pr kvm, kulturbygg.....	106
Figur 109 Netto driftsutg. til admin.lokaler.....	107
Figur 110 Netto driftsutg. til kommunal eiendomsforv.	108
Figur 111 Kommunalt disp. boliger nettodriftsutg. pr innb.	109
Figur 112 Kommunalt disp. boliger brutto driftsutg. pr innb.	110
Figur 113 Kommunalt disponerte boliger pr 1000 innbyggere	111
Figur 114 Boligbygging og fysiske bomiljøtiltak nettodriftsutg. pr innb.	113
Figur 115 Netto driftsutg. på funksjon beløp pr innb.....	114
Figur 116 Netto driftsutg. til plansaksbehandl. pr. innb.	115
Figur 117 Plansaksbehandling brutto inv.utg. beløp pr innb.	116
Figur 118 Byggesaksbehandling og eierseksjonering nettodriftsutg. pr innb.....	117
Figur 119 Byggesaksbehandl. og eierseksj. brutto driftsutg. pr innb.	118
Figur 120 Kart og oppmåling nettodriftsutg. pr innb.	119
Figur 121 Kart og oppmåling brutto driftsutg. beløp pr innb.....	120
Figur 122 Netto driftsutg. per innbygger - rekreasjon i tettsted.....	121
Figur 123 Naturforv. og friluftsliv nettodriftsutg. pr innb.	122
Figur 124 Kulturminneforvaltning nettodriftsutg. pr. innb.	123
Figur 125 Produksjon av vann brutto driftsutg. pr innb.....	124
Figur 126 Produksjon av vann brutto inv.utg. pr innb.	125
Figur 127 Kumlokk i Tysvær.....	125
Figur 128 Distrib. av vann brutto driftsutg. beløp pr innb.	126
Figur 129 Distribusjon av vann brutto inv.utg. beløp pr innb.	127
Figur 130 Avløpsrensning brutto driftsutg. beløp pr innb.....	128
Figur 131 Avløpsrensning brutto invest.utg. beløp pr innb.	129
Figur 132 Avløpsnett/innsamling avløpsvann brutto driftsutg. beløp pr innb.....	130
Figur 133 Netto driftsutg. per innbygger samferdselsbedrifter/transporttiltak	134
Figur 134 Netto driftsutg. i kr pr km komm. vei	135
Figur 135 Brutto inv.utg. i kr. pr. innb. komm. vei	136
Figur 136 Brutto driftsutg. til gatebelysning lang kom. vei	137
Figur 137 Netto driftsutg. pr. innb. komm. næringsvirksomhet	138
Figur 138 Komm. næringsvirksomhet brutto driftsutg. beløp pr innb.....	139
Figur 139 Netto driftsutgifter per innb. tilrettelegging og bistand for næringslivet.....	140
Figur 140 Tilrettelegging og bistand for næringslivet brutto driftsutg. beløp pr innb.....	141
Figur 141 Landbruksforv. og landbruksbasert næringsutvikl. nettodriftsutg. pr innb.....	142

Figur 142 Aksdal kirke	143
Figur 143 Netto driftsutg. pr. innb. til Kirke	144
Figur 144 Netto driftsutg. pr innb. DNK	145
Figur 145 Netto driftsutg. til andre religiøse formål pr innb.....	146
Figur 146 Gravplasser og krematorier nettodrift pr innb.....	147
Figur 147 Netto driftsutgifter til DNK og gravplasser/krematorier pr innb.	148